

Základní a mateřská škola

Velký Beranov

Š K O L A P R O K A Ź D É H O

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání**

„Škola pro každého“

**Mgr. Zdeňka Pavlíčková
ředitelka – statutární orgán**

**Školní vzdělávací program základní školy a mateřské školy Velký Beranov
je otevřený dokument, který je postupně aktualizován.**

Čtvrtá verze, platnost dokumentu od 1. 9. 2016

Obsah

1. Identifikační údaje.....	5
1.1. Název ŠVP:.....	5
1.2. Údaje o škole:.....	5
1.3. Zřizovatel:.....	5
2. Charakteristika školy.....	6
2.1. Úplnost a velikost školy.....	6
2.2. Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.3. Dlouhodobé projekty.....	6
2.3.1. Ročníkové a celoškolské projekty.....	6
2.3.2. Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.....	8
3. Charakteristika ŠVP.....	10
3.1. Zaměření školy.....	11
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie.....	11
3.2.1. Kompetence k učení.....	11
3.2.2. Kompetence k řešení problémů.....	11
3.2.3. Kompetence komunikativní.....	12
3.2.4. Kompetence sociální a personální.....	12
3.2.5. Kompetence občanské.....	12
3.2.6. Kompetence pracovní.....	13
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	14
3.5. Začlenění průřezových témat.....	14
3.5.1. Osobnostní a sociální výchova.....	15
3.5.2. Výchova demokratického občana.....	16
3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....	16
3.5.4. Multikulturní výchova.....	16
3.5.5. Environmentální výchova.....	17
3.5.6. Mediální výchova.....	17
4. Učební plán.....	19
4.1. První stupeň základního vzdělávání.....	19
4.2. Druhý stupeň základního vzdělávání.....	20
4.3. Poznámky k učebnímu plánu.....	21
5. Učební osnovy.....	24
5.1. Vzdělávací oblast – Jazyk a jazyková komunikace.....	24
5.1.1. Vzdělávací obor – Český jazyk a literatura.....	24
5.1.2. Vzdělávací obor: Cizí jazyk.....	41
5.1.3. Vzdělávací obor - Další cizí jazyk.....	54
5.1.4. Vzdělávací obor - Další cizí jazyk.....	60
5.2. Vzdělávací oblast – Matematika a její aplikace.....	64
5.2.1. Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace.....	64
5.3. Vzdělávací oblast – Informační a komunikační technologie.....	77
5.3.1. Název vyučovacího předmětu – Informační a komunikační technologie.....	77
5.4. Vzdělávací oblast – Člověk a jeho svět.....	84
5.4.1. Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět.....	84
5.4.2. Název vyučovacího předmětu - Přírodověda.....	93
5.4.3. Název vyučovacího předmětu - Vlastivěda.....	101
5.5. Vzdělávací oblast – Člověk a společnost.....	105
5.5.1. Název vyučovacího předmětu – Dějepis.....	105
5.5.1. Název vyučovacího předmětu – Výchova k občanství.....	113
5.6. Vzdělávací oblast – Člověk a příroda.....	124
5.6.1. Název vyučovacího předmětu – Fyzika.....	124
5.6.2. Název vyučovacího předmětu – Chemie.....	131
5.6.3. Název vyučovacího předmětu – Přírodopis.....	138
5.6.4. Název vyučovacího předmětu – Zeměpis.....	146
5.7. Vzdělávací oblast – Umění a kultura.....	154
5.7.1. Název vyučovacího předmětu – Hudební výchova.....	154
5.7.2. Název vyučovacího předmětu – Výtvarná výchova.....	165

5.8. Vzdělávací oblast – Člověk a zdraví.....	176
5.8.1. Název vyučovacího předmětu – Výchova ke zdraví	176
5.8.2. Název vyučovacího předmětu – Tělesná výchova.....	184
5.9. Vzdělávací oblast – Člověk a svět práce	196
5.9.1. Název vyučovacího předmětu – Pracovní činnosti	196
5.10. Rozšiřující oblast.....	207
5.10.1. Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků	207
5.10.2. Obsahová náplň volitelných předmětů.....	207
5.10.3. Nepovinné předměty – římskokatolické náboženství.....	215
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	220
6.1. Hodnocení žáků na škole.....	220
6.2. Autoevaluace školy	231
Příloha č. 1 : Standardy pro základní vzdělávání – českého jazyka, cizího jazyka a matematiky – dostupné na webových stránkách MŠMT, webových stránkách školy.....	234

Školní vzdělávací program Základní školy Velký Beranov

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Velký Beranov

„Škola pro každého“ zpracovaný podle RVP ZV

Motto: „Kdo chce hýbat světem, musí pohnout nejprve sám sebou“.

1.2. Údaje o škole:

Název školy: Základní škola a mateřská škola Velký Beranov, okres Jihlava, příspěvková organizace

Adresa školy: Základní škola a mateřská škola Velký Beranov, Velký Beranov 331, 588 21

Ředitel – statutární orgán: Mgr. Zdeňka Pavlíčková

Kontakty: fax: 567218008

e-mail: skola@zsvberanov.cz

telefony: sekretariát: 567218884, mob.: 736487021

ředitel: 567218146, mob.: 733351128

zástupce ředitele: 5767218147, 736487022

školní družina: 567218153

školní jídelna: 567218053, mob.: 736487023

IČO: 75-022-133

1.3. Zřizovatel:

Název: Obec Velký Beranov

Adresa: Velký Beranov 58, 588 21

Kontakty: JUDr. Ján Plevčík, tel: 567218828, e-mail: starosta@velkyberanov.cz

IČO: 00-286-834

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2016

Podpis ředitele školy:

Razítko školy

IZO (ZŠ): 102 443 700

IZO (ŠD): 118 700 146

IZO (ŠK): 150 066 872

IZO (ŠJ): 103 191 526

RED-IZO 600 117 057

Jméno koordinátora tvorby ŠVP: Mgr. Renata Doležalová

2. Charakteristika školy

Jsme tradiční škola, která patří ke škole novější. Škola je umístěna na okraji obce Velký Beranov ve třech pavilónech spojených chodbami (celý komplex byl dokončen v roce 1992). První část byla otevřena v roce 1987 a to, 1. stupeň a spolu s tím i školní jídelna. Druhá část s 2. stupněm v roce 1992. Budova školy prošla v roce 2013 náročnou rekonstrukcí, při níž byla vyměněna okna a zateplen plášť budovy. V okolí školy jsou rozsáhlé travnaté plochy osázené stromy. V areálu školy se nachází travnaté hřiště na malou kopanou a víceúčelový asfaltový kurt. Škola nabízí žákům aktivní využití volného času formou volnočasových aktivit zaměřených na jazykový rozvoj, informační technologie a sportovní vyžití a reaguje na aktuálnost a naléhavost problematiky ochrany životního prostředí zkvalitněním výuky v oblasti EVVO prostřednictvím Školního programu EVVO a v rámci programu Ekoškola, do něhož je škola zapojena. Občanská a rodičovská veřejnost může celoročně využívat tělocvičnu. Poskytujeme služby žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, nabízíme pobyt venku s možností výuky v krásném prostředí nově vzniklé přírodní učebny, odpočinkové kouty s možností využití k relaxaci v době přestávek. Škola má velmi dobrou dopravní obslužnost.

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola a mateřská škola Velký Beranov, okres Jihlava, příspěvková organizace je plně organizovaná základní škola s 1. – 9. ročníkem. Kapacita školy je 281 žáků a v současné době ji navštěvuje 192 žáků. Je spádovou školou pro neúplné školy.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupkyně ředitele, 12 pedagogů a 3 vychovatelky školní družiny. Ve sboru převažují ženy, s věkovým průměrem 42 let. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou péči o žáky a to na 1. i 2. stupni. V uplynulých letech prošli pedagogové řadou školení v oblasti činnostního učení, komunikačních dovedností a školením zaměřeným na tvorbu multimediálních výukových programů v rámci projektu TMVM CZ. 1.07/1.1.01/01.0025 podpořeného z prostředků EU. Zúčastnili se projektu Moderní škola CZ.1.07/1.4.00/21.2789, Moderní učitel v rámci Výzvy 51 a Čteme s porozuměním a komunikujeme v angličtině z Výzvy 56.

2.3. Dlouhodobé projekty

2.3.1. Ročníkové a celoškolské projekty

Vzdělávací projekty spoluvytvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou zejména: ročníkové (krátkodobé, celoroční), meziročníkové a celoškolské. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu. Projekty motivují žáky a podporují spolupráci žáků i pedagogů.

Páteří systému projektové činnosti ve škole jsou celoškolské projekty. Navozují pozitivní vztahy mezi žáky a učiteli. Nabízí možnost zapojení a specializace pro různorodé skupiny žáků. Akce probíhají napříč celou školou, v cílených skupinách, ale i v jednotlivých třídách. Obohacují jednotlivé předměty a zároveň využívají mezipředmětové vztahy a vazby na průřezová témata. Různorodá skladba témat poskytuje všestranný rozvoj žáků a stává se vzdělávací strategií učitelů. Jsou připravovány týmem pedagogů, a to na podzim a na jaře. Škola má vypracovanou dlouhodobou koncepci.

Součástí jsou dlouhodobé projekty Recyklohraní, Školní mléko a Ovoce do škol. Škola je členem sítě Škol udržitelného života.

Pro žáky 9. třídy **od školního roku 2011-2012** připravujeme **dlouhodobý projekt – absolventskou práci**. Její vypracování chápeme jako **završení** působení absolventského ročníku na půdě školy, neboť v jeho průběhu předvedou široký repertoár nabytých **vědomostí, dovedností, názorů, postojů či jiných schopností (kompetencí)**.

Součástí projektu je rovněž **veřejná prezentace** práce, **zodpovězení otázek** položených vedoucími práce a oponenty a **obhajoba vlastních názorů a postojů** před ostatními spolužáky a učiteli.

Cíle projektu

- ověření znalostí, dovedností a schopností žáků závěrečného ročníku
- integrování poznatků z různých vědních oborů (předmětů)
- analýza zadané problematiky
- nalézání souvislostí mezi jevy a poznatky jednotlivých vědních oborů (předmětů)
- formulace vlastní úvahy
- dlouhodobá samostatná práce
- vyhledávání a zpracování informací
- hodnocení pramenů, zdrojů informací, schopnost kritického odstupů od informací
- využití textového editoru
- jednotné textové, grafické a výtvarné zpracování tématu
- přesné odborné vyjadřování
- schopnost rozvrhnout si čas, postupovat systematicky
- schopnost dovést samostatnou práci do cíle
- kultivovaný projev při prezentaci a obhajobě práce
- prostor pro projevení vlastní kreativity, nápaditosti

Hodnocení práce

Vypracování, odevzdání a prezentace práce je nedílnou součástí povinností žáka 9. třídy. Práce hodnotí komise učitelů-konzultantů. K případné obhajobě práce zadají konzultant a oponent žákovi otázky. Komise práci hodnotí na základě předloženého textu, ústní prezentace a obhajoby. Obhajoba (prezentace) práce tvoří až 50 % výsledného hodnocení absolventské práce. Práce vyhovující stanoveným požadavkům je hodnocena stupni: vynikající, velmi dobrý, dostačující a nevyhovující. Hodnocení absolventské práce se výrazně projeví v celkovém hodnocení těch předmětů, k nimž se práce vztahuje.

Kritéria hodnocení práce

- dodržení formálních náležitostí práce
- jazyková úroveň práce
- stylistická úroveň práce
- dodržení tématu práce
- naplnění tématu, úroveň práce

- věcná správnost
- formulace a obsah vlastní úvahy
- využití rozličných informačních zdrojů
- grafická a výtvarná úprava práce
- nápaditý a originální přístup k řešení problematiky
- způsob prezentace práce

2.3.2. Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Koordinátor EVVO: Ing. Ivana Pejčochová

Východiska:

Při tvorbě programu EVVO jsme vycházeli metodického pokynu MŠMT k EVVO ve školách a školských zařízeních MŠMT č.j. 16745/2008 – 22 z 27. října 2008, z tematických plánů pro jednotlivé předměty a ročníky, z plánů předmětových týmů a ze současného stavu a situace ve škole i obci. Ve Velkém Beranově se dlouhodobě třídí odpad, probíhá sběr starého papíru organizovaný školou, žáci školy se zapojují do péče o čistotu a úpravu prostředí. Rodiče a veřejnost aktivně spolupracují se školou při sběrových akcích.

Cíle EVVO:

- získat soustavu znalostí a dovedností týkajících se vztahů člověka a životního prostředí
- vychovávat systematicky žáky ke vztahu k přírodě
- rozvíjet schopnost uvažovat v souvislostech
- prosazovat ve škole ekologické cítění a jednání
- ovlivňovat vztah k přírodě a prostředí, odpovědnost za jednání vůči prostředí, ohleduplnost v mezilidských vztazích
- působit na utváření hierarchie životních hodnot a celkového životního stylu ve smyslu potřeb udržitelného rozvoje
-

Dosažení cílů programu environmentálního vzdělávání zajistíme zejména:

Ekologizací provozu školy:

- třídění odpadu již při jeho vzniku – koše na tříděný odpad jsou v prostorách školy – ne teoretický popis třídění, ale aktivní účast všech zúčastněných
- šetření energií – zhasínání v šatnách, WC, na chodbách po přestávkách
- (školník, uklízečky, učitelé),
- sběr starého papíru – jedenkrát ročně mezitřídní soutěž o ceny (vedení školy, žakovský parlament, třídní učitelé, žáci, rodiče, obec)
- Recyklohraní – sběr baterií a elektrozařízení

Zvyšováním odborné úrovně všech vyučujících

- umožnění účasti na vzdělávacích akcích s tematikou EVVO
- samostudium odborné literatury

Vzděláváním žáků

(žáci a vyučující)

- vzděláváním žáků v jednotlivých předmětech, začlenění EVVO do plánů jednotlivých předmětů – průřezová témata
- vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací s ekologickou tematikou
- péče o zeleň v okolí školy, postupné vybudování přírodní zahrady
- praktické poznávání přírody, zkoumání vztahů mezi organismy, pěstování rostlin, chov drobných živočichů a jejich nároky na péči
- využívání vzdělávací nabídky Střediska pro ekologickou výchovu Chaloupky
- k naplnění tohoto programu využívat blokovou výuku (exkurze a výlety do chráněných oblastí, přírodopisné a ekologické vycházky)
- exkurze do míst „užité ekologie“ – čistička odpadních vod, třídička odpadů, ekofarma
- zapojení žáků do soutěží
- využitím spolupráce se záchranou stanicí ohrožených druhů dravců a sov a dalších organizací zaměřených na ochranu zvířat
- využívat jednorázové akce (Den bez aut, Den Země, Světový den životního prostředí)
- ekologické dny školy aneb jak žijeme s přírodou
- rozvíjet postoje a životní hodnoty žáků spojené se změnou chování vůči životnímu prostředí
- metody, formy a postupy práce budou založené na prožitcích a zkušenostech žáků
- kooperativní učení – skupinové řešení problémů, diskuze, hraní rolí, projekty
- forma a metody na rozhraní kooperativního a individuálního učení – experimenty, laboratorní práce
- individuální učení – referáty, exkurze

3. Charakteristika ŠVP

Základní vzdělávání je službou občanům a reflektuje i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy není pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce v dětech mimo jiné podporuje pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Naší prvořadou snahou je proměnit školu v prostředí, kde se dětem dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě.

Škola klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání.

Škola je zaměřena na:

- spolupráci se zákonnými zástupci, která je nedílnou součástí práce pedagogů školy
- práci s výpočetní a komunikační technikou
- výuku cizích jazyků
- širokou nabídku zájmových sekcí
- interaktivní výuku

Škola chce:

- umožnit žákům osvojit si potřebné strategie a motivovat je pro celoživotní vzdělávání
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést je k všestranné účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, vzájemné pomoci a vzájemnému respektu
- vést žáky k práci s různými zdroji informací (internet, učebnice, encyklopedie,...)
- podporovat výuku na počítačích, využívat výpočetní techniku ve všech předmětech
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- partnerský vztah mezi učitelem a žákem
- vytvářet podmínky pro talentované žáky
- rozvíjet interaktivní výuku s využitím nově vytvořených multimediálních výukových materiálů v rámci projektu TMVM CZ. 1.07/1.1.01/01.0025 podpořeného z prostředků EU, další materiály vytvořené v rámci projektu Moderní škola CZ.1.07/1.4.00/21.2789 a Výzva 56, Čteme s porozuměním a komunikujeme v angličtině CZ1.07/1.1./56.0065

Kvalitní základní vzdělání považujeme za standard. ICT a jazyky, práce žakovského parlamentu, partnerské vztahy se žáky. Název Škola pro každého vyjadřuje základní myšlenku vzdělávacího programu, že nabízíme otevřenou školu pro děti, rodiče i veřejnost –

a to jak obsahem vzdělání, demokratickými principy, respektováním žáka jako osobnosti, naplňováním základních potřeb, tak zapojením školy i jejich absolventů do veřejného života, jejich profesní orientace, schopnost samostatného myšlení a odpovědného rozhodování. ŠVP klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti člověka. Důležitou úlohu plní činnost školní družiny a školního klubu s širokou nabídkou zájmových útvarů. Škola usiluje o prohloubení jazykových dovedností a důraz je kladen na informační a komunikační technologie.

3.1. Zaměření školy

- poznávání individuálních potřeb žáků – různé formy výuky
- týmová spolupráce učitelů
- partnerský vztah mezi učitelem a žákem
- práce žáků s různými zdroji informací (internet, slovníky, odborná literatura,...)
- uplatnění znalostí a dovedností v životě
- rozvoj schopnosti spolupráce a komunikace v pracovním týmu
- spolupráce s rodiči – rodič jako partner
- široká nabídka zájmových sekcí

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence pomáhají žákům k získání základu všeobecného vzdělání. Získané kompetence na základní škole nejsou konečné, ale tvoří základ pro další celoživotní vzdělávání a umožňují orientaci v praktickém životě. (Společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků, jsou to ty metody a formy práce, které jsou akceptovatelné pro všechny pedagogy školy, stručně řečeno, co jsme my, všichni učitelé naší školy schopni a ochotni dělat pro rozvoj klíčových kompetencí našich žáků).

3.2.1. Kompetence k učení

Rozvíjíme na naší škole tým, že:

- žákům umožňujeme vyhledávat a třídit informace
- vedeme žáky k propojování věcí do vzájemných souvislostí
- žákům umožňujeme samostatně pozorovat, experimentovat a organizovat
- zadáváme problémové úkoly, u kterých samostatně vyvozují závěry
- umožníme žákům zvládnout čtení s porozuměním
- vedeme k sebehodnocení

3.2.2. Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme na naší škole tým, že:

- výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému a svoje řešení dokázali následně obhájit
- propojujeme výuku s praktickými činnostmi formou laboratorních prací
- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích učebních činností, na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení
- vedeme žáky úměrně věku k používání internetu
- zapojujeme žáky podle schopností a dovedností do soutěží
- učíme žáky vnímat problémové situace ve škole i mimo ni

3.2.3. Kompetence komunikativní

Rozvíjíme na naší škole tím, že:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- používáme metody týmové práce a děti vedeme ke spolupráci při vyučování
- učíme žáky naslouchat a ptát se
- učíme žáky formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog a diskusi, chápat postoje a záměry účastníků komunikace
- učíme žáky schopnosti vyslechnout a přijímat názory druhých
- v hodinách vedeme žáky k prezentaci svého názoru a jeho obhajobě, formulaci svých myšlenek v logickém sledu, k výstižnému a souvislému vyjadřování
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu v písemné a ústní podobě v rámci možností i jinými prostředky (hudbou, malbou, pohybem apod.)
- vedeme žáky k dodržování základních principů a pravidel komunikace
- učíme žáky žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplní k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám

3.2.4. Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme na naší škole tím, že:

- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- žáci se podílejí na tvorbě těchto pravidel
- vedeme žáky k ohleduplnosti, úctě a slušnosti při jednání s druhými lidmi
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- během vzdělávání používáme skupinovou práci pro vzájemnou pomoc při učení
- chceme žáky naučit základům týmové práce
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- poskytujeme žákům různé příležitosti dosáhnout úspěchu, prožít pocit uspokojení při jeho dosažení

3.2.5. Kompetence občanské

Rozvíjíme na naší škole tím, že:

- respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- žáci jsou vedeni k odmítání fyzického násilí, hrubého zacházení a vulgárního vyjadřování
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- kázeňské přestupky řešíme individuálně
- osobním příkladem a profesionalitou budujeme přátelskou, otevřenou atmosféru ve třídě i škole
- žáci jsou povzbuzováni k aktivní účasti na práci školního parlamentu
- všichni žáci mají možnost se aktivně podílet na činnosti školní samosprávy, vytváříme u žáků smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění a aktivit
- žáky vedeme k třídění odpadů

- žáci jsou vedeni k ochraně přírody, pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- žáky vedeme k získání pozitivního vztahu ke svému fyzickému a duševnímu zdraví a jeho aktivní ochraně

3.2.6. Kompetence pracovní

Rozvíjíme na naší škole tím, že:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- laboratorní práce jsou využívány jako příležitost k rozvoji pracovních návyků
- žáci se podílejí na zlepšování školního prostředí
- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblastí Svět práce
- na škole je vypracován celoroční plán k volbě povolání
- nabídkou zájmových činností podněcujeme u žáků smysluplné využití volného času
- v praktických činnostech vedeme žáky k dodržování pracovních postupů a pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví svého a druhých
- pestrou nabídkou zájmových sekcí podněcujeme u žáků zájem o další orientaci

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola postupuje podle novely školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Pojmeme žáci se speciálními vzdělávacími potřebami označujeme v souladu se školským zákonem vzdělávající se jedince, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo uplatnění svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí **podpůrných opatření. (Škola pracuje s termínem – žák s přiznaným podpůrným opatřením)**. Jedná se o nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, které odpovídají stupni podpůrného opatření. V rámci podpůrných opatření jde např. o úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, používání kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a pomůcek, vzdělávání podle individuálního plánu, využití asistenta a další. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení. Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Spočívá v úpravě metod, organizace a hodnocení vzdělávání a nemá normovanou finanční náročnost. Škola ho poskytuje žákům, u kterých se potřeba dílčích úprav projeví. Tento PLPP škola vyhodnotí nejpozději po 3 měsících. Jestliže k naplnění vzdělávacích potřeb žáka PLPP nepostačuje, doporučí využití školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření vyšších stupňů poskytuje škola žákovi po obdržení doporučení ŠPZ. Ve spolupráci se ŠPZ a zákonným zástupcem škola poskytování průběžně vyhodnocuje.

Mezi podpůrná opatření patří individuální vzdělávací plán. Ten zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Na úrovni IVP je možné upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP a upravit vzdělávací obsah, vymezit poskytování speciálně pedagogické intervence (tj. zajištění předmětů speciálně pedagogické péče, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.), vymezit poskytování pedagogické intervence (tj. vzdělávání ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku).

V případě doporučení ŠPZ k úpravě výstupů vzdělávání a vytvoření IVP u žáka s LMP (od 3. stupně podpory) vychází škola z doporučené minimální úrovně očekávaných výstupů vzdělávání žáků v upraveném RVP ZV.

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.

Další podpůrná opatření vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jsou např. zadávání specifických úkolů, projektů, nabídka volitelných předmětů, zájmových aktivit, předčasný nástup dítěte ke školní docházce, vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech, účast na výuce ve vyšších ročnících.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do normální výuky.
Formy – integrace tématického okruhu průřezového tématu
P – projekt

Osobností a sociální výchova – OSV

Výchova demokratického občana – VDO

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VEMGS

Multikulturní výchova – MkV

Environmentální výchova – EV

Mediální výchova – MdV

3.5.1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu	1.stupeň					2.stupeň			
	Ročníky 1. – 5.					Ročníky 6. – 9.			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
- rozvoj schopností poznávání	Čj, M,	Čj, M,	Čj, M,	Čj, M	Čj, M, Aj	M, Vv	M, Hv	M, Ch, Hv	M, Nj
- sebepoznání a sebepojetí		Aj	Prv			Vv, Aj Hv, Tv Ov, VkJ	Tv VkJ	VkJ, Hv, Tv	VkJ, Aj, Hv Tv
- seberegulace a sebeorganizace		Aj	Aj	Tv	Tv, Aj	Ov, VkJ, Pč, Tv	Pč, Tv, VkJ	Aj, Tv, VkJ	Tv, VkJ
- psychohygiena	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv, Aj	Ov, VkJ, Pč, Tv	Tv VkJ	VkJ, Aj, Tv	Tv, VkJ
- kreativita	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Čj, Hv Vv, Aj	Čj, Hv Vv, Aj	Čj, Hv Vv, Aj	Čj, Aj, Hv
Sociální rozvoj									
- poznávání lidí		Prv	Prv, Aj			Ov, Aj	Ov		
- mezilidské vztahy	Prv	Prv, Aj	Prv				Nj, Aj	Nj, Ov, Ch	Nj, Ov
- komunikace	Čj	Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, Tv Vv, Aj,	Čj, Nj Vv, Ov, Tv Aj	Čj Nj Vv, Aj, Tv	Čj Nj, Aj, Tv
- kooperace a kompetence	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Nj, Pč, Tv	Nj, Tv	Tv
Morální rozvoj									
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti				M	M	VkJ, Tv	Tv VkJ	Ov, VkJ, Ch, Aj, Tv	VkJ, Aj, Tv
- hodnoty, postoje, praktická etika				Čj	Čj	VkJ	Ov, VkJ	Ch	VkJ

3.5.2. Výchova demokratického občana

Tematické okruhy průřezového tématu	1.stupeň					2.stupeň			
	Ročníky 1. – 5.					Ročníky 6. – 9.			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
- občanská společnost a škola				Čj	Čj	Ov, Aj	Aj		Z
- občan, občanská společnost a stát			Prv	VI		VkZ	VkZ	VkZ	Ov, VkZ
- formy participace občanů v politickém životě				VI					Ov
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI				Ov	

3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň					2. stupeň			
	Ročníky 1. – 5.					Ročníky 6. – 9.			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
- Evropa a svět nás zajímá		Čj			Aj, VI, Aj	Čj, Hv	Z, Čj, Nj	M, Aj, Ov, Z, Čj, Hv, Ch,	M, Z, Čj, Hv Ch, Aj
- objevujeme Evropu a svět				Aj, Hv	VI, Aj, Hv	Z	Z, Hv	Ov	Z, Aj
- jsme Evropané					VI, Aj	Hv	Nj	Nj, Aj, Hv	Nj, D, Aj, Hv

3.5.4. Multikulturní výchova

Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň					2. stupeň			
	Ročníky 1. – 5.					Ročníky 6. – 9.			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
- kulturní diference				Aj, Prv			Ov, Aj, Hv	Aj	Z

Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň					2. stupeň			
	Ročníky 1. – 5.					Ročníky 6. – 9.			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
- lidské vztahy	Tv	Tv, Aj, Prv	Čj, Tv, Aj	Čj, Tv,	Čj, Tv,	VkZ	Ov, Aj VkZ	VkZ, Hv, Aj	Aj, VkZ
- etnický původ				Aj	VI	Z		Př	
- multikulturalita				Aj		Hv	Z, Ov, Aj		Nj
- princip sociálního smíru a solidarity					VI	Ov		Z	

3.5.5. Environmentální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň					3. stupeň			
	Ročníky 1. – 5.					Ročníky 6. – 9.			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
- ekosystémy				Př	Př	Pč	Př		Z
- základní podmínky života			Prv	Př	Př	Z		F	Z, F
- lidské aktivity a problémy životního prostředí			Prv	Př	Př	Z, VkZ	Z, Pč, Př, VkZ	Z, Ch, Př, VkZ	Z, Př, VkZ
- vztah člověka k prostředí	Prv	Prv	Vv, Prv	Vv, Př	Vv, Př	Aj, Př, VkZ	M, Hv, Př, VkZ	M, Ch, Př, VkZ	M, Ch, Př, VkZ

3.5.6. Mediální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň					2. stupeň			
	Ročníky 1. – 5.					Ročníky 6. – 9.			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Čj	Čj	Čj, Vv	Čj, Aj	Čj, Aj

Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň					2. stupeň			
	Ročníky 1. – 5.					Ročníky 6. – 9.			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj				Čj	Čj
- stavba mediálních sdělení					Čj				Čj
- vnímání autora mediálních sdělení					Hv, Čj			Čj, Ch	Čj, Ch
- fungování a vliv médií ve společnosti				Čj		Ov	Aj		
- tvorba mediálního sdělení					Čj	Vv, Aj	Aj, Hv	Čj, Vv	Čj, Vv
- práce v realizačním týmu							Aj	Ov, Aj	

Práce v realizačním týmu prolíná všemi vyučovacími předměty

4. Učební plán

4.1. První stupeň základního vzdělávání

RVP Oblast	RVP Obor	RVP hodiny	ŠVP předmět	ŠVP hodiny	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Kontrola
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	Český jazyk - Čj	40	8	9	9	7	7	40
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk - Aj	11	1	1	3	3	3	11
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika - M	25	5	5	5	5	5	25
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informační a komunikační technologie - Ict	2	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	Prvouka - Prv	6	2	2	2	0	0	6
			Vlastivěda - VI	4	0	0	0	2	2	4
			Přírodověda - Pří	3	0	0	0	1	2	3
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova - Hv	5	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova - Vv	7	1	1	2	2	1	7
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0								0
	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova - Tv	10	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti - PČ	5	1	1	1	1	1	5
Disponibilní hodinová dotace		16		16	3	4	3	4	2	16
Ročníková minima					18	18	22	22	22	
Celkem hodin v 1.- 5. ročníku		118		118	21	22	25	25	25	118
Ročníková maxima					22	22	26	26	26	

4.2. Druhý stupeň základního vzdělávání

RVP Oblast	RVP Obor	RVP hodiny	ŠVP předmět	ŠVP hodiny	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Kontrola
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	Český jazyk - Čj	18	5	5	4	4	18
	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk - Aj	12	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	6	Další cizí jazyk – NJ/Konverze Aj	6	0	0	3	3	6
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15	Matematika - M	18	5	5	4	4	18
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informační a komunikační technologie – Ict	3	2	1	0	0	3
Člověk a společnost	Dějepis	11	Dějepis - D	7	2	2	1	2	7
	Výchova k občanství		Výchova k občanství - Ov	4	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	21	Fyzika - F	8	2	2	2	2	8
	Chemie		Chemie - Ch	4	0	0	2	2	4
	Přírodopis		Přírodopis - Př	8	2	2	2	2	8
	Zeměpis		Zeměpis - Z	8	2	2	2	2	8
Umění a kultura	Hudební výchova	10	Hudební výchova - Hv	4	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova - Vv	6	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	Člověk a zdraví - VkZ	2	0	0	1	1	0
	Tělesná výchova		Tělesná výchova - Tv	8	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti - Pč	3	1	1	1	0	3

RVP Oblast	RVP Obor	RVP hodiny	ŠVP předmět	ŠVP hodiny	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Kontrola
			Volitelné předměty		0	1	1	1	3
			7. ročník - – Sportovní hry Sh- Konverzace v Aj KAj 8. ročník – Informatika Inf – Cvičení z českého jazyka 9. ročník - Informatika Inf – Cvičení z českého jazyka		0	1	1	1	3
Ročníková minima					28	28	30	30	
Celkem hodin v 6. - 9. ročníku		122		122	30	30	31	31	122
Ročníková maxima					30	30	32	32	

4.3. Poznámky k učebnímu plánu

V tabulkách jsou uvedeny zkratky předmětů a rozložení disponibilní časové dotace do předmětů na 1. i 2. stupni ZŠ.

Nabídka volitelných předmětů v 7. ročníku – Sportovní hry a Konverzace v anglickém jazyce, v 8. a 9. ročníku žáci volí z nabídky Informatiky a Cvičení z českého jazyka.

První stupeň

RVP Oblast	RVP Obor	RVP hodiny	ŠVP předmět	RVP + disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	Český jazyk - Čj	33 + 7
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk - Aj	9 + 2
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika - M	20 + 5
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informační a komunikační technologie - Ict	1 + 1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	Prvouka - Prv	12 + 1
			Vlastivěda - VI	
			Přírodověda - Pří	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova - Hv	12
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova - Vv	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0		
	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova - Tv	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti - Pč	5
Disponibilní hodinová dotace		16		16
Ročníková minima				
Celkem hodin v 1.- 5. ročníku		118		118

Druhý stupeň

RVP Oblast	RVP Obor	RVP hodiny	ŠVP předmět	RVP + disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	Český jazyk - Čj	15 + 3
	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk - Aj Další cizí jazyk	12 6
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15	Matematika - M	15 + 3
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informační a komunikační technologie – Ict	1 + 2
Člověk a společnost	Dějepis	11	Dějepis - D	11
	Výchova k občanství		Výchova k občanství- Ov	
Člověk a příroda	Fyzika	21	Fyzika - F	21 + 7
	Chemie		Chemie - Ch	
	Přírodopis		Přírodopis - Př	
	Zeměpis		Zeměpis - Z	
Umění a kultura	Hudební výchova	10	Hudební výchova - Hv	10
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova - Vv	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	Člověk a zdraví - VkZ	10
	Tělesná výchova		Tělesná výchova - Tv	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti - Pč	3
			Volitelné předměty	
			7. ročník - Sh - KAj 8.– 9. ročník – Inf. – Cvičení Čj	3
Celkem hodin v 6. - 9. ročníku		122	disponibilní časová dotace	18

5. Učební osnovy

5.1. Vzdělávací oblast – Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Vzdělávací obor – Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 1.ročníku osm hodin, ve 2.– 3. ročníku devět hodin týdně, ve 4. – 5. ročníku sedm hodin týdně, 6.a 7. ročníku – pět hodin týdně, v 8., 9. ročníku - čtyři hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na :

- osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- využívání nově vytvořených výukových materiálů, vzniklých v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR, Čtenářských dílen pro 1. – 6. tř. vytvořených v rámci projektu Výzva 56, Čteme s porozuměním a komunikujeme v angličtině CZ1.07/1.1./56.0065

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty, především s dramatickou výchovou, dějepisem, hudební výchovou

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika

VDO – občanská společnost a škola

VMEVS – Evropa a svět nás zajímá

MkV – lidské vztahy

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahů mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura tím, že

- při vyučování uvádíme věci do souvislosti, využíváme vhodné učebnice a učební pomůcky
- v jednotlivých hodinách učíme žáky pracovat s informacemi, aby samostatně informace vyhledávali a třídili, vhodně je interpretovali a využívali je v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě

- poskytujeme žákům dostatek informačních zdrojů (využití knihovny, internetu, aj.)
- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura tím, že:

- zapojujeme žáky podle schopností a dovedností do soutěží
- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončí úkoly a zdůvodní své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura tím, že:

- učíme žáky naslouchat, ptát se, vyslechnout a přijímat názory druhých
- učíme žáky žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplní k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- učíme žáky prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura tím, že:

- vedeme žáky k ohleduplnosti, úctě a slušnosti při jednání s druhými lidmi
- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura tím, že:

- respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura tím, že:

- cíleně posilujeme a motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia a budoucího povolání
- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
čte s porozuměním jednoduchá slova a krátké věty	technika čtení	
porozumí jednoduchým mluveným pokynům a dokáže je aplikovat	dýchání, výslovnost, tvoření hlasu	OSV – rozvoj schopností poznávání
dokončuje jednoduché věty	věty, pohádky	
reprodukuje obsah známých pohádek a příběhů	pohádky, příběhy	Vv – malba
dokáže správně pozdravit, rozloučit se, rozlišuje tykání, vykání	dramatizace situací	OSV – komunikace
rozlišuje délku samohlásek	čtení	
při četbě slabik a slov správně dýchá	hlasité čtení	
správně sedí u psaní a drží správně psací nástroj	technika psaní, správné sezení	Vv, PČ – procvičování motoriky ruky
píše velká a malá písmena abecedy a číslice	nácvik psaní	
odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	výslovnost délky hlásek, plynulé spojování slabik a slova, artikulování a srozumitelné mluvení	
nahrazuje obrázky slovy ve správném tvaru (podstatná jména)	práce s obrázky, pestrost výrazu	Vv – koláž
tvoří věty na daná slova	tvoření vět, slovní zásoba	
píše velká písmena na začátku věty	pravidla pro psaní věty	
spojuje dvojice slov spojkami (a, i)	vytváření slovních spojení	
ovládá kratší báseň a říkadlo	básně, říkadla	OSV – rozvoj schopností poznávání
dokáže vytvořit ilustraci k jednoduchému textu	pohádky	Vv – kresba
najde jednoduché rýmy	básně	Hv – písně
orientuje se v textu Slabikáře	Slabikář	
vyvození hlásek, výslovnost slov	hlásky, slabiky, slova	
vyvození písmen, čtení slabik a slov	čtení písmen, slabik, slov	
pozdrav, poděkování, omluva, žádost	využívání v praktických situacích	OSV – komunikace

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní	
čte s porozuměním větné celky a krátké texty	čtení textů	
rozumí mluveným a jednoduchým písemným pokynům	zadání k úkolům	OSV – rozvoj schopností poznávání
uvědomuje si důležitost a rozdílnost informací	rozhovory, otázky	OSV – komunikace
reprodukuje obsah jednoduchého vícekrát přečteného textu	jednoduché texty	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
dokáže vyjádřit svá přání, rozumí jednoduchým gestům	dramatizace, mimika	OSV – komunikace
opravuje svoji nesprávnou výslovnost, je-li na ni upozorněn	říkadla, básně, texty	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá	říkadla, básně, texty	Tv – správné dýchání
uvědomuje si základní verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních situacích	pozdrav, oslovení, omluva, prosba	OSV – komunikace
píše interpunkční znaménka	opis vět, doplňování	OSV – rozvoj schopností poznávání
spojuje písmena a slabiky	psaní	
rozpozná s pomocí vzorů chybný zápis slov a vět	psaní, opravy chyb	
píše správně písmena, slabiky a jednotlivá slova	nácvik psaní, vlastní jména, tvrdé a měkké slabiky	OSV – rozvoj schopností poznávání
je schopen vyprávět jednoduchý děj podle obrázků	naslouchání, vypravování	Vv – malba, kresba
člení slova na hlásky	rozlišování hlásek, vyslovování a psaní souhlásek na konci a uvnitř slova, členění slov na slabiky, rozdělení slova na konci řádku	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného	slovní význam a slova protikladná	
naučí se báseň přiměřenou věku zpaměti	básně	OSV – rozvoj schopností a poznávání
rozlišuje dobro a zlo	pohádky, dětské příběhy	
rozlišuje prózu a verše	básně, příběhy s dětským hrdinou	
dokáže v textu najít hlavní a vedlejší postavy	příběhy, pohádky	MMEGS – Evropa a svět nás zajímá
orientuje se v textu v čítance	čítanka	
zřetelná výslovnost slov, melodie věty	logopedická říkadla, slovní hříčky	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
čtení slov, vět, intonace	logopedická říkadla, básně, rozpočítadla	OSV – komunikace
hlásky, písmena	vyhledávání písmen v textu, hlásek ve slově	
představování, blahopřání, adresa	praktické situace	OSV – komunikace
abeceda	říkanka, seznam třídy, knihovna	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků	Prv – práce s učebnicí MkV – lidské vztahy
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva	OSV – komunikace
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	dialog, mluvčí a posluchač	OSV – komunikace
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správné dýchání, oslovení, zahájení a ukončení dialogu	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	vyjadřování závislé na komunikační situaci pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, slušné vystupování, mimika, gesta	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vypravování	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Technika psaní – úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu	M – číslice
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, adresa blahopřání, pozdrav z prázdnin	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění pohádky a povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	Vv – lepoporelo OSV – komunikace
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	rozlišování počtu slabik, hlásek	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	vyhledávání slov podobných a protikladných, souzvučnost, podřazenost, nadřazenost a souřadnost, slova příbuzná	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	podstatná jména	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Slovní druhy, tvary slov	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	podstatná jména – rod, číslo, pád...slovesa osoba, číslo, čas	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy	větné celky, stavba věty jednoduché: podmět a přísudek, věta a souvětí (spojovací výrazy, spojení bez spojky)	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět, používání znamének na konci věty	
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	pamětní zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu, pravopis i/y po obojetných souhláskách, vlastní jména	OSV – rozvoj schopností poznávání
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	dramatizace pohádky povídky nebo básně s dějem	OSV – komunikace
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	příběh podle vlastního výběru	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	dokončování veršů	Hv – zpěv

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	vyprávění, přednes, dramatizace pohádky nebo povídky	OSV – komunikace
rozumí písemným a mluveným pokynům, přiměřené složitosti, hledá informace podle otázek	uplatnění přirozené intonace	PRV – otázky, odpovědi
dokončuje příběh s otevřeným koncem, dokáže rozpoznat nedostatek informací a doplnit je	posloupnost děje, vhodné vyjadřovací prostředky	OSV – komunikace
reprodukuje obsah textu přiměřeného věku (přečteného i slyšeného)	vyprávění, dramatizace	Hv – zpěv písní OSV – komunikace
uvědomuje si význam sloves pro stavbu věty	sloveso – základ věty, tvoření vět	
orientuje se v textu knih určených dětem	práce s dětskou knihou	Vv – ilustrace MkV – lidské vztahy

Ročník: 4 .		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
čte správně, plynule, uvědoměle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, dbá na barvu a sílu hlasu, porozumí přiměřeně náročným textům	rozvoj techniky čtení, čítanka, doplňková četba	Př – práce s textem VI – práce s textem MkV – lidské vztahy
orientuje se v textu, vyhledává informace, dokáže je třídit, tvoří otázky, dokáže rozpoznat nedostatek informací	čtení textů uměleckých a populárně naučných, klíčová slova	OSV – komunikace, rozvoj schopností poznávání
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	pravidla dialogu	OSV – komunikace
reprodukuje obsah jednoduchého sdělení a zapamatuje si z něj nejdůležitější fakta	klíčová slova, referát	OSV – komunikace
čte potichu delší texty	tiché čtení s porozuměním	
dramatizuje, domýšlí literární příběhy, tvoří krátký mluvený projev	tvořivá práce s literárním textem	OSV - komunikace
sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce	osnova, nadpis, členění	

Ročník: 4 .		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
dodrží následnost dějové složky	vypravování	
užívá vhodných jazykových prostředků	stylizace a kompozice	
dokáže srozumitelně zformulovat jednoduchý pracovní postup	popis pracovního postupu	PČ
s využitím přiměřených jazykových prostředků popíše osobu	popis osoby	
učí se odhalit a pochopit negativní vliv reklamy na člověka a jeho chování	reklamy	MV
ověřuje si vlastní schopnost orientace podle jednoduchého plánu, grafu	grafy, plánky	M- grafy
procvičí a zopakuje si základní pravidla chování v lidské společnosti		OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, používá slova citově zbarvená	nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, jednoznačná, mnohoznačná slova, spisovná, nespisovná, citově zbarvená	
určuje kořen, rozlišuje část předponovou a příponovou	kořen, předpona, přípona, slova příbuzná	
rozpozná předpony a předložky	pravopis psaní	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy, ohebné, neohebné	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova, příbuzná slova	
skloňuje podstatná jména	vzory, pravopis koncovek podstatných jmen, určování mluvnických kategorií	
vyhledává infinitiv, určuje slovesa	infinitiv, mluvnické kategorie určitých slovesných tvarů	
rozlišuje slovesný způsob	oznamovací, rozkazovací, podmiňovací	
určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy	stavba věty jednoduché, stavba souvětí	

Ročník: 4 .		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vyhledává základní skladební dvojici	základní skladební dvojice, podmět, přísudek, podmět nevyjádřený	
píše i-y v příčestí minulém	shoda přísudku s podmětem	
rozlišuje různé literární žánry	pohádka, povídka, bajka	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti
rozumí základním literárním pojmům	autor, ilustrátor, nakladatelství	Vv – ilustrace
práce s Pravidly pravopisu	Pravidla	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů, tiché čtení s porozuměním	Př – práce s textem VI – práce s textem OSV – hodnoty, postoje
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	Př – práce s textem VI – práce s textem VDO – občanská společnost a škola
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	orientace v textu	
reprodukuje obsah přiměřeně složitějšího sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	naslouchání, pravidla dialogu	OSV - komunikace
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	základní komunikační pravidla, oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky	Př – práce s textem VI – práce s textem OSV – komunikace
rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	porovnávání názorů, tolerance, řešení konfliktních situací	OSV – komunikace, MdV – tvorba mediálního sdělení
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	základy techniky mluveného projevu	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	spisovná, hovorová a nespisovná mluva	MkV – lidské vztahy
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	orientace ve stavbě textu, členění na odstavce	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	pravidla sestavování osnovy, členění příběhu	OSV – komunikace
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, citově zabarvená slova	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	vyznačování slovtvorných základů, předpony, přípony, koncovky, souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene, předpony s/z/vz, předložky s/z, skupiny bě, bje, mě, mne	OSV – rozvoj schopností poznávání
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	podstatná jména –skloňování, koncovky, mluvnické kategorie, přídavná jména – druhy, koncovky (odvozená od PJ zakončená s-ský-ští), pravopis, zájmena – druhy, osobní, pravopis, číslovky – druhy, pravopis, slovesa – mluvnické kategorie, slovesné způsoby	OSV – rozvoj schopností poznávání
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	texty	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	základní skladební dvojice	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	základní větné členy, vyhledávání podmětu, několikanásobné větné členy, přímá řeč – nepřímá řeč	OSV – rozvoj schopností poznávání
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	spojky, vztažná zájmena, příslovce	OSV – hodnoty, postoje, etika
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	pravopis i-y po obojetných souhláskách	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, druhy přísudku	Př – práce s textem VI – práce s textem
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání	VV
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, přednes	VV

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rolišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	literární druhy a žánry	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	základní literární pojmy - pohádka, báseň, říkanka, hádanka, povídka, bajka	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
spisovně vyslovuje česká slova	čtení zdvojených souhlásek, používání pauzy, důrazu, tempa	
správně třídí slovní druhy	slova ohebná a jejich mluvnické významy	
rolišuje spisovný jazyk	národní jazyk a jeho rozvrstvení	Hv – lidová slovesnost
pracuje s Pravidly čes.pravopisu, SSČ a mluvnickými přehledy	vyhledávání pravidel správného pravopisu, věcného významu	
rolišuje základní významové vztahy	ZSD a základní rozvíjející členy, přísudek slovesný a jmenný se sponou	
využívá znalostí o jazykové normě	pauzy, důraz, tempo v četbě a řeči	
zvládá pravopis lexikální a jednoduchého souvětí	věta jednoduchá a souvětí, slovtvorný rozbor, přímá řeč	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěva div. představení a názory na umělecké dílo	pohádka, báje, příběhy ze současnosti	MdV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
rolišuje liter.hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	beseda nad zhlédnutým dílem a knihou	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
uceleně reprodukuje přečtený text	osnova díla, jádro díla a reprodukce přečteného	
tvoří vlastní literární text podle schopností	básnička	Hv – lidové písně, lidová slovesnost
rolišuje základní lit.druhy a žánry	lyrika, epika, drama, rozlišení poezie, prózy	D – křesťanství, starověké Řecko a Řím Vv – řecké a římské umění
vyhledává klíčová slova, formuluje hl.myšlenku textu	osnova	
rolišuje objektivní sdělení	popis	
odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně používá spisovné jazyk.prostředky	vypravování, přímá a nepřímá řeč	D – starověké Řecko a Řím

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	dialog a monolog v životě	OSV – kreativita, komunikace

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
spisovně vyslovuje běžná cizí slova	práce s textem	
rozpozná přenesená pojmenování	rčení, synonyma, homonyma, antonyma, slovo a sousloví, tvoření slov.obrazná pojmenování	
správně třídí slovní druhy	další mluvnické významy sloves, slova neohebná	
rozezná spisovný jazyk od nářečí	nářečí na území ČR	Hv – lidová slovesnost
pracuje se Slovníky cizích slov	věcný význam slov	
vhodná aplikace prostředků jednotlivých vět	druhy vět podle postoje mluvčího	
rozlišuje složitější vztahy ve v.jednoduché i v souvětí	druhy vět vedlejších, v.jednočlenné, dvojjmenné a větné ekvivalenty, přísudek složený a jmenný, PK–volný, těsný, několikanásobný a postupně rozvíjející, doplněk	
zvládá pravopis slovtvorný a lexikální	pravopis tvoření slov pomocí předpon a přípon, psaní velkých písmen u slov vlastních a zeměpisných	
správně třídí slovní druhy	další mluvnické významy sloves, slova neohebná	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěva divadelního představení a názory na um.dílo	dobrodružná literatura, fantasy literatura	MdV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
rozlišuje liter.hodnotnou a konzumní svůj názor doloží argumenty	beseda nad zhlédnutým dílem a knihou,uvádění argumentů a protiargumentů, obhajoba vlastního názoru	VMEGS – Evropa a svět nás zajímají
reprodukuje přečtený text a popisuje jazyk díla	osnova, reprodukce, personifikace, epiteton	
tvoří vlastní literární text podle schopností	básnička, pohádka	Hv– lidová slovesnost, druhy nástrojů
rozlišuje základní lit.druhy a žánry	lyrika, epika, drama rozlišuje prózu a poezii	D – vznik českého státu, vláda Karla IV. Čj (sloh) – životopis

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rolišuje objektivní sdělení	popis	
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účelnost	vertikální a horizontální členění textu	
odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně používá jaz. prostředky	vypravování, přímá a nepřímá řeč	
dorozumívá se kultivovaně	dialog a monolog v životě	OSV – kreativita, komunikace
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky věcně správnému projevu	životopis	D – doba Karla IV.
vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky	osnova, jednoduchý výpisek	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
tvoří spisovné tvary	skloňování slov přejatých	
vysvětlí obvyklá zastaralá slova a méně používaná slova cizí	vyhledávání slov cizího původu, nahrazování přejatých slov domácími a opačně	Čj (literatura) – ukázky z české literatury
vysvětluje přenesená pojmenování ve frazémeh	vyhledávání rčení a jejich vysvětlování slova citově zabarvená, přejímání slov z cizích jazyků	Nj, Aj – slovní zásoba
použití různých vrstev národního jazyka	hovorový jazyk, obecná čeština	
pracuje s ostatními slovníky a jazyk.příručkami	porovnávání pravidel v různých slovnících, seznámení i s ostatními běžnými příručkami	
pokouší se plynule hovořit s využitím běžných jazykových prostředků	mluvnická cvičení na vlastní téma	
vysvětluje významové vztahy v souvětí souřadném	významový poměr vět vedlejších, několikanásobných větných členů, vět hlavních, zápor, přístavek	
zvládá pravopis morfologický i syntaktický v jednoduchém souvětí	složitější větné rozbory, psaní velkých písmen ve vlastních názvech, interpunkce v souvětí	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěva divadelního představení a názory na um.dílo	sci-fi literatura, fantasy literatura	MdV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
rolišuje lit.hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	beseda nad zhlédnutým dílem a knihou	VMEGS – Evropa a svět nás zajímají

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	personifikace, metafora, epiteton, oxymóron, ironie, sarkasmus, alegorie, hlavní myšlenky	
tvoří vlastní literární text podle schopností	novelistická pohádka	
rozlišuje základní liter.druhy a žánry	rozlišuje poezii od prózy, lyrika, epika, drama, cestopis, novela, poezie milostná	Hv, Vv – umělecké směry 2.pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.
uvádí významné základní směry a jejich významné představitele	podobnosti a rozdílnosti liter.textů z minulosti a ze současnosti	D – národní obrození Ov – humanismus
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v liter., dramatickém, filmovém zpracování	čtenářský zážitek, porovnání stejného textu v literárním díle a ve filmovém zpracování	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích	internet, CD-ROM, knihovna, liter.encyklopedie	MdV – vnímání autora mediálního sdělení
vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	výpisek, výtah	
rozlišuje pojmy, fakta názory, hodnocení	výklad	
rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení	charakteristika, líčení	D – starověké Řecko a Řím Čj (liter.) – bajky
připraví text k přednesu	referát, reklama	OSV – kreativita, komunikace Fy, Ch, Př ... – odborné texty z různých předmětů
vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	členění textu, interpunkce	
rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá kritický postoj	reklama	MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně používá jazykové prostředky	výklad	F, Ch, Př ... – odborné texty z různých předmětů
chápe roli mluvčího a posluchače, dorozumívá se kultivovaně	reportáž, cestopis	Čj– (literatura) využití literárních textů
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky věcně správnému projevu	životopis a jeho různé druhy zpracování	D – doba Karla IV.

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	prohřešky proti spisovnému jazyku, skloňování slov cizího původu	Nj, Aj – slovní zásoba
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	rozvoj slovní zásoby	D – vznik a vývoj v českém národě a společnosti
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	užití slov v různé podobě slovních druhů, užití cizích vlastních jmen v textu	Nj, Aj – slovní zásoba
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	jazyk různých spol.vrstev, zdůvodní užití různých jazyk. skupin	Ov – život společenských vrstev
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	porovnání různých jazyk. příruček	
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	výklad jazykových pravidel	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	pravopis spojek a čárek	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	celkové větné rozборы, psaní interpunkčních znamének	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	detektivní žánr, příběhy ze současného života, Shakespeare – drama	MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	odraz doby, autorův život jako inspirace	D – dějiny 20. století
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	personifikace, metafora, epiteton, oxymóron, alegorie, ironie, sarkasmus, anafora, epifora, hlavní myšlenka	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí	novelistická pohádka, cestopisná črta na základě vlastního poznání	OV – problémy lidské nesnášenlivosti

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
základů literární teorie		
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	rozlišuje lyriku, epiku, drama, poezii od prózy, řecké drama, Starý a Nový zákon, literatura NO, válečná literatura, liter. ze současnosti	D – antika, vznik křesťanství umělecké směry, období I. a II. světové války, 20.století, současnost Vv, Hv – umění 20.století
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	čtenářský zážitek	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	internet, CD-ROM, knihovna, liter. encyklopedie	MdV – vnímání autora mediálního sdělení
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	detektivní žánr, příběhy ze současného života, Shakespeare – drama	Mdv – tvorba mediálního sdělení
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	besedy nad zhlédnutým dílem nebo četbou, uvádění argumentů a protiargumentů – obhajoba vlastního názoru	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	podobnosti a rozdílnosti literárních textů od 30.let 19.stol. po současnost	
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	úvaha	Ov, Rv – život ve společnosti, problémy soužití ...
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	odlišuje pojmy, fakta od názorů a hodnocení	MdV – stavba mediálních sdělení
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	vypravování	MdV – stavba mediálních sdělení
samostatně připraví a s oporou o text přednese referát, proslov	referát	

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	výklad, členění textu, interpunkce, pravidla mezivětného navazování // výstavba vět/, funkce vět, pořádek slov	F, CH, PŘ ... – odborné texty v různých předmětech
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	reklama	MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	vytváří různé jazykové útvary s použitím vhodných funkčních stylů, jazyk teenagerů	Ov – život v různých sociálních vrstvách a skupinách
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	reportáž, rozhovor, funkční styly	
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	diskuze /sdělovací prostředky/, využívá a ctí zásady komunikace, pravidla dialogu	OSV – kreativita, komunikace Ov – politika státu
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	řečnictví, analyzuje např. vlastnosti hlasu, artikulace, tempa, melodie..., studuje formální stánku řeči	OSV – kreativita, komunikace D – starověké Řecko a Řím Hv – lidová slovesnost
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	úřední písemnosti, uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů, fejeton	Čj (literatura) – Neruda a jeho fejetony

5.1.2. Vzdělávací obor: Cizí jazyk **Název vyučovacího předmětu – Anglický jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Anglický jazyk je vyučován na naší škole od prvního do devátého ročníku. V prvním a ve druhém ročníku mají žáci anglický jazyk pouze jedenkrát týdně a v ostatních ročnících tři hodiny týdně. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu a využívání nově vytvořených výukových materiálů, vzniklých v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou. Pokud je v ročníku žáků více, jsou rozděleni do skupin. V ročníku tak může být více skupin na anglický jazyk, než je kmenových tříd. Pokud je v ročníku méně žáků, pracují všichni v jedné skupině. Slabší žáci, kterým dělá zvládnutí angličtiny velké problémy, se věnují pouze základnímu učivu. Naopak žáci vyspělejší si osvojují širší slovní zásobu, pracují s delšími a náročnějšími texty.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu anglický jazyk tím, že:

- využíváme každé příležitosti k motivování žáků k celoživotnímu učení
- při výuce uvádíme věci do souvislostí a využíváme vhodných učebnic a učebních pomůcek
- snažíme se, aby učení bylo vedeno zábavnou formou a smysluplně
- volíme učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků
- povzbuzujeme žáky ve formulování vlastních návrhů
- v jednotlivých hodinách učíme žáky pracovat s informacemi, aby samostatně informace vyhledávali a třídili, vhodně je interpretovali a využívali je v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu anglický jazyk tím, že:

- při výuce motivujeme žáky úlohami z praktického života, žáci používají všech nabytých zkušeností, poznávají a rozvíjejí vlastní schopnosti
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a vhodným způsobem je využívat
- řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, aby se žáci nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem
- zapojujeme žáky podle schopností a dovedností do soutěží

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu anglický jazyk tím, že:

- ve výuce používáme často metody, které pracují s aktivním nasloucháním a dotazováním
- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce, umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- využíváme dovedností osvojené v anglickém jazyce k navazování kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu anglický jazyk tím, že:

- učíme žáky dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- poskytujeme žákům různé příležitosti dosáhnout úspěchu a prožít pocit uspokojení při jeho dosažení

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu anglický jazyk tím, že:

- učíme žáky srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky
- snažíme se, aby žáci získali představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu anglický jazyk tím, že:

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využíváme anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
pozdraví a představí se, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného	pozdravy, představení	
rozumí velice jednoduché krátké větě a je schopen si věc představit, zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	barvy, číslovky, hračky, domácí mazlíčci	
je schopen v krátké jednoduché větě nalézt známé slovo	jednoduché krátké písně a básničky	
snaží se rozlišit grafickou a mluvenou podobu jednoduchých slov	čísllovky 1-10, barvy, hračky, domácí mazlíčci, základní výslovnostní návyky	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, reaguje na ně verbálně i neverbálně	pokyny, sloveso "to be"	OSV – regulace vl.chování
pozdraví, představí se a jednoduše sdělí informaci o sobě	pozdravy, představení, věk, sloveso "like"	
částečně zopakuje a použije slova nebo slovní spojení	sloveso "to be", hračky, barvy	OSV – informace o mé osobě MkV – tolerantní vztahy s jinými lidmi
snaží se rozlišit grafickou a mluvenou podobu slova	slovesa "to have", "to be"	
částečně rozumí obsahu jednoduchých vět	užití slovesa "like" a slovesa "to have", přídavná jména "little", "big", zvířata	
žák umí jednoduše odpovědět na otázky pomocí slova "Yes", "No"	používání krátkých odpovědí "Yes. No.	
částečně vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, snaží se o přiřazení mluvené a psané podoby	čísla, hračky, přídavná jména, zvířata a barvy	
částečně čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	čísla, hračky, barvy	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
snaží se rozlišit grafickou a mluvenou podobu slova	neustálé procvičování grafické podoby již naučených slov, správná výslovnost	
částečně rozumí jednoduchým pokynům a větám	pokyny, pozdravy, představení se	
rozumí jednoduché a krátké větě a je schopen si věc představit	hračky, barvy, zvířata	
je schopen ve větě nalézt známé slovo	texty písní	
učí se pracovat se slovní zásobou v učebnici	orientace v učebnici při potřebě nalézt požadovanou informaci	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	pokyny, telefonní čísla, sloveso "to be", "to have", přivlastňovací přídavná jména,	OSV – regulace vl. chování
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	pozdravy: "Hello", "Hi", "Goodbye", "Good morning", ..., představení: "What's your name?", "How are you?", věk: "How old are you?", vazba "there is", "there are", čas: "What's the time?"	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	používání barev při popisu objektu, základní části těla	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	abeceda, čísla, hračky, přídavná jména, zvířata, části těla, barvy, čas	
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	číslovky, zkrácené tvary slovesa "to be", "to have"	
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	procvičování zvláště grafické podoby slov, správná výslovnost naučených slov	
rozumí základnímu popisu věcí a je schopen si je na základě popisu představit	hračky, části těla	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
je schopen najít v textu otázku a zároveň na ni odpovědět	užití vazby "there is", "there are", procvičování slovesa "to be", "to have", pravidlo při tvorbě otázky	
žák je schopen utvořit otázku a zároveň na ni umí odpovědět	tvorba otázky se slovesem "to have", "to be"	

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vhodným způsobem se představí, vyžádá základní informace, reprodukuje krátký rozhovor, vytvoří jednoduchou konverzaci na dané téma	opakování učiva ze 3.roč., otázka:"How many....?", užití přítomného času průběhového v otázce, pomocné sloveso "do", "does", otázka "Where do you live?"	
ovládá základní číslovky, ovládá dny v týdnu a měsíce v kalendářním roce	číslovky 10–100, sloveso "want", školní předměty, měsíce, dny v týdnu	
reprodukuje jednoduchou říkanku a písničku, seřadí věty podle kontextu, reprodukuje krátkou konverzaci na dané téma	přítomný čas průběhový a přítomný čas prostý – tvorba jednoduchých vět	
vytvoří otázku v přítomném čase průběhovém a přítomném čase prostém, pracuje s pomocným slovesem "do", "does" a slovesem "like"	věta tázací, věta kladná, dopis, pomocné sloveso "do", "does"	
čte nahlas krátké texty, napodobuje předkládanou správnou výslovnost, rozumí pokynům a otázkám učitele a jednoduchému poslechovému textu	přítomný čas průběhový, denní program, volný čas, můj dům	
vybaví si slovní zásobu daného tématu, sdělí a napíše krátký text o své rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů	opakování vazby "there is", "there are", měsíce a dny, vyučovací předměty	MkV – zvyky a tradice
seznamuje se s jednoduchými autentickými materiály, vyhledá potřebné informace v textu	DVD, časopisy, poslech k danému učivu, popis obrázků– užití přítomného času průběhového	MkV – písně, poezie anglicky mluvících zemí

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
orientuje se v krátkém textu a rozumí mu, odpoví jednoduše na položenou otázku, vyplní osobní údaje do formuláře	pomocné sloveso "do", "does", "don't", "doesn't", užití všech naučených sloves, příslovce času, předložky,	MkV – příběhy dětí VMEGS – život dětí v jiných zemích
vyhledá potřebnou slovní zásobu v učebnici i ve slovníku, orientuje se v anglické abecedě	používání vlastního slovníku – orientace v něm	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdravy, představování, otázky a odpovědi	OSV – organizace a plánování volného času
napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života, vyplní osobní údaje do formuláře, jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	doplňování jednoduchého textu, krátká pohlednice a jednoduchý dopis kamarádovi (penfriend)	
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	rodina, škola, volný čas a záliby, nakupování, domov – základní gramatické struktury	
uplatňuje základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, osvojí si a umí používat základní slovní zásobu	čtení se správnou výslovností, správná intonace, čtení obrázkových příběhů	
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je přenášán pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální podporu	texty písní, pokyny k různým tématům, které se zrovna probírají – rodina, škola, obchod, volný čas	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	DVD, časopisy, poslech k probíranému učivu, popis obrázků s použitím přítomného času průběhového	VMEGS – vzdělávání mladých Evropanů VMEGS – zvyky a tradice
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (časopisy, brožury atd.)	vytváření otázek k danému textu a odpovídání na ně, slovesa "to be", "to have", pomocné sloveso "do", "does"	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace, udrží průběh konverzace v jednoduché modelové situaci	představení se a utvoření otázky, kdo je, kladení otázek o druhu a vzhledu věcí a odpovědi na ně, tvorba jednoduchých pokynů týkajících se školního prostředí, rozhovor o tom, kde se lidé nacházejí, otázky na zboží v obchodě, rozhovor o tom, co komu patří, školní předměty, každodenní činnosti, volný čas, rodina, domov, obec, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda	
napíše krátké, gramaticky správné texty, vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	psaní pohlednice, rozvrh hodin ve škole, dopis spolužákovi	
při písemné i ústní reprodukci různých textů používá dané fráze a spojení, pokouší se o vyjádření vlastními slovy	psaní textů o tom, kdy se co odehrává: užití času, dnů v týdnu, měsíců	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
tvoří gramaticky správně jednoduché věty, tvoří otázky a krátké odpovědi, zjednodušuje obsáhlejší texty, doplní jednoduchý text	popis činností v průběhu celého dne, tvorba otázek ke zjištění činností kamaráda. "What do you do in your free time?", tvorba krátkých odpovědí na otázky: "Can you play football?" – "Yes, I can/ No, I can't"	
pomocí různých, písemně zpracovaných projektů, získává informace	komunikační projekt, projekt o svém životě, volný čas, projekt týkající se různých míst, projekt o různých osobách	
čte se správnou výslovností, vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech a rozumí krátkým jednotlivým textům	pohlednice, správná intonace a užití v praxi, čtení příběhů v učebnici	
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, která se týká osvojených témat	texty písní, pokyny týkající se školního prostředí, číslovky, porozumění hlavních údajů o rodině i konverzaci, poslech s časovými údaji	
vyhledává v textu specifickou informaci a odpovídá na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu	otevírací hodiny různých institucí v Británii, odkud lidé pocházejí, neformální dopis, rozvrh hodin ve škole, jednoduché texty o uspořádání domu, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky	pomocí kreslených příběhů doplňování neznámých slov	
orientuje se v přehledu gramatiky, orientuje se ve zkratkách a symbolech	vyhledávání nové gramatiky v uceleném přehledu	OSV – dobrá organizace času EV – ochrana biologických druhů

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zvládá společenskou konverzaci, udrží průběh konverzace v modelové situaci, komunikuje v běžných situacích vyžadujících	nakupování v obchodě, objednávka jídla v restauraci, rozhovor s kamarádem o volném čase, sdělení svých problémů u doktora	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech		
do svých sdělení zařazuje fráze i z oblasti hovorové angličtiny, běžně používá ustálené věty a fráze typické pro dané sdělení	informace o počasí, objednávka a nákup jídla, popis směru v plánu města, orientace ve městě, žádost o pomoc, službu, omluva, nabídka, reakce na nabídku, další témata - příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy	
při písemné i ústní reprodukci různých textů používá dané fráze a spojení, jednotlivé fráze spojuje, vyjadřuje se i vlastními slovy, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	odvozování významu podobných slov v kontextu, převypravování příběhu nebo pohádky	
sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy, jednoduchý text, reaguje na jednoduché písemné sdělení	minulý čas prostý a průběhový, předložky času a místa, stupňování pravidelných i nepravidelných přídavných jmen, modální slovesa "must", "musn't", "have to", "should", předpřítomný čas, číslovky, deset.číslo	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	kdo, kde, kdy, jak, kolik, jaký, který, mluvnice – jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	
čte přiměřeně dlouhé texty z učebnice i jiné beletrie	četba textu se zeměpisnou tematikou (popis zeměkoule), četba autentického textu	
rozumí smyslu jasných jednoduchých zpráv, rozumí frázím a slovní zásobě z různých oblastí, rozumí hlavním myšlenkám v promluvě a konverzaci	počasí, stravování, město, cestování, kultura, sport, dotazník, zvyky a tradice	MkV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání
vyhledá konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, rozumí známým	texty v učebnici, inzerát, prospekt, jízdní řád, jídelní lístek, různé nápisy	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
výrazům, vyhledá odpovědi na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu		
rozumí hlavní myšlenku jednoduchého textu s neznámými slovy jejichž význam odvozuje na základě vizuální podpory či předem známé skutečnosti	recenze filmů, autentické texty (časopisy, cizojazyčná beletrie)	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení MdV – identifikování základ.orientačních prvků v textu
rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	příroda, město, kultura	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zvládá společenskou konverzaci a rozvíjí ji, bez problémů udrží průběh konverzace v modelové situaci, bez přípravy komunikuje v běžných situacích	jednoduché sdělení – oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, přání	
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení o známých světových městech, o rodině a nejbližších příbuzných	Kanada, Londýn, New York – stavby a zajímavosti, životopis, popis místa, rodina – strom života, sport – volný čas, plány do budoucnosti	
při písemné i ústní reprodukci různých textů používá různé fráze a spojení, jednotlivé fráze spojuje, vyjadřuje se vlastními slovy, používá synonyma, zaujme stanovisko, uvede výhody a nevýhody řešení	volný čas, zájmová činnost, nákupy, oblékání, příroda, cestování, počasí, volba povolání, moderní technologie a média	OSV – plánování učení a volného času VMEGS – mezinárodní setkávání
sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy, přiměřeně dlouhý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů	porovnání minulého času prostého a předpřítomného, "since"/"for", "ever"/"never"/"already"....., způsobová slovesa "must, musn't, needn't, could, couldn't, will, won't, be able to, have/had to"	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
přesně a gramaticky správně formuluje své otázky, nerozumí-li, znovu si vyžádá sdělení informace, ověří si správnost porozumění	žádost o informaci, o pomoc při hledání institucí, při nakupování, mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
DV – čte delší texty, které obsahují slovní zásobu používanou v každodenním životě, jednoduchou cizojazyčnou beletrii	četba textů s tématem rodina, sport, volný čas dětí, četba textů o Londýně, New Yorku, Kanadě, ...	
DV – rozumí hlavním myšlenkám v promluvě a konverzaci, rozumí smyslu rozhl. a tel. programů s běžnou tematikou při zřetelné výslovnosti	počasí, volný čas, zájmová činnost, nákupy, oblékání, příroda, cestování, počasí, zvyky, tradice, pocity a nálady, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média	
DV – rozumí popisům událostí, pocitům a přáním ve čtených textech, rozumí frázím, vyhledává v textu odpovědi na otázky	předložky a spojky ve větách, pravidlo pořadí přídavných jmen a podstatných jmen, stupňování přídavných jmen	
DV – rozumí hlavní myšlence jednoduchého textu s neznámými slovy jejichž význam odvozuje z kontextu	autentické materiály (např. reálie, časopisy, beletrie)	
DV – pracuje s vhodným výkladovým slovníkem při rozšiřování slovní zásoby probírané tematiky	překlady delších textů, orientace v různých slovnících, zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	každodenní činnosti, volný čas, v obchodě, v restauraci, cesta ve městě, budovy ve městě, u doktora, omluva nepřítomnosti ve škole	
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	oficiální dopis, žádost, poděkování, blahopřání, nabídka, životopis, setkání, představení se, reakce na představení, souhlas/nesouhlas, společenský program, jídelníček, dietní jídelníček, žádost o různé zboží, vstupenky	
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	cestování, doprava, kultura, nákupy, stravování, popis osob, plány do budoucna	
písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	zvrtná a zdůrazňovací zájmena (himself), tázací dovětky, podmínkové věty, podmiňovací způsob, gerundium, trpný rod přítomného i minulého času, vedlejší věty časové	
vyžádá jednoduchou informaci, umí se na základní informace zeptat	požádá o informaci, orientuje se v časech podle jízdních řádů, požádá o svolení, o službu, o pomoc	
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	četba textů s tematikou USA, četba textů s tématem životní prostředí, reportáže, souvislé texty s reáliemi angl. mluvících zemí, autentické texty	VMEGS – zvyky a tradice národů, Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	zdvořilé společenské fráze, dát radu, doporučit způsob řešení problému, vyjádřit zamýšlenou, jistou i obecnou budoucnost	OSV – chyby při poznávání lidí, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v	předložky a spojky ve větách vedlejších, pravidla pořadí přídavných jmen, tvořit přídavná jména příponami,	

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	stupňování příslovcí	
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku, umí pracovat s internetovými verzemi slovníků a aplikacemi	překladový slovník, překládání různých textů	

5.1.3. Vzdělávací obor - Další cizí jazyk

Název vyučovaného předmětu - Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět německý jazyk se vyučuje v 8. a 9. ročníku tři hodiny týdně. Obsahově naplňuje kritéria Společného evropského referenčního rámce kategorie A1. Výuka probíhá v učebně cizích jazyků, využívá se také počítačová učebna a **nově vytvořené výukové materiály, vzniklé v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.**

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k tomu, abychom naučili žáka používat německý jazyk k dorozumění a motivovali ho k dalšímu rozvíjení této schopnosti.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu německý jazyk tím, že:

- učíme ve vztazích - tématicky
- pracujeme s chybou – chyba není nedostatek, ale krok ke zlepšení
- aplikujeme z jedné situace do druhé (AJ – NJ, internacionalismy, germanismy v ČJ)
- pracujeme s portfoliem – sebehodnocení
- motivujeme k potřebě dalšího získávání informací, rozšiřování slovní zásoby

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu německý jazyk tím, že:

- učíme orientovat se v cizím jazykovém prostředí
- řešíme úkoly v učebnici a v pracovním sešitě podle zadání
- hrajeme situační hry

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu německý jazyk tím, že:

- vytváříme a rozšiřujeme slovní zásobu od samých začátků v komunikaci (pozdrav – odpověď, pokyn – adekvátní reakce)
- nacvičujeme strukturu jednoduchých mluvených i písemných projevů
- učíme porozumění poslechu a textu, vyhledání základní informace
- učíme formulovat sdělení jasně, stručně, aby i při omezené slovní zásobě bylo sdělení srozumitelné

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu německý jazyk tím, že:

- respektujeme individuální schopnosti žáka
- využíváme týmové spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu německý jazyk tím, že:

- vedeme k zodpovědnému plnění úkolů, zodpovědnosti za sebe, za tým, skupinu
- vedeme ke zdvořilosti
- učíme respektování jazykových a kulturních odlišností, pravidel a tradic jiných zemí

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu německý jazyk tím, že:

- vedeme k dodržování řádu jazykové učebny, k hospodárnému zacházení se všemi učebními pomůckami
- formujeme správné pracovní návyky (práce s učebnicí, vedení zápisů v sešitech, psaní slovíček, práce se slovníkem, s počítačem, vyhledávání informací a pomoci při práci)

Vzdělávací obsah vyučovacím předmětu:

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
žák má osvojeny základy správné výslovnosti a je seznámen se základními fonetickými jevy (výslovnost hlásek, intonace, přízvuk); žák vyslovuje a čte foneticky správně jednoduchá slova, slovní spojení a krátké věty, vnímá správnou výslovnost učitele	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov průpravná fonetická cvičení s poslechem, abeceda, říkanky, jazykolamy, rytmizace slov a krátkých textů, hláskování	AJ – využití zvládnutých fonetických jevů, rozdíly ve výslovnosti ČJ – jazykolamy, srovnávání výslovnosti HV – rytmizace, rap, zpěv MV – formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace
žák má osvojenou slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů žák zná základy tvoření některých slov (antonyma, kompozita)	témata: pozdravy, poděkování, dny v týdnu, číslovky 0 - 100, barvy, jména, lidé a země, mezinárodní slova, formulář - základní osobní informace, představování, základní časové údaje, rodina, přátelé, koníčky, školní potřeby, počítač, zvířata, měsíce, roční období, svátky, oslavy, státy, důležité zeměpisné názvy	Z – německy mluvící země VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, pozdravy v různých zemích OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, rodina, přátelé, já a moje okolí, pozice mladého člověka
žák je seznámen se základními pravopisnými jevy a postupně si je osvojuje	pravopisná cvičení s výše uvedenými tématy (diktáty, doplňování hlásek, slov, slovní hrátky)	ČJ – srovnání pravopisu

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
žák je seznámen se základními gramatickými strukturami a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	časování pravidelných sloves a sloves <i>sein</i> a <i>haben</i> v přítomnosti, slovosled věty oznamovací, tvorba otázky a záporu, užití určitého a neurčitého členu, zápor <i>kein</i> , způsobové sloveso <i>mögen</i> , 3. a 4. pád substantiv, osobní zájmena v 1. pádě a přivlastňovací zájmena (<i>mein</i> , <i>dein</i> , <i>sein</i> , <i>ihr</i>), adjektiva v přísudku, vazba „ <i>von</i> “, předložka <i>um</i> , <i>am</i> a <i>im</i> v časových údajích, příslovce <i>gern</i> – <i>am liebsten</i> , nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, rozkazovací způsob lexikálně, předložka <i>in</i> ve 3. pádě, určování času, množné číslo některých substantiv, vazba „ <i>ich möchte</i> “, předložky <i>nach</i> a <i>in</i> , časování slovesa <i>fahren</i>	ČJ – srovnání některých gramatických jevů, rozdíly AJ – využití zvládnutých gramatických jevů, využití podobnosti
žák rozumí některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají žáka, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, mluví-li lidé pomalu a zřetelně	didaktizované poslechové texty, písně, témata: pozdravy, poděkování, dny v týdnu, čísla, barvy, jména, lidé a země, mezinárodní slova, formulář - základní osobní informace, představování, časové údaje, rodina, škola, přátelé, koníčky	Z – německy mluvící země VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, pozdravy v různých zemích OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, rodina, přátelé
žák rozumí základním pokynům a frázím a adekvátně na ně reaguje	pracovní pokyny ve vyučování, základní konverzační fráze	
žák sdělí ústně základní údaje o své osobě, rodině a kamarádech, koníčcích, o činnostech během týdne atp.	údaje o sobě, jednoduchý popis rodiny, zájmů, sportovních aktivit, kamarádů, činností během týdne, školních potřeb, osob, věcí, zvířat, činností, otázka „ <i>Wie heißt das auf Deutsch?</i> “, příkaz, pozvání na oslavu, popis místa, kde jsem; věta oznamovací, otázka doplňovací a zjišťovací, užití <i>kein</i> ve větě, vyplnění formuláře, popis fotografie, vyprávění obrázkového příběhu	ČJ – stavba věty Z – německy mluvící země VV – comics OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace VMEGS – jsme Evropané MV – první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce
žák reprodukuje obsah jednoduchého textu (za pomoci obrázkové osnovy)	texty s tematikou já, rodina, přátelé, koníčky	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
žák se zapojí do jednoduché konverzace za předpokladu, že protějšek je připraven věci opakovat v pomalejším tempu nebo je vyjádřit jinými slovy a pomůže formulovat to, co se žák pokouší říci	témata: pozdrav, rozloučení, zjištění telefonního čísla, představení se, tykání – vykání, poděkování, prosba o opakování sdělení, získávání informací, představení členů rodiny, vyprávění o zájmech, kamarádech a sportu, popis osob, věcí, zvířat, činností, časové údaje, vazba „ <i>ich mag</i> “, poskytnutí informací o časových údajích, vyjádření cíle cesty, koupení jízdenky, objednání ubytování	ČJ – vykání – rozdíl OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace VMEGS – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy
žák rozumí některým známým názvům, slovům a velmi jednoduchým větám, např. v oznámeních, na plakátech nebo v katalogích, žák umí vyhledat elementární informaci v těchto jednoduchých textech	krátké texty s výše uvedenými tématy	MV- správné využití médií za účelem výběru důležité informace
žák napíše krátké jednoduché vzkazy a stručná sdělení (dopis, e-mail, pozvánka, přání, jednoduchá žádost, formulář)	krátké texty s výše uvedenými tématy	ICT – písemná elektronická komunikace
žák je seznámen s některými prvky denního života a kultury v německy mluvících zemích, žák má základní geografické znalosti o německy mluvících zemích	práce s mapou, plánem, obrazovým materiálem, internetem, počítačovými programy, autentickými materiály témata: německy mluvící země, německá města, osobnosti, německá dívčí, chlapecká a zvířecí jména, Vídeň – zajímavosti, evropské země, EU	ICT – vyhledávání informací na internetu, práce s počítačovými programy Z – země, ve kterých se mluví německy VMEGS - Evropa v globálních souvislostech, Evropská unie OSV – tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů
žák pracuje s abecedním slovníkem učebnice, seznamuje se s prací s dvojjazyčným slovníkem a elektronickým slovníkem	vyhledávání slov, u podstatných jmen najít člen a koncovku množného čísla	ČJ, AJ – práce se slovníky ICT – práce s elektronickým slovníkem, vyhledávání informací na internetu

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
<p>žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu;</p>	<p>nácvik globálního porozumění (základní orientace v textu, vyhledání nejpodstatnějších informací, základního významu, hlavní myšlenky), nácvik selektivního porozumění textu (vyhledání požadované informace), práce s internetem – vyhledávání informací v němčině s využitím různých internetových adres</p>	<p>ČJ, MV – práce s textem ICT – vyhledávání informací na internetu</p>
<p>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p>	<p>slovní zásoba</p>	
<p>žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů; sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	<p>popis osob, věcí, domu a pokoje, vyjádření přání, jak by měl vypadat vysněný pokoj, popis činností během roku, jednoduchý popis cesty, vyjádření povinnosti (co musím), vyprávění o průběhu dne, týdenní program, rozvrh hodin, co kdo umí, co se ve škole smí a nesmí, popis částí těla, sdělení, co bolí, rozkazy a pokyny, vyprávění krátké příhody v minulosti, charakteristika místa, kde kdo žije (velkoměsto, venkov), vyjádření, co chci udělat, charakteristika počasí, popis oblečení, blahopřání v ústní i písemné podobě, sdělení, ze které země kdo pochází, plány na dovolenou, vyprávění o zážitcích z dovolené, vyprávění o průběhu dne v minulém čase</p>	<p>ČJ – stavba věty Z – německy mluvící země OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace VMEGS – jsme Evropané</p>
<p>jednoduchým způsobem domluví v běžných každodenních situacích</p>	<p>rozhovory ve škole při činnostech, pozvání do kina, smlouzení schůzky, přijetí a odmítnutí pozvání, otázky na směr cesty, interview, rozhovory při nakupování, rozhovory ve škole a o škole, rozhovory s lékařem, telefonování, rozhovory na ulici s turisty, vyžádání informace,</p>	<p>OSV – sociální rozvoj – komunikace</p>

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
	rozhovory: čím a kam rádi jezdíme	
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům; rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům; rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	prohlubování globálního porozumění (základní orientace v textu, vyhledání nejpodstatnějších informací, základního významu, hlavní myšlenky), nácvik selektivního porozumění textu (vyhledání požadované informace), texty v souvislosti s probíranými tematickými okruhy, práce s jednoduchým autentickým textem – částečné porozumění, odhadnutí obsahu, vyhledání informace, odpovídání na otázky, vyhledávání informací na německých internetových stránkách témata ze života dětí, škola, zájmy, rodina, sport, cestování	ČJ, MV – práce s textem ICT – internet, e - mail VMEGS – jsme Evropané
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři; napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	dopis, e–mail, dopisování, chatování, pozvánka, blahopřání, objednávka, zajištění ubytování, pozdrav z dovolené, písemná reprodukce jednoduchého textu atp.	OSV – sociální rozvoj – komunikace
žák je seznámen s dalšími zvyky a obyčeji v německy mluvících zemích, žák má základní geografické znalosti o německy mluvících zemích	práce s mapou, plánem, obrazovým materiálem, internetem, počítačovými programy, autentickými materiály Témata: Salzburg, Mozart, Berlín, svátky, zvyky a obyčeje u nás a v německy mluvících zemích, cestování po Evropě a po světě	ICT – vyhledávání informací na internetu, práce s počítačovými programy Z – země, ve kterých se mluví německy VMEGS - Evropa v globálních souvislostech, Evropská unie OSV – tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů
žák umí efektivně pracovat s abecedním slovníkem v učebnici, s dvojjazyčným slovníkem a s elektronickým slovníkem	samostatná práce se slovníkem, další seznamování s údaji, které lze ve slovníku najít (rod, člen, množné číslo, nepravidelné sloveso, používané zkratky)	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání ICT – práce s internetem, vyhledávání informací

5.1.4. Vzdělávací obor - Další cizí jazyk

Název vyučovaného předmětu – Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět konverzace v anglickém jazyce se vyučuje v 8. a 9. ročníku tři hodiny týdně. Do tohoto předmětu jsou žáci zařazeni na základě rozhodnutí ředitele školy, se souhlasem zákonných zástupců. (viz Odůvodněné případy pro upevňování a rozvíjení výuky v Cizím jazyce od 1. 9. 2013 – webové stránky MŠMT).

Obsahově naplňuje kritéria Společného evropského referenčního rámce kategorie A1. Výuka probíhá v učebně cizích jazyků, využívá se také počítačová učebna a nově vytvořen výukové materiály, vzniklé v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k tomu, abychom naučili žáka používat anglický jazyk k dorozumění a motivovali ho k dalšímu rozvíjení této schopnosti.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu konverzace v anglickém jazyce tím, že:

- učíme ve vztazích - tematicky
- pracujeme s chybou – chyba není nedostatek, ale krok ke zlepšení, **jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění**
- aplikujeme z jedné situace do druhé (AJ – NJ, internacionalismy)
- pracujeme s portfoliem – sebehodnocení
- motivujeme k potřebě dalšího získávání informací, rozšiřování slovní zásoby

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu konverzace v anglickém jazyce tím, že:

- učíme orientovat se v cizím jazykovém prostředí
- řešíme úkoly v učebnici a v pracovním sešitě podle zadání
- hrajeme situační hry

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu konverzace v anglickém jazyce tím, že:

- vytváříme a rozšiřujeme slovní zásobu od samých začátků v komunikaci (pozdrav – odpověď, pokyn – adekvátní reakce)
- nacvičujeme strukturu jednoduchých mluvených i písemných projevů
- učíme porozumění poslechu a textu, vyhledání základní informace
- učíme formulovat sdělení jasně, stručně, aby i při omezené slovní zásobě bylo sdělení srozumitelné

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu konverzace v anglickém jazyce tím, že:

- respektujeme individuální schopnosti žáka
- využíváme týmové spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu konverzace v anglickém jazyce tím, že:

- vedeme k zodpovědnému plnění úkolů, zodpovědnosti za sebe, za tým, skupinu
- vedeme ke zdvořilosti
- učíme respektování jazykových a kulturních odlišností, pravidel a tradic jiných zemí

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu konverzace v anglickém jazyce tím, že:

- vedeme k dodržování řádu jazykové učebny, k hospodárnému zacházení se všemi učebními pomůckami
- formujeme správné pracovní návyky (práce s učebnicí, vedení zápisů v sešitech, psaní slovíček, práce se slovníkem, s počítačem, vyhledávání informací a pomoci při práci)

Vzdělávací obsah vyučovacého předmětu:

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zvládá základní komunikaci v běžných situacích, žák je schopen odpovědět na základní otázky, sám zjistit základní informace a rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele pronášeným pomalu a s pečlivou výslovností	How are you? What are you doing? What did you do yesterday? Where is the nearest post office, please?... jednoduché sdělení – oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, přání	
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení o tom, co bude dělat v budoucnosti, o sobě, rodině, umí odpovědět na jednoduché písemné sdělení	procvičování přítomného času (present simple, present continuous) procvičování budoucího času - plány do budoucnosti (will, going to)	
při písemné i ústní reprodukci různých textů používá základní fráze a spojení, obohacuje slovní zásobu, zapojuje se do jednoduchých rozhovorů	Relative clauses Used to rozšiřování slovní zásoby- health, safety, human body	
sestavuje základní krátké věty gramaticky správně, čte krátký jednoduchý text s porozuměním mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	procvičování minulého času (past simple, past continuous), pravidelná a nepravidelná slovesa procvičování předpřítomného času (present perfect) "since"/"for", "ever"/"never"/"already",	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Modal verbs - "must, musn't, needn't, could, couldn't, will, won't, be able to, have/had to", should-shouldn't	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech s běžnou tematikou	Listening activities , pronunciation - zvuková a grafická podoba jazyka v autentických situacích, příroda, počasí	
rozumí hlavní myšlenke jednoduchého textu, vyhledává základní informace, stručně a jednoduše odpoví	autentické materiály (např. reálie, časopisy, beletrie) Nákupy, obec, dopravní prostředky	

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
odpovídá na jednoduché otázky týkající se rodiny, kamarádů, rodiny, školy a umí se na totéž zeptat, vyplňuje základní údaje o sobě v běžném formuláři	představí se, sdělí základní informace o sobě, svých zálibách, rodině, škole atd.	
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení, osvojení základů gramatiky z různých oblastí	základní údaje o psaní dopisu (formální i neformální) souhlas/nesouhlas, společenský program, jídelníček, žádost o různé zboží, vstupenky, ...	
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	cestování, doprava, kultura, nákupy, stravování, popis osob, plány do budoucna	
tvoří a obměňuje základní věty týkajících se probíraného tématu a gramatické látky	přítomný čas (present simple, present continuous), minulý čas (past simple, past continuous), Pronouns, Question tags, conditionals, Passive voice, Time clauses, gerundium	
čte nahlas v rámci možností foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	texty s reáliemi angl. mluvících zemí, autentické texty	VMEGS – zvyky a tradice národů, Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci na běžná témata	základní zdvořilé fráze, zjistit informaci, dát radu, vyjádřit budoucnost	OSV – chyby při poznávání lidí, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, vyhledá požadovanou informaci	Práce se slovníkem a různými typy textů	

5.2. Vzdělávací oblast – Matematika a její aplikace

5.2.1. Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace Název vyučovacího předmětu - Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět matematika je realizována v 1. – 9. ročníku jako samostatný předmět. V 1. – 5. ročníku pět hodin týdně, v 8. a 9. ročníku čtyři hodiny týdně, v 6. a 7. ročníku 5 hodin týdně. Vzdělávání v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů a matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logické a kritické usuzování.

Žáci pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce a nově vytvořené výukové materiály, vzniklé v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV – rozvoj schopností poznávání
EV – stav ovzduší, ochrana životního prostředí
VMEGS – grafy, srovnání států

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu matematika tím, že:

- se žáci učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.
- žáky vedeme k plánování postupů a úkolů, k volbě různých postupů
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu matematika tím, že:

- učíme žáky provádět rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- volit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu matematika tím, že:

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- zdůvodňují matematické postupy

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu matematika tým, že:

- žáci spolupracují ve skupině
- učí se věcně argumentovat a schopnosti sebekontroly

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu matematika tým, že:

- žáci respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu matematika tým, že:

- zdokonalujeme grafický projev
- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce a k ověřování výsledků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
čísla do 20 v reálné situaci	přiřazování čísel k názoru	
počítá předměty do 20	počítání předmětů v daném souboru	
vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků	tvoří soubor s daným počtem prvků	OSV – rozvoj schopností poznávání
čte přirozená čísla do 20	přirozená čísla do 20	
zapisuje a porovnává čísla do 20	porovnávání čísel	
užívá vztah rovnosti a nerovnosti do 20	řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel	
znázornění na číselné ose	číselná osa	
komutativnost při sčítání v oboru do 20	číselné spoje	
pamětně sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku	numerické spoje	OSV – rozvoj schopností poznávání
orientuje se v rovině	vpravo, vlevo, nahore, dole	
pojmenuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	
vymodeluje a vyhledá základní rovinné útvary	stavebnice, skládanky	Pč – stavebnice
porovnává velikost útvarů	stavebnice	Pč – stavebnice

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozeznává jednoduché souměrné útvary	překládání a dokreslování	Pč – práce s papírem
poznávání času	práce s hodinami	Prv – čas
manipulace s penězi	papírové bankovky	
doplňuje chybějící členy v číselné řadě	číselná řada	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
čísla do 100 v reálné situaci	přiřazování čísel k názoru	
počítá předměty do 100	počítání předmětů v daném souboru	
vytváří a porovnává soubory	tvoří soubor s daným počtem prvků	OSV – rozvoj schopností poznávání
čte přirozená čísla do 100	přirozená čísla do 100	
zapisuje a porovnává číslo do 100	porovnávání čísel	
užívá vztah rovnosti a nerovnosti do 100	řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel	
vyhledává na číselné ose	číselná osa	
komutativnost při sčítání a násobení v oboru do 100	číselné spoje, závorky	OSV – rozvoj schopností poznávání
sčítá a odčítá s přechodem přes desítku, seznámení s násobením a dělením do 50	numerické spoje	OSV – rozvoj schopností poznávání
praktické úlohy se sčítáním, odčítáním, násobením, dělením a vztahy o n – více (méně), n-x více (méně)	učivo praktické situace	OSV – rozvoj schopností poznávání
rozeznává základní rovinné útvary	Stavebnice, modely	Pč – stavebnice
pojmenuje základní rovinné útvary	Trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	
vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	modeluje – krychle, kvádr, válec, koule, rovinné útvary	Pč – modelování
odhad délky úsečky, rýsuje úsečku dané délky	Úsečka, jednotky délky m, dm, cm, mm	
dotváří jednoduché souměrné útvary	názorné obrázky, překládání, osová souměrnost	Pč – překládané obrázky
orientuje se v čase	papírové hodiny, praktické úlohy	Prv – čas
manipulace s penězi	papírové peníze	
doplňuje jednoduché tabulky, sloupky	řešení praktických úloh pomocí tabulek	OSV – rozvoj schopností poznávání

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
používá přirozená čísla k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků	přiřazování čísel k názoru počítání předmětů v daném souboru tvoří soubor s daným počtem prvků	
čte přirozená čísla do 1 000 zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti přirozených čísel do 1 000	přirozená čísla do 1000 porovnávání čísel řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel	OSV – rozvoj schopností poznávání
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	znázorňuje a čte trojčiferná čísla na číselné ose	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	numerické spoje	OSV – rozvoj schopností poznávání
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení slovních úloh, samostatné vymýšlení slovních úloh	
rozezná základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, rovinné obrazce, tělesa modelování, svět kolem sebe	Pč – modelování
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	porovnávání měření	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	souměrné a nesouměrné útvary	Vv – kresba, malba, překládané obrázky
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času, seznámí se s jednotkami délky, objemu a hmotnosti	pracuje s jednotkami času, provádí jednoduché převody času, délky, objemu a hmotnosti (kg, g, hl, l, mm, cm, dm, m, km)	Prv – měření času
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	tabulky při řešení praktických situací	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	tabulky, diagramy	
komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení v oboru do 1000	číselné spoje, záměna sčítanců, činitelů, roznásobování	OSV – rozvoj schopností poznávání
zaokrouhlování na desítky, stovky, odhad a kontrola výsledků	zaokrouhlování, odhad, kontrola výsledků	OSV – rozvoj schopností poznávání

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení v oboru do 100 000	číselné spoje, záměna sčítanců, činitelů, roznásobování	OSV – rozvoj schopností poznávání
písemné sčítání a odčítání, písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem a dělení jednociferným dělitelem	numerické počítání	OSV – rozvoj schopností poznávání
zaokrouhlování na tisíce, desetitisíce, statisíce, odhad a kontrola výsledku	zaokrouhlování, odhad, kontrola výsledků	OSV – rozvoj schopností poznávání
řeší a tvoří úlohy s početními operacemi do 100 000	slovní úlohy s praktickou situací	OSV – rozvoj schopností poznávání
vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života	celek, část celku, zlomek (mozaika, origami, pizza, dort)	
využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku	polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina	
vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	
porovnává zlomky se stejným jmenovatelem	zlomky, čitatel, jmenovatel, zlomková čára	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary	základní rovinné útvary	
graficky znázorní součet a rozdíl úseček, narýsuje čtverec, obdélník a trojúhelník, vypočítá obsah čtverce a obdélníku	grafický součet a rozdíl úseček, obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, obsah čtverce a obdélníku pomocí vzorců	
vzájemná poloha přímek v rovině	rovnoběžnost, různoběžnost, kolmost	
určí obsah jednoduchých obrazců pomocí čtvercové sítě	práce se čtvercovou sítí	
rozpozná ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary	práce se čtvercovou sítí	Pč – osová souměrnost
vyhledávání zadaných údajů	grafy, jízdní řády, kalendáře, obsahy knih a seznamy	Př – práce s odborným textem
čte jednoduché tabulky	tabulky	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy, magické čtverce, číselné obrázkové řady, rébusy	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	číselné spoje, záměna sčítanců, činitelů, roznásobování	OSV – rozvoj schopností poznávání
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	numerické počítání	OSV – rozvoj schopností poznávání
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování, odhad, kontrola výsledků	OSV – rozvoj schopností poznávání
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy s praktickou situací	OSV – rozvoj schopností poznávání
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny (zlomky, desetinná čísla)	
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	početní operace pomocí názorných obrázků	
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinné číslo - názorně	
provádí písemné početní operace v oboru desetinných čísel	desetinné číslo, porovnávání, sčítání, odčítání, násobení jednociferným činitelem, dělení jednociferným dělitelem	
porozumí významu znaku“-“, pro zápis celého záporného čísla, vyznačí ho na číselné ose	celá čísla v rozmezí -100,+100 - přečte, zapíše, porovná, teploměr, měření teploty, vyjádření dluhu, číselná osa	ENV
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	grafický součet a rozdíl úseček	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	přímky rovnoběžné, různoběžné, kolmé, průsečík	
seznámí se s povrchem krychle a kvádrů pomocí sítě krychle a kvádrů, určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	krychle a kvádr, zobrazení krychle a kvádrů, povrch krychle a kvádrů	
narýsuje osu a střed úsečky, znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osově souměrné útvary, osa úsečky	Pč – překládané obrázky Vv – zvětšování obrázků

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	náčrt, konstrukční postup rovinných útvarů	
vyhledává, sbírá a třídí data	čte, doplňuje, sestavuje údaje	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	sestavování sloupkových diagramů, souřadnice, jednoduché grafy závislosti	OSV – rozvoj schopností poznávání
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy, používá situační náčrty, řeší a tvoří jednoduché magické čtverce, doplňuje číselné a obrázkové řady, řeší a sestavuje jednoduchý rébus	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	úhel, osa úhlu, přenášení úhlu, měření úhlu, sčítání a odčítání úhlu, druhy úhlů, velikost úhlů	
čte a zapisuje desetinná čísla, znázorní desetinné číslo na číselné ose, zapíše desetinné číslo zlomkem a naopak	desetinná čísla	OSV – rozvoj schopností poznávání
sčítá a odčítá desetinná čísla (z paměti a písemně), provádí odhady výsledků a porovnává je s přesným výsledkem, řeší slovní úlohy z praxe, účelně využívá kalkulátor	početní výkony s desetinnými čísly	F – měření délky a hmotnosti
převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, stanoví vhodné jednotky pro měření a výpočet	převody jednotek délek, hmotnosti a obsahu	
zná a užívá znaky dělitelnosti, ví, co je liché a sudé číslo, rozliší prvočíslo a čísla složená i s použitím tabulky, určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel různými způsoby, získané znalosti a dovednosti využívá ve slovních úlohách,	dělitelnost přirozených čísel	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		
druhy čar a jejich použití, základní matematické symboly (bod, úsečka, přímka, polopřímka, kolmice, rovnoběžky, různoběžky, využití vlastností osy úsečky)	základy rýsování, druhy čar, rýsování a popis základních geometrických útvarů, osa úsečky	Pč – technický výkres
rýsuje osově souměrný útvar, trojúhelník, kružnici, čtyřúhelník, načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, učí osově a středově souměrný útvar	Osová a středová souměrnost, shodné útvary, osově a středově souměrné útvary	
rozliší vnější a vnitřní úhly, vypočítá obvod trojúhelníka, rozliší různé druhy trojúhelníků určí třetí stranu výpočtem, využívá poznatků o trojúhelníkových úlohách	trojúhelník – úhly, rozlišení trojúhelníků, trojúhelníková nerovnost, obvod trojúhelníka, výšky v trojúhelníku, těžnice a těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná	
znázorňuje síť kvádrů a krychle, užívá znalosti o kvádrů a krychli při řešení úloh, využívá a převádí jednotky objemu	kvádr a krychle, zobrazení kvádrů a krychle, povrch kvádrů a krychle, objem kvádrů a krychle, převody jednotek objemu (litry, hektolitry, decilitry)	F – měření objemu
užívá logických úvah, řeší logické úkoly, hledá různá řešení	desetinná čísla, dělitelnost, úhel a jeho velikost	
užívá různá řešení, řeší úkoly na prostorovou představivost	osová souměrnost, trojúhelník, kvádr, krychle	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Trojúhelník – věty sss, sus, usu, středová souměrnost – sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti, středová a osová souměrnost, středově souměrné útvary	
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Rovnoběžník – čtyřúhelníky a lichoběžníky, kosodélník, kosočtverec, konstrukce, obvod a obsah rovnoběžníka	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	trojúhelník a lichoběžník, obsah trojúhelníku, lichoběžníku, konstrukce, obvod a obsah lichoběžníku	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	hranol, síť hranolu, povrch a objem hranolu	
modeluje a zapisuje zlomkem část celku, porovnává zlomky, převádí zlomky na desetinná čísla a naopak, modeluje a řeší jednoduché problémy, provádí početní operace s racionálními čísly	zlomky	F, Ch – numerické výpočty
rozlišuje čísla kladná a záporná, zobrazí celé číslo na číselné ose, určí absolutní hodnotu celého čísla a chápe její geometrický význam provádí početní operace s celými čísly	čísla celá	
modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát z oboru celých čísel i racionálních čísel	racionální čísla	
vyjádří poměr mezi danými hodnotami, zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru, dělí celek na části v daném poměru, pracuje s měřítky plánů a map, řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, využívá trojčlenku při řešení úloh, pozná vztah mezi přímou a nepřímou úměrností, vyjádří funkční vztah tabulkou a grafem	poměr – přímá a nepřímá úměrnost	F – vztah mezi veličinami Z – měřítko plánu a mapy Ch – výpočty pomocí trojčlenky OSV – práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření ...)
chápe pojem 1%, vyjádří část celku pomocí procenta, chápe pojem promile, řeší aplikační úlohy na procenta i pro případ, že procentová část je větší než celek, využívá různé způsoby kvantitativních vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	procenta – úroky	Ch – koncentrace OSV – slevy EV – stav ovzduší

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
užívá logickou úvahu, užívá různá řešení, hledá různá řešení	zlomky, celá čísla, přímá a nepřímá úměrnost, procenta, shodnost, středová souměrnost	
řeší úkoly na prostorovou představivost	čtyřúhelníky, hranoly	

Ročník: 8		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	jednoduché konstrukční úlohy	
určí druhou mocninu a odmocninu za pomoci tabulek a kalkulačtoru, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností účelně, účelně využívá kalkulačtor, užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech, chápe pojem reálné číslo	druhá mocnina a odmocnina	
rozliší odvěsny a přeponu, využívá poznatků při výpočtu délek, stran, prav. trojúhelníku, využívá poznatky ve slovních úlohách, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Pythagorova věta	
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, využívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	mocniny s přirozeným mocnitelem	F – zápisy jednotek
rozumí pojmu výraz, matematizace jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu číselného výrazu	výrazy	
zapiše pomocí výrazu s proměnnou jednoduchý slovní text, dosadí do výrazu s proměnnou	mnohočleny	

Ročník: 8		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
užívá a zapisuje vztah rovnosti, řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku řešením, matematizuje jednoduché reálné situace, řeší daný problém aplikací získaných matematických dovedností a poznatků, řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic nebo úvahou, zdůvodní zvolený postup – řešení ověří výsledkem	lineární rovnice	F – vztahy mezi veličinami, řešení fyzikálních úloh VMEGS – srovnání států, počet obyvatel EV – ochrana životního prostředí
rozlišuje pojem tečna, sečna, vnější přímka, určí vzájemnou polohu dvou přímek, užije Thaletovu větu pro konstrukci tečen ke kružnici, vypočítá obvod a obsah kruhu	kruh, kružnice, vzájemná poloha přímky a kružnice, Thaletova věta, délka kružnice, obvod a obsah kruhu	
charakterizuje válec, vypočítá povrch a objem válce	válec a jeho síť, objem válce	
sestrojí jednoduché konstrukce, rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti, využívá poznatků o výšce, těžnici, úhlech, úhlopříčkách, Thaletově kružnici v konstrukčních úlohách, využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh, načrtne a sestrojí rovinné útvary, využívá potřebnou matematickou symboliku	konstrukční úlohy, jednoduché konstrukce, množiny všech bodů, dané vlastnosti, konstrukce trojúhelníků, konstrukce lichoběžníků	
užívá logickou úvahu, hledá různá řešení, logicky uvažuje při řešení slovních úloh	mocniny, výrazy s proměnnou, lineární rovnice	
užívá úsudek při řešení slovních úloh, užívá různá řešení, řeší úlohy na prostorovou představivost	slovní úlohy řešené podle rovnice, Pythagorova věta, kruh, kružnice, válec, konstrukční úlohy	

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	výrazy, rovnice	
užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	výrazy, rovnice	
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	výrazy	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	rovnice, finanční matematika	OSV – plat, srážky, úroky
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	rovnice	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných a funkčních vztahů; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	výrazy, rovnice	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	rovnice	
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	podobnost, podobnost geometrických útvarů, věty o podobnosti trojúhelníků, využití podobnosti	OSV – plány
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	tělesa, jehlan, kužel, koule	OSV – spotřeba materiálu
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	jehlan, kužel, koule	
načrtne a sestrojí síť základních těles	jehlan – síť, kužel – síť, koule – koule a její povrch	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	jehlan – síť, povrch, objem jehlanu kužel – síť, povrch, objem kužele koule – koule a její povrch, objem koule	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického	konstrukční úlohy podobnost, prostorové útvary - tělesa	

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
aparátu, vyhledává a zpracovává data		
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací, analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	číselné a logické řady, logické a netradiční úlohy, finanční matematika, základní pojmy, aritmetický průměr, diagramy, jednoduché úrokování, výrazy, lineární rovnice, slovní úlohy	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	číselné a logické řady, logické a netradiční úlohy, finance, finanční matematika, podobnost, jehlan, kužel, koule	
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	funkce – lineární, přímá a nepřímá úměrnost	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	funkce - – lineární, přímá a nepřímá úměrnost	

5.3. Vzdělávací oblast – Informační a komunikační technologie

5.3.1. Název vyučovacího předmětu – Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět ICT je vyučován na prvním stupni od 4. ročníku a to jednu hodinu týdně ve 4. a 5. ročníku. Na druhém stupni je předmět vyučován v 6. ročníku s časovou dotací dvou hodin týdně a v 7. ročníku jedné hodiny týdně. Cílem předmětu ICT na ZŠ je, aby si žáci osvojili základní a praktické dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, orientovali se ve světě informací a využívali je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Dovedli řešit jednoduché úkoly a zvládli práci s grafikou, textem a tabulkami. Dále, aby vyhledávali informace na internetu a používali nástroje pro jejich zpracování a vlastní prezentace. Ovládali běžné programové vybavení počítače a dokázali pracovat s hotovými didaktickými programy. Využívali výpočetní techniku pro vzájemnou komunikaci a předávání informací.

Dbáme na to, aby dokázali organizovat a plánovat svou činnost, dodržovat zásady ochrany zdraví při práci a hygieny práce. Dále, aby si vytvářeli zdravý a střízlivý vztah k výpočetní technice jako prostředku nejen vzdělávacímu a pracovnímu, ale také jako k prostředku zábavnímu a relaxačnímu. Zdůrazňujeme význam získaných poznatků a dovedností pro další profesní a životní orientaci žáků.

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně výpočetní techniky, kde veškeré znalosti a praktické návyky žáci získávají v přímých činnostech s počítačem a jeho programovým vybavením. Žáci získávají dovednosti při zpracování informací ze zdrojů zasahujících do všech oblastí základního vzdělávání a předmět informatika se tak stává součástí všech vyučovaných předmětů na ZŠ.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu informační a komunikační technologie tým, že:

- pracovní náplň hodin volíme ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků
- žáci při práci používají moderní informační a komunikační technologie
- žáky vedeme k samostatnému vyhledávání a třídění informací a jejich vhodné interpretaci a využívání při procesu učení

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu informační a komunikační technologie tým, že:

- ukážeme žákům, že dané problémy nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více, necháváme žáky, aby hledali různá řešení problému
- k navození různých problémových situací využíváme projektové vyučování

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu informační a komunikační technologie tým, že:

- žáci komunikují na dálku pomocí internetu a elektronické pošty, při komunikaci dodržují základní principy a pravidla vhodná pro danou technologii

- vedeme žáky ke správné formulaci svého požadavku při vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu informační a komunikační technologie tím, že:

- přizveme žáky k hodnocení svých prací, žák hodnotí nejen svoji práci, ale i práci ostatních
- při projektovém vyučování žáci pracují v týmu, kde si rozdělí a naplánují práci

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu informační a komunikační technologie tím, že:

- vysvětlíme žákům význam duševního vlastnictví při získávání informací na internetu a seznámíme je se zákony a legislativou na jeho ochranu
- upozorňujeme žáky na nutnost ochrany osobních údajů a soukromí při využívání veřejných služeb na internetu
- vedeme žáky ke kritickému přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo na jiných médiích
- varujeme žáky před nebezpečnými patologickými jevy souvisejícími s používáním výpočetní techniky

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu informační a komunikační technologie tím, že:

- zdůrazňujeme význam získaných dovedností pro hledání informací důležitých pro další profesní růst žáků
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozlišuje pojmy hardware a software a vysvětlí jejich význam	hardware, software, PC, periférie, programy	
zvládne vypnout a zapnout počítač, přihlásit a odhlásit ze sítě	zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení a odhlášení ze sítě, zásady zabezpečení, uživatelská jména a hesla	
orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves, ovládá myš a správně s ní pracuje	práce s klávesnicí (orientace na klávesnici, klávesy Enter, Esc, Delete, Shift, Ctrl,...), práce s myší (klik, dvojklik, uchopení, tažení)	

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
spouští a ukončuje aplikace, orientuje se v prostředí základních aplikací	výukové programy, Malování, Poznámkový blok, Kalkulačka, Hry, Rychlé poznámky	M – práce s kalkulačkou
využívá hry k prostředku nejen relaxačnímu, ale i vzdělávacímu, uvědomuje si nebezpečí závislosti	počítačové hry (druhy, význam), hry ve Windows, hry na webu, výukové hry	
s použitím aplikace Malování nakreslí obrázek	druhy nástrojů, barvy a tloušťky čar, guma, křivky a plošné objekty, lupa, práce s vybranou částí, vkládání textu	Vv – tvorba obrázků
orientuje se v prostředí webu, zobrazuje a vyhledává webové stránky	Microsoft Edge (adresa, domů, zpět, vpřed, aktualizovat), pohyb po webu (zadávání známé adresy, hypertextové odkazy), nebezpečí na síti	
rozlišuje pojmy soubor a složka, provádí základní operace se soubory	soubor a složka, otevření a zavření souboru a složky, vytvoření a odstranění složky, organizace dat v počítači	
ukládá své práce do souboru	Uložit a Uložit jako..., cesta k souboru, otevření souboru, uložení změn	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	hardware – paměťové nosiče (harddisk, CD, DVD, Blu-Ray, přenosné disky, flashdisk, cloudové služby), správa síťového hesla, práce s klávesnicí (Caps Lock, Num Lock, funkční klávesy), práce s myší (vyvolání nabídky, kolečko)	
respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	OS Windows, práce s okny (otevření a zavření okna, přesun, změna velikosti, maximalizovat, minimalizovat, přepínání mezi okny), pracovní plocha (zástupci, Koš), Nabídka „Start“, Živé dlaždice, Hlavní panel, Příslušenství (Kalkulačka), Ovládací panely (Datum a čas, Klávesnice, Myš, Hlasitost, Zobrazení)	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	práce se složkami a soubory, vytvoření, přejmenování, přesun, kopírování a odstranění souboru nebo složky, vlastnosti složky (zobrazit, seřadit, vlastnosti)	
při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	prohlížeče webových stránek, Microsoft Edge (nastavení), Google Chrome, Mozilla Firefox	
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	webové vyhledávače, možnosti zadávání dotazu, třídění informací	
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	e-mail, přístup k poště (poštovní programy, poštovní servery na webu), vytvoření schránky, čtení došlých zpráv, napsání a odeslání zprávy, funkce Odpověď a Přeposlat, správa schránky (smazání a přesun zpráv)	Čj – krátká zpráva
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	programy pro základní úpravu textu (NotePad, WordPad, OneNote), formát textu (typ, velikost, řez a styl písma, zarovnání textu)	Čj – úprava textu

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vyhledává a ukládá informace z webových stránek	ukládání obrázku, kopírování textu	
lépe se orientuje na klávesnici, rychleji a jistěji píše	základní části klávesnice, velká i malá písmena s diakritikou, symboly a znaky, anglická klávesnice	Čj – pravopis
vytvoří vlastní dokument v textovém editoru nebo upraví již existující a změny uloží	Textový editor , otevření a uložení dokumentu, uložení změn, uložení na jiné místo a pod jiným jménem, pohyb v dokumentu (klávesnice, myš)	
orientuje se v prostředí editoru a upraví si pracovní plochu	druhy zobrazení, pásy karet, pravítko, lupa, vzhled stránky	
mění typ a vlastnosti písma, zarovná text do odstavců	označení části textu, formát písma (typ, velikost, řez písma, barva, podtržení), formát odstavce, zásady úpravy textu, základní typografická pravidla	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vkládá, přesouvá, kopíruje, nahrazuje a odstraňuje části textu	vložení textu z jiného zdroje, přesun a kopírování textu (pomocí myši a klávesnice)	
vloží jakýkoliv obrázek, upraví jeho vlastnosti a podle potřeby jej umístí do textu	vložení obrázku (ze souboru, online), formát obrázku (velikost, jas, kontrast, barvy, orámování), pozice a obtékání obrázku, WordArt	Vv – kompozice
nakreslí jednoduchý obrázek pomocí vektorové grafiky	čáry, šipky, základní tvary, formát automatického tvaru (typ, tloušťka a barva čáry, výplň), pozice a obtékání objektu, seskupení a oddělení objektu, otočení a překlopení objektu	M – základní geometrické tvary
umístí jednoduchou tabulku do textu a upraví její vzhled	vytvoření tabulky (pojmy buňka, sloupec, řádek), naplnění tabulky údaji a jejich úprava, formát tabulky (změna velikosti sloupce, řádku, buňky), ohraničení a stínování, sloučení a rozdělení buněk, přidání a odebrání řádku nebo sloupce	
graficky upravuje vzhled stránky nebo části textu v dokumentu	vzhled stránky, ohraničení (oblast, volba stylu a barvy ohraničení, vlastní nastavení), stínování (oblast, barvy)	
vloží textové pole do dokumentu a mění jeho vlastnosti a umístění	vložení textového pole, formát textového pole (velikost, obtékání textu, barva výplně, tloušťka, barva a styl ohraničení)	
používá v textu odrážky a číslování, čísluje stránky, nadpisy, obrázky, komentáře	odrážky a číslování, víceúrovňové číslování, číslování stránek	M – římská čísla
upravuje text do sloupců, využívá tabulátory	sloupce, tabulátory (umístění a odstranění zarážek, zarovnání)	
vloží do dokumentu záhlaví a zápatí, formátuje jejich vzhled a obsah	zobrazení záhlaví a zápatí, editace záhlaví a zápatí	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Tabulkový kalkulátor , význam a použití tabulkového kalkulátoru, pojmy: buňka, sloupec, řada, list, sešit, úprava pracovního prostředí (vzhled stránky, pásy karet, lupa), označení buňky, řady, sloupce, přesun, kopírování obsahu buněk, vytvoření a úprava tabulky (ohraničení a stínování buněk, sloučení a rozdělení buněk, přidání a odebrání řádku nebo sloupce)	
používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Tabulkový kalkulátor , základní matematické operátory (+, -, *, /) a funkce (suma, průměr), graf (sloupcové, spojnicové a výšečtové grafy), vytvoření grafu a úprava grafu (zdrojová tabulka, osy, souřadnice, legenda, popisky)	M – základní matematické operace M – logické podmínky, graf
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	druhy softwaru (komerční software, demoverze, freeware, open source), autorská práva, softwarové pirátství, software na webu (volně šiřitelný software a utility, aktualizace, update)	Ov – občanské právo, zákony
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Prezentační manažer , význam prezentačního manažeru, seznámení s prostředím manažeru, úprava pracovního prostředí, snímky (nový, kopie, návrh, uspořádání), vložení textu do snímku a jeho formát, vložení objektu do snímku a úprava jeho vlastností (obrázek, tabulka, graf), grafická úprava snímku (barva, ohraničení, vložení pozadí)	Vv – obrazová kompozice Čj – text
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Prezentační manažer , vytváření animací (efekty – počátek, zdůraznění, konec, cesty pohybu)	
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	nebezpečí na webu (spyware, adware, útoky hackerů), způsoby ochrany (firewall, detekční software), zásady bezpečné komunikace na	Ov – zásady komunikace

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
	webu, komunikace po internetu (ICQ, Skype), komunikace na webu (chat, Instant messaging veřejné diskuze, blogy)	

5.4. Vzdělávací oblast – Člověk a jeho svět

5.4.1. Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět Název vyučovacího předmětu - Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Prvouka se vyučuje v 1. ročníku dvě hodiny týdně, v 2. ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně a ve 3. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně. Prvouka je koncipována jako soubor vzdělávacích námětů, které jsou podle obsahové příbuznosti členěny do jednotlivých témat, ale ve své podstatě tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. Základním principem členění učiva je roční cyklus, který v každoročním opakování přináší žákům nové náměty. Žák si v prvouce utváří prvotní ucelený obraz světa, pozoruje a pojmenovává věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, poznává sebe i nejbližší okolí, vnímá základní vztahy ve společnosti, všímá si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, chápe současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů.

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání s lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas – orientace v dějích a čase.

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody.

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích.

Do prvouky prolínají průřezová témata OSV, EV.

Jsou využívány nově vytvořené výukové materiály, vzniklé v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu prvouka tím, že:

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- orientují se ve světě informací
- poznávají podstatu zdraví i příčinu nemocí
- řeší a třídí informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- umožňujeme žákům samostatně pozorovat a experimentovat
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu prvouka tím, že:

- výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému
- učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi
- žáci poznávají a ovlivňují svou jedinečnost

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu prvouka tím, že:

- žáci jsou vedeni k samostatnému vystupování a jednání, k bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých názorů, vzájemné pomoci

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu prvouka tím, že:

- žáci pracují ve skupině
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- přispívají k diskusi a učí se argumentovat

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu prvouka tím, že:

- vedeme žáky k respektování pravidel
- utváříme ohleduplný vztah k přírodě a kulturním výtvorům
- motivujeme žáky k hledání možností aktivního uplatňování ochrany přírody

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu prvouka tím, že:

- utváříme u žáků pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- používáme různé materiály, nástroje a vybavení
- osvojit si pracovní dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
orientuje se v okolí bydliště a školy, rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru	škola, domov, vycházka, riziková místa a situace	EV – vztah člověka k prostředí
cesta do školy, okolí bydliště, uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu	BESIP, uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě ze školy do školy	EV – vztah člověka k prostředí

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
pozoruje změny v okolí	vycházka, pozorování	EV – vztah člověka k prostředí
přírodní a umělé prvky v nejbližším okolí	vycházka, pozorování	
základní příbuzenské vztahy	rodiče, prarodiče, děti	OSV – mezilidské vztahy
tolerantní vztahy mezi spolužáky, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	chování sebe sama a spolužáků, ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality, předcházení konfliktům	OSV, Čj, M, Vv, Tv, Hv, Pč – mezilidské vztahy
poznává různá povolání a pracovní činnosti	povolání rodičů, práce dospělých, armáda ČR	
orientuje se v čase a časový řád	den, týden, měsíc, roční období, rok	
rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	dnes, včera, zítra	
získává elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	rodinné vztahy, pozná české mince a bankovky	OSV – mezilidské vztahy
pozoruje proměny v jednotlivých ročních obdobích	roční období, změny počasí a přírody, kalendář	EV – vztah člověka k prostředí
roztřídí nezákladnější přírodniny	ovoce, zelenina, zvířata domácí a volně žijící	
pozorování organismů ve známé lokalitě	práce s přírodninami	Pč – výtvary z přírodnin
dodržuje základní hygienické návyky	hygienické návyky	Tv – hygienické návyky
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	péče o zdraví, zdravá výživa, režim dne, pitný režim	
osobní bezpečí	bezpečné chování doma, ve škole, při sportu	Tv – bezpečnost
obezřetný vztah k cizím lidem	rozlišování cizích a blízkých lidí, modelové situace	OSV – mezilidské vztahy
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	bezpečnost na silnici	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech,	požární poplach, úraz kamaráda	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
orientuje se v okolí bydliště a školy, zná cestu	zeptá se na cestu, vysvětlí ji, obchody a služby v okolí	EV – vztah člověka k prostředí
rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce	okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace, chodník a stezky pro chodce, přecházení silnice (přechod, bez přechodu, světelné signály)	EV – vztah člověka k prostředí
pozoruje a popisuje změny v okolí a v obci	vycházka, pozorování	EV – vztah člověka k prostředí
rozlíší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjadřuje se k nim	vycházka, pozorování	EV – vztah člověka k prostředí
chápe postavení a role členů rodiny a vztahy spolužáků mezi sebou, poznává české mince a bankovky, uvede příklad využití platební karty, odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	život rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, základní orientace v problematice peněz	OSV – poznávání lidí MkV – lidské vztahy
je tolerantní ke spolužákům na úrovni svého věku	chování k spolužákům, učitelům, pracovníkům školy, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí	OSV – mezilidské vztahy MkV – lidské vztahy
poznává různá povolání a pracovní činnosti a předávání vzájemných informací	povolání, tělesná a duševní práce	Tv – aktivní odpočinek, tělesná cvičení
orientuje se v čase, časový řád	minulost, přítomnost, budoucnost, kalendářní rok, školní rok, hodiny, minuty, denní režim, práce a odpočinek	
rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	rytmus života, fáze života	
seznámení s místními pověstmi	pátrání po pověstech a bájích	Čj – čtení, vypravování pověstí
rozšiřuje si elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, soužití lidí, zvyky	základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy vrstevníci, mladí, dospělí, staří	
pozoruje a popisuje viditelné proměny v jednotlivých ročních obdobích	roční období, pozorování a popisování změn v přírodě, rizika spojená s ročními obdobími, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	
roztřídí nejzákladnější přírodniny	ovoce, zelenina – druhy, stromy, zvířata – mláďata, rostliny	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
pozoruje organizmy ve známé lokalitě	les, louka, zahrada, pole, potok, řeka	
uplatňuje základní hygienické a zdravotně preventivní návyky	hygienické návyky, ochrana před nákazou, očkování, návykové látky, hrací automaty, počítače, závislost	
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	péče o zdraví, zdravá výživa, denní režim, pitný režim	
dodržuje zásady bezpečného chování, určí vhodná místa pro hru a trávení volného času, zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit	bezpečné chování doma, ve škole, při sportu, hrách, v dopravě, rozezná nebezpečí různého charakteru	Tv – bezpečnost při sportu
obezřetný vztah k cizím lidem, žádost o pomoc v případě nutnosti	neznámí lidé, modelové situace	MkV – lidské vztahy
uplatňuje bezpečné způsoby pobytu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa a uplatňuje pravidlo správného cestování dopravními prostředky	bezpečná místa pro hru a volný čas, pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, dopravní značky, chování v dopravních prostředcích	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, ví, kdy použít čísla tísňového volání - 112, 150, 155, 158, v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky	požární poplach, úraz kamaráda, integrovaný záchranný systém, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	orientace v plánu místa bydliště čtení v plánu, BESIP, riziková místa a situace	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	region Vysočina, mikroregion Loucko pozorování, vycházka	VDO – občan, občanská společnost a stát EV – vztah člověka k prostředí

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	pozorování okolí, rozhovory, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rodina, příbuzenské vztahy, principy demokracie kamarádství, práce a role ve skupině, vlastnosti lidí, rozpoznává jednání a chování, které nelze tolerovat, ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV – mezilidské vztahy OSV – poznávání lidí
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	výsledky práce, hodnota práce, odměna, povolání	
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	režim dne včera, dnes a zítra, určování času, kalendář, roční období, proměny způsobu života	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	kulturní, historické památky Jihlavy, péče o památky – vycházka, regionální slavnosti převede místní pověst, báje	VDO – občan, občanská společnost a stát Čj – četba, vyprávění pověstí a bájí
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, o světě financí, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	příbuzenské vztahy, rodinné zvyky, mezilidské vztahy, rodinná výročí, - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy OSV – sebepoznání a sebepojetí MkV – kulturní diference
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	příroda v ročních obdobích, zaznamenávání změn	EV – základní podmínky života

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny, rozdělení živočichů a rostlin, znaky života rostliny a živočichové v určitých přírodních společenstvích, ohleduplné chování k přírodě	EV – základní podmínky života EV – základní podmínky života
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek určuje u nich jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	jednoduché a fyzikální pokusy s použitím základních měřících pomůcek pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu a přírodnin- výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince, hygienické a zdravotní návyky, péče o zevnějšek, intimní hygiena, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních zdravý denní režim – práce, odpočinek, pohyb, stravování, spánek, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim	Tv – sportovní aktivity Tv – pohyb jako forma odpočinku
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	bezpečné chování při různých činnostech, nebezpečí zneužití mladšího a slabšího, nebezpečí pramenící z neznalosti věcí, prostředí, osob, situací, prevence nemocí a úrazů, osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
	<p>zdraví, zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) - v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích BESIP 	
<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>neznámí lidé, odmítnutí komunikace, dárku, požádání o pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku, - v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky - dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji 	<p>OSV – poznávání lidí</p>
<p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech,</p>	<p>postup v případě ohrožení(varovný signál, evakuace, zkouška sirén);</p>	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
	požáry (příčiny a prevence vzniku požárů); integrovaný záchranný systém	

5.4.2. Název vyučovacího předmětu - Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Přírodověda je součástí vyučovacího oboru Člověk a jeho svět. Vyučuje se ve 4. ročníku po jedné hodině týdně a v 5. ročníku po dvou hodinách týdně. Přírodověda je členěna do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – okolní krajina, místní oblast, region, rostliny a živočichové v krajině, působení lidí na krajinu a životní prostředí.

Lidé kolem nás – základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie, základní globální problémy, problémy společnosti, přírodního prostředí.

Lidé a čas – současnost a minulost v našem životě, orientace v čase, kalendáře, letopočet, režim dne.

Rozmanitost přírody – rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, živočichové a houby, znaky života, životní potřeby a podmínky, Země jako planeta sluneční soustavy, vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, ekologie.

Člověk a jeho zdraví – lidské tělo, vývoj jedince, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, partnerství, rodičovství, péče o zdraví, první pomoc, odpovědnost člověka za své zdraví.

Předmětem přírodověda prolínají průřezová témata environmentální výchovy – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí a vztah člověka k prostředí.

Jsou využívány nově vytvořené výukové materiály, vzniklé v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodověda tím, že:

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se přírodu pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- žáky vedeme k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodověda tím, že:

- učitel zařazuje do výuky metody, při kterých docházejí žáci k objevům, řešením i závěrům sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- hledat různé varianty k řešení životního prostředí

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodověda tím, že:

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie
- Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenovávají pozorované skutečnosti ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodověda tím, že:

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá a náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodověda tím, že:

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodověda tím, že:

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla
- osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
základní vztahy mezi lidmi, pravidla soužití doma i ve společnosti	mezilidské vztahy, pravidla chování	
pracuje ve skupině, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	práce ve skupině, přijímání cizích názorů, diskuse	
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	týrání, zneužívání, šikana, škodlivost kouření, drog, alkoholu a gamblerství	
poznává základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, důvody spoření a výdajů, půjčky, dluhy, vlastními slovy vysvětlí, co znamená banka jako správce peněz, uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	soukromé, veřejné, osobní, společné vlastnictví, korupce, reklamace, rozpočet, bankovní služby, forma peněz-způsob placení	
pozorování změn v přírodním a společenském prostředí	chování a ochrana přírody	EV – vztah člověka k prostředí
základní projevy života organismů	živočichové, rostliny, houby – průběh a způsob života, výživa a stavba těla	EV – základní podmínky života
poznávání a změny neživých přírodnin	životní podmínky - voda, vzduch, půda, horniny a nerosty vlastnosti látek, veličiny - délka, hmotnost, teplota, čas a jejich základní jednotky	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	skupenství vody, přítomnost kyslíku ve vzduchu	EV – základní podmínky života
objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody	potravní řetězce – jejich závislost na neživé přírodě	EV – ekosystémy
poznává základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	poznává různé přírodní ekosystémy pojmenovává běžně se vyskytující rostliny, houby a živočichy v jednotlivých společenstvech regionu	VI – oblasti ČR EV – ekosystémy

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat, riziková místa a situace	ohleduplné chování v přírodě, ochrana přírody	EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
získává základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou, seznámí se se zdravým životním stylem	péče o zdraví, prevence nemocí a úrazů, nemoci přenosné a nepřenositelné, zdravá výživa, sportování, pitný režim, jídelníček, odpočinek, denní režim	Tv – hygienické návyky
seznamuje se se správnými způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ohrožující bezpečí, uvede a charakterizuje specifické přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, uvede rizika vzniku, prokáže schopnost se chránit, volí správné situace ochrany, vymezí vhodný způsob ochrany, přivolá pomoc jiným	přivolání a správný způsob volání první pomoci, hasičů, policie, čísla tísňového volání, IZS, armáda ČR poskytnutí první pomoci osobní bezpečí, krizové situace, vhodná místa pro hru, dopravní značky – bezpečnostní prvky, rizika v přírodě ve spojení s ročními obdobími a sezón. činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi, postup v případě ohrožení, evakuace, požáry	
vyhodnotí dopravní situaci a své chování jako chodec a cyklista popíše výbavu cyklisty a jízdního kola, jako cyklista správně používá doplňky a výbavu kola, rozeznává vybrané značky zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole vybere bezpečné místo pro pohyb na kole v modelových situacích vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec), určuje vhodný způsob bezpečného chování, prokáže bezpečný pohyb na kole, zvládá základní manévry cyklisty charakterizuje bezpečné a	povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty /přilba-funkce a použití/ problematika silnice z pohledu cyklisty a značení – znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění vedení kola, vyjíždění do silnice přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu, místa pro jízdu na kole, druhy křižovatek a kruhový objezd vztahy mezi účastníky silničního provozu, technika jízdy, přeprava zavazadel	

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
ohleduplné jednání v prostředcích hromadné dopravy a při akcích školy je uplatňuje		
poznává při modelových situacích jednoduché způsoby při odmítání návykových látek	odmítnutí, nácvik asertivního chování, odůvodní své názory, hrací automaty a PC závislost, nebezpečí elektronické komunikace, označení nebezpečných látek	
rozpozná ohleduplné chování k druhému pohlaví, tolerance k odlišnostem	modelové situace zaměřené na nácvik vhodného chování, etické zásady	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním, určí život ohrožující zranění	zásady první pomoci (odřenina, zlomenina)	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	právo a spravedlnost, základní lidská práva a práva dítěte, sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, principy demokracie, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci.	
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	vzájemné poznávání se ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí, chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality,	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
	rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům.	
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	nevhodné chování, šikana, lidská práva	
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy.	soukromé, veřejné, osobní, společné vlastnictví, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky.	
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	ohleduplné chování v přírodě, ochrana přírody, škodlivé zásahy člověka do přírody, nutnost šetření energií	EV – vztah člověka k prostředí
poznávání a změny neživých přírodnin	voda, vzduch, půda, horniny a nerosty, energie	
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vesmír, sluneční soustava, planety, hvězdy, Země, zemská přitažlivost, roční období, podnebí a počasí	VI – pohyb Země ve vesmíru, gravitace, podnebné pásy
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech	projevy života organismů	EV – základní podmínky života
prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	třídění živých organismů - mikroorganismy, houby, rostliny a živočichové, práce s klíčem a atlasem	EV – ekosystémy
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	jednoduché pokusy – postup práce; lidská práce a lidské výtvary – jednoduché stroje a zařízení	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	vzájemné vztahy mezi organismy, rovnováha v přírodě, důsledky jejího porušení, potravní řetězec a pyramida	EV – základní podmínky života, ekosystémy
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	rizika v přírodě – rizika spojená s ročním obdobím a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	vzájemné vztahy mezi organismy, rovnováha v přírodě, důsledky jejího porušení, potravní řetězec a pyramida v regionu	VI – základní oblasti země EV – ekosystémy
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	význam zdravého životního prostředí pro člověka, prospěšnost a škodlivost zásahu člověka do přírody, recyklace, hlavní znečišťovatelé vody, vzduchu a půdy, živelné pohromy a ekologické katastrofy, ochrana přírody	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	části lidského těla, důležité orgány a jejich funkce, smyslová ústrojí, základní funkce a projevy, životní potřeby	
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim, zdravý životní styl	Tv – hygienické návyky
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	denní množství potravin, skladba jídelníčku, pitný režim, kultura stolování, nemoci přenosné a nepřenosné,	Tv – pitný režim, hygienické návyky

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
	ochrana před infekcemi přenosnými krví, prevence nemocí a úrazů.	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	nutnost kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení, postup v případě ohrožení, požáry, IZS, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, uplatňování bezpečné jízdy na in-linech a koloběžce, význam dopravních značek.	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	modelové situace, škodlivost drog, kouření, alkoholu a gamblerství, označování nebezpečných látek	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	základy sexuální výchovy - partnerství, manželství, rodičovství, etická stránka vztahů a sexuality	
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vývoj jedince před narozením a po něm	
rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	nácvik zásad první pomoci, čísla tísňového volání.	

5.4.3. Název vyučovacího předmětu - Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vlastivěda se vyučuje ve 4. i 5. ročníku dvě hodiny týdně. Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět a její vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

Místo, kde žijeme – praktické poznávání místních, regionálních skutečností s důrazem na dopravní výchovu, poznávání organizace života v obci, ve společnosti, postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění.

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, úcty a snášenlivosti, seznamování se ze základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě.

Lidé a čas – orientace v dějích, postup událostí a utváření historie dějů i věcí, snaha vyvolat zájem samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti.

Předmětem vlastivěda prolínají průřezová témata výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchova.

Jsou využívány nově vytvořené výukové materiály, vzniklé v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu vlastivěda tím, že:

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit
- žáci se učí vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu vlastivěda tím, že:

- učitel umožňuje, aby žáci pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi
- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu vlastivěda tím, že:

- žáci se učí vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, využívá časové údaje při řešení různých situací
- učitel vede žáky k ověřování výsledků, podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu vlastivěda tím, že:

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu vlastivěda tím, že:

- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu vlastivěda tím, že:

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů, zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- uplatňuje poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

Vzdělávací obsah vyučovacého předmětu:

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vyznačí a popíše polohu svého bydliště na mapě místní oblasti	obec - její minulost a současnost, místní krajina, části, poloha v krajině, dopravní síť	
rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	práce s plánem a mapou, směrová růžice, orientace v krajině, měřítko, vysvětlivky, barvy na mapě, druhy map	Čj – psaní velkých písmen
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	region kraj Vysočina, mikroregion Loucko, chráněné krajinné oblasti, vodstvo, zemědělství, průmysl	Př – ochrana životního prostředí
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti	ČR – členění území, obyvatelé, kraje, region, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod, rozhovory	Čj – práce s textem

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu	základy státního zřízení a politického systému, státní správa a samospráva - prezident, vláda, parlament, zákony, volby, armáda ČR, státní symboly, státní svátky	VDO – formy participace občanů v politickém životě
pracuje s časovými údaji	časová osa	M – číselná osa
rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních událostech minulosti a současnosti	historické události od pravěku po 17. století	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
navštíví knihovnu, muzeum, galerii	beseda v knihovně, návštěva muzea, galerie	Čj – práce s knihou
seznáme se s významem chráněných částí přírody a kulturními památkami	chráněná území, kulturní památky	Př – chráněná území
seznáme se ve vybraných ukázkách se způsobem života na našem území	báje, mýty pověsti - Staré pověsti české	Čj – pověsti
seznáme se se státními svátky a významnými dny	kalendář – státní svátky a významné dny	VDO – občan, občanská společnost a stát

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	ČR, regiony, poloha, sousedé, obyvatelé, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod	Čj – velká písmena
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	světové strany, orientace na mapě, kompas, buzola, riziková místa a situace.	Př – kompas, mapa
rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	druhy a typy map, práce s mapou, polokoule, světadíly, poloha Evropy, povrch, vodstvo, evropské státy, EU,	VMEGS – objevujeme Evropu a svět
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	kraj Vysočina	Čj – práce s textem MV – etnický původ

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	ČR, Evropa	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané MkV – princip sociálního smíru a solidarity
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	práva a povinnosti občanů, ústava, státní zřízení, státní správa a samospráva, armáda ČR	
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	dějiny jako časový sled událostí	Čj – pověsti
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reálních minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	historie od 17. století do současnosti, region v minulosti i v současnosti, místní pověsti, orientace v čase a časový řád, denní režim.	Čj – práce s textem, pověsti
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	návštěva knihovny, muzea, galerie, besedy	Čj – knihovna
zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	chráněné části přírody, kulturní památky a jejich význam	Př – ochrana přírody
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	popisuje rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes	Čj – práce s textem
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	původ státních svátků a významných dnů	

5.5. Vzdělávací oblast – Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě.

5.5.1. Název vyučovacího předmětu – Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. ročníku jedna hodina týdně. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a společnost a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí, vnímání obrazu hlavních vývojových linií, získávání orientace v historickém čase, pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů, chápání kulturní rozmanitosti světa, utváření pozitivního hodnotového systému.

Jsou využívány nově vytvořené výukové materiály, vzniklé v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu dějepis tím, že:

- naším základním postojem je využívání každé příležitosti k motivování žáků k celoživotnímu učení
- při výuce uvádíme věci do souvislostí
- dbáme na to, aby žáci porozuměli smyslu toho, co a proč se učíme
- v jednotlivých hodinách učíme žáky pracovat s informací, aby samostatně informace vyhledávali a třídili, vhodně je interpretovali a využívali je v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu dějepis tím, že:

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a vhodným způsobem je využívat

- poskytujeme žákům možnost formulovat vlastní úsudek s využitím svých zkušeností při řešení problémů
- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích učebních činností, na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu dějepis tím, že:

- učíme žáky naslouchat a ptát se, vyslechnout a přijímat názory druhých
- v hodinách vedeme žáky k prezentaci svého názoru a jeho obhajobě, formulaci svých myšlenek v logickém sledu, k výstižnému a souvislému vyjadřování
- společně s žáky formulujeme třídní pravidla účinné komunikace

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu dějepis tím, že:

- vedeme žáky k ohleduplnosti, úctě a slušnosti při jednání s druhými lidmi
- školní normy chování jsou nastaveny tak, aby podporovaly klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žáky a učiteli
- usilujeme o důsledné dodržování zásad diskuse

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu dějepis tím, že:

- respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- vytváříme u žáků smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu dějepis tím, že:

- pěstujeme u žáků dovednosti důležité při rozhodování o významných životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	úvod do učiva, význam zkoumání dějin, vědy věnující se dějinám	
uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	získávání informací o dějinách, hmotné a písemné prameny, instituce uchovávající historické prameny	
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	starší doba kamenná, způsob života, obživy jednotlivých vývojových typů člověka, teorie o vzniku člověka (Darwin X Bible)	Z – světadily VV – pravěké malby (Zdeněk Burian) Čj – vznik řeči, artikulace Hv – první hudební nástroje, rituály, tance Př – člověk a příroda
objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	mladší doba kamenná, způsob života a obživy, počátky řemesel, doba kovů, vznik obchodu	Z – zemědělské oblasti Ch – kovy VV – kreativita, návrhy zdobení keramiky
uvede příklady archeologických kultur na našem území	naše země v pravěku, střediska lidské civilizace na území ČR, návštěva regionálního muzea	Z – mapa ČR
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Starověk, oblasti starověkého východu (Egypt, Mezopotámie) charakteristické rysy oblasti, vývoj společnosti, náboženské představy, počátek písma a kultury, přínos starověkých civilizací, starověká Indie, Čína	Ov – vznik státu a jeho úloha M – čísllice, geometrie Z – vliv změny podnebí na život společnosti.
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	sedm starověkých divů světa.	
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	Řecko, kořeny řecké civilizace, společenské uspořádání, každodenní život, filozofie, počátky věd, náboženství, řecká demokracie, Řím, království, republika, císařství, počátky křesťanství, římská kultura, rozpad římské říše, naše země v době římské	Čj – Homérovy eposy, římské báje, řečnictví, Bible VV – řecké a římské umění Ov – úloha náboženství v životě člověka (křesťanství, judaismus)
vysvětlí podstatu antické demokracie	Řecko – Solónovy reformy – počátek demokracie, vládní orgány, dělba práce, Řím – římské právo vzorem pro Evropu dalších staletí	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
definuje rozdíl mezi tisíciletím, stoletím, rokem před Kristem a po Kristu. Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	měření času	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	zánik otrokářské společnosti, stěhování národů, počátky evropských národů, šíření křesťanství, Byzanc a Slované	Ov – počátky křesťanství a jeho podíl na proměnách myšlení a života Evropy
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Byzantská říše, Arabská říše a počátky islámu, Kyjevská Rus, Franská říše	Vv – technika a výroba mozaiky, ikony, byzantská architektura dnes Čj – byzantská kultura a literatura
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velkomoravská říše, vláda Mojžířů, staromoravská společnost, území Velké Moravy, boje se sousedy, křesťanství a vzdělanost, vznik a vývoj českého státu, vláda Přemyslovců – jejich sídla, nástupnictví, boje s Němci, křesťanství – duchovenstvo, kláštery, kněžstvo	Čj – pověst o Svatoplukovi aj. Staroslověnština, hlaholice, Kosmova kronika, legendy Vv – vzory staroslovanských šperků Hv – nejstarší hudba (Hospodine... Sv. Václave)
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	boje křesťanů s muslimy, křížové výpravy, Svatá říše římská, stoletá válka	Ov – vztahy světské a církevní moci v období raného středověku, misie
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	hospodářské poměry středověkého státu, venkovská kolonizace, úloha středověkých měst, řemesla – specializace, panovník a šlechta, románský sloh, gotická kultura	Ov – nezbytnost řádu ve společnosti, městská práva, privilegia měst Vv – románská a gotická architektura, erby, středověká symbolika
vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	italská renesance, šíření renesančních myšlenek, "zesvětštění" života, církev v 15. století, Jan Hus, basilejská kompaktáta	Vv – renesanční malířství, sochařství Hv – renesanční hudba Ov – nové názory a pohled člověka na svět

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	husitská revoluce, reformace, husitské války, počátky stavovského státu, Jiří z Poděbrad, Jagellonci na českém trůně	Čj – husitské kroniky Hv – husitské chorály Ov – husitská tradice a její role v dalších obdobích
definuje rozdíl mezi starověkem a středověkem podle historické mapy	středověká kultura, vnímání času a prostoru, konfrontace se starověkou kulturou, počátek objevných plaveb	
popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	objevné plavby, Španělsko a Portugalsko jako námořní mocnosti, obchod s Orientem	Př – nové plodiny Z – neznámé oblasti západní polokoule F – přístroje pro námořní navigaci Čj – cestopisy Ov – střetávání různých kultur, náboženství
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	nástup Habsburků na český trůn, český stát v předbělohorských poměrech, hospodářské poměry po třicetileté válce, baroko, rudolfínská doba	Ov – náboženská svoboda a její omezování v 16. století Vv – barokní malířství, móda, rudolfínský palác Hv – barokní hudba Ch – počátky chemie v alchymii
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	třicetiletá válka (1618 – 1648)	Vv – třicetiletá válka ve výtvarném umění Ov – války a jejich vliv na život obyvatel

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	revoluce v Nizozemí, občanská válka v Anglii, panovnický absolutismus – Francie, Rusko, Habsburská monarchie	Ov – typy států, složky státní moci
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	shrnutí, opakování kulturních slohů (antika, románský, gotika, renesance, baroko, rokoko, klasicismus, romantismus, empír)	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	průmyslová revoluce 1848, modernizace společnosti, změna sociální struktury	F – parní stroje ve výrobě

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	konec 18. století, Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny, napoleonské války a jejich důsledky	Vv – obrazy zachycující VFR, Napoleona, napoleonské války
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj	Čj – národní obrození, romantismus
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	2. polovina 19. století, občanská válka v USA, sjednocení Itálie, Německa, vznik Rakousko-Uherska	Z – nové státní útvary
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	české země za vlády Marie Terezie a Josefa II., rozvoj vzdělanosti v době osvícenství, situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie, boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických	Ov – Listina práv a svobod, ústava
na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	svět v poslední třetině 19. století, první světová válka, její cíle a průběh	

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech, meziválečné období, počátek hospodářské krize	Ov – vývoj demokracie
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	vývoj v Rusku na počátku 20. století, světová hospodářská krize a její důsledky, vznik fašismu a jeho šíření po světě, vypuknutí druhé světové války	
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	druhá světová válka, její průběh a důsledky, holocaust	Ov – radikální politické proudy současnosti, xenofobie
zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	české země v Rakousko–uherské monarchii za první i druhé světové války, vznik Československa, hospodářsko–politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy, sféra vlivu SSSR	
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	mezinárodněpolitické změny po druhé světové válce, sovětizace východní a střední Evropy, studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků	Ov – nebezpečnost zbraní hromadného ničení
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	hlavní vývojové rysy západních států, OSN, NATO, Varšavská smlouva	
posoudí postavení rozvojových zemí	rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. století, evropská integrace a globalizace	Čj – literatura 2. pol. 20. st. Hv, Vv – umění 2. pol. 20. století
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	opakování – důležité mezníky v lidských dějinách (letopočty), vytváření "jednotné" Evropy od počátku lidstva, orientace na mapě bez popisků.	VMEGS – jsme Evropané

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	opakování politických proudů v časové posloupnosti od absolutismu, konstituční monarchie, demokracie v období první republiky, fašismus, komunismus, demokracie v současné době složená z více politických stran	Ov – politické strany v ČR

5.5.1. Název vyučovacího předmětu – Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku jednu hodinu týdně. Předmět výchova k občanství alespoň okrajově prolíná všemi vyučovacími předměty.

Vyučovací předmět výchova k občanství postupně formuje a rozvíjí občanský profil žáků, orientaci ve významných okolnostech společenského života a utváří vztah žáků ke skutečnosti. Formuje vnitřní postoje žáků k důležitým oblastem lidského života, formuje vědomí odpovědnosti za vlastní život a vede k sebepoznání.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova k občanství tím, že:

- se snažíme, aby učení bylo vedeno zábavnou formou a smysluplně
- umožňujeme žákům samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat a posuzovat
- umožňujeme žákům realizovat jejich vlastní nápady
- povzbuzujeme žáky ve formulování vlastních návrhů, netradičních řešení, hledání dalších možných řešení

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova k občanství tím, že:

- výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému a svoje řešení dokázali následně obhájit
- při výuce motivujeme žáky úlohami z praktického života, žáci používají všech nabytých zkušeností, poznávají a rozvíjejí vlastní schopnosti
- učíme žáky vnímat problémové situace ve škole i mimo ni

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova k občanství tím, že:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- poskytujeme žákům ve výuce dostatek příležitosti k formulování vlastních názorů a hledání argumentů pro jeho prosazení
- učíme žáky naslouchat a ptát se

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova k občanství tím, že:

- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- sociální kompetence vyvozuje na praktických cvičeních a úkolech

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova k občanství tím, že:

- žáci jsou vedeni k respektování individuálních rozdílů
- žáci jsou vedeni k odmítání fyzického násilí, hrubého zacházení a vulgárního vyjadřování
- vedeme žáky k věcnému řešení problémů
- systematickými činnostmi vedeme žáky k aktivnímu rozvíjení a ochraně svého fyzického, duševního a sociálního zdraví

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova k občanství tím, že:

- se žáci podílejí na zlepšování školního prostředí
- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- poskytujeme žákům příležitost plánovat a realizovat různé pracovní aktivity jako skupinové a kooperativní činnosti

Vzdělávací obsah vyučovacím předmětu:

Ročník: 6.		
Výstupy Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
žák rozumí pojmům občan, občanství, národnost; umí zformulovat základní funkce rodiny a rozumí jim, umí popsat, čím je pro nás rodina důležitá a čím my pro ni, chápe vzájemné potřeby jednotlivých členů rodiny, snaží se nepodléhat předsudkům a chápat individuálnost rozhodnutí a situací; umí rozpoznat projevy nelidského a nepřipustného zacházení a ví, kam se obrátit v případě, že někdo porušuje jeho práva; umí rozlišit příjmy	Úvod k výuce výchovy k občanství občan, občanství, národnost Rodinný život postavení rodiny v dnešní společnosti, typy rodin, funkce rodiny, rodinné a příbuzenské vztahy, význam rolí v životě dnešního člověka, dělba práce a činností, postavení mužů a žen, rodokmen manželství, podmínky pro uzavření manželství, práva a povinnosti manželů, sňatek, typy sňatků, registrované	OSV – sociální a osobnostní rozvoj VkZ – osobnostní a sociální rozvoj

Ročník: 6.		
Výstupy Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
a výdaje rodinného rozpočtu; objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – manželství, bigamie, adopce, pěstounská péče	partnerství formy náhradní výchovy, příčiny vedoucí k umístění v náhradní rodinné péči	
žák zná systém našeho školství; umí vysvětlit, jaký význam má vzdělání pro vlastní vývoj a budoucí život; zná základní pravidla školního řádu, uvědomuje si svá práva a povinnosti a podle toho i jedná, ví o možnostech podílet se na organizaci školy; zná zásady racionální přípravy na vyučování, umí rozpoznat, jaký učební styl mu nejvíce vyhovuje a faktory, které ho při učení ruší nebo mu naopak pomáhají	<u>Život ve škole</u> vzdělávání – celoživotní proces, systém vzdělávání v ČR školní docházka, pravidla školního života, školní řád, parlament proces učení, učební styly a strategie, plánování, organizace, odpočinek	VDO – občanská společnost a škola Člověk a svět práce – volba povolání
žák umí vyjádřit, co pro něj znamená domov; rozumí pojmům státní správa, samospráva, referendum, umí popsat, čím je tvořena obec a její součásti; umí vyjmenovat některé významné památky, historické události a významné osobnosti české minulosti; žák objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání; rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	<u>Domov, životní prostředí</u> domov, vztah k místu, kde žijeme, obec, obecní zřízení, podíl občana na životě své obce státní správa, samospráva, kraje ČR, život v regionech krásy naší vlasti, přírodní a kulturní památky a jejich ochrana, historie českého státu, významné osobnosti státní symboly ČR, státní svátky, vlastenectví, nacionalismus	VDO – občan, občanská společnost a stát Dě – historie českého státu Ze – Česká republika
žák rozumí základním pojmům - demokracie, republika, moc zákonodárná, výkonná a soudní, parlament atp., umí popsat základní funkce jednotlivých složek státní moci; zná základní lidská práva, přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod; umí vysvětlit, co je to konflikt a	<u>ČR – demokratický právní stát</u> typy státní moci, lidská práva, dokumenty o lidských právech, práva a povinnosti, konflikt a jeho řešení	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Ročník: 6.		
Výstupy Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
jeho příčiny, zná různé techniky řešení konfliktu		
žák umí pojmenovat krizové situace v životě, objasní vlastními slovy nebezpečí spojená s krizovými situacemi, včetně oblasti šikanování, zná možné způsoby pomoci v krizových situacích a v případě ohrožení, zná stavy nejvíce ohrožující život člověka, teoreticky zná postupy při poskytování první pomoci, umí uvést člověka do stabilizované polohy, teoreticky poskytnout masáž srdce a zastavit krvácení, umí přivolat odbornou pomoc	<p><u>Osobní bezpečí</u> Krizové situace, způsoby chování v krizových situacích – šikanování, deviantní osoby atp., dětská krizová centra, linky důvěry</p> <p>poskytnutí pomoci při ohrožení života, zástava dýchání, zástava činnosti srdce a krevního oběhu, zástava prudkého krvácení</p>	VkZ – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
žák dokáže naplánovat správný režim dne respektující zdravý životní styl	<p><u>Péče o zdraví</u> osobní hygiena, intimní hygiena, režim dne – zdravý životní styl, volný čas</p>	VkZ – zdravý způsob života a péče o zdraví
žák rozumí pojmům výživa, zdravá výživa, živiny, poživatiny, potraviny, pochutiny, dieta; umí obhájit význam zdravé výživy pro fyzické i psychické zdraví člověka, je si vědom důsledků na zdraví jedince při nevhodném stravování	<p><u>Zdravá výživa</u> vliv výživy na zdravotní stav, základní pojmy týkající se výživy (poživatiny, potraviny, pochutiny, nápoje, živiny), způsoby zpracování potravin, sestavování jídelníčku</p>	VkZ - zdravý způsob života a péče o zdraví
žák umí zdůvodnit, v čem je kouření a alkohol pro člověka škodlivý; uvědomuje si vliv reklamy na veřejné mínění a chování lidí, zná některé způsoby odmítání a ví, na koho se obrátit potřebuje-li pomoc	<p><u>Prevence zneužívání návykových látek</u> pozitivní životní cíle a hodnoty, účinky alkoholismu, kouření, propagace tabákových výrobků a alkoholu formou reklamy, modelové situace zaměřené na nácvik způsobu odmítání, centra odborné pomoci</p>	VkZ - zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence MdV – fungování a vliv médií ve společnosti
žák rozumí změnám v pubertě, odlišnostem u chlapců a dívek, rozumí základním pojmům – puberta, menstruace, poluce, erekce, masturbace, sexualita; vysvětlí rozdíl mezi láskou a přátelstvím	<p><u>Sexuální výchova</u> období dospívání, znaky dospívání, vztahy mezi chlapci a děvčaty, sexuální zneužívání – pedofílie, podoby lásky, přátelství</p>	VkZ – Změny v životě člověka a jejich reflexe

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
<p>žák kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení reklamy a propagandy na veřejné mínění a chování lidí; uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem; posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<p><u>Život ve společnosti</u> člověk jako tvor společenský, socializace, resocializace, typy sociálních skupin – rodina, škola, parta vrstevníků - vzájemná pomoc, vztahy, přátelství, sociální role, výhody spolupráce lidí</p> <p>komunikace, typy komunikace, zóny osobního prostoru, vzájemné porozumění</p> <p>média, masmédia, jejich význam, a vliv na veřejné mínění</p>	<p>MkV – lidské vztahy MdV – fungování a vliv médií ve společnosti, vnímání mediálních sdělení OSV – sociální rozvoj - komunikace</p>
<p>žák zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají; zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</p>	<p><u>Člověk a kultura</u> kultura, typy kultury, kulturní instituce, jejich nabídka, význam pro život, kulturní diference, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>Víra a náboženství, světová náboženství, jejich charakteristika, znaky, vliv náboženství na kulturu, nejstarší formy náboženství</p> <p>zásady slušného chování, etiketa, pravidla přednosti, oslovení, zdravení, stolování, oblékání atp., pravidla chování v různých kulturách, vandalské chování</p> <p>umění, druhy umění, funkce umění, vnímání krásy, vkus, elegance, móda architektonické styly – charakteristické znaky, stavby, způsob myšlení, kultura, atp.</p> <p>UNESCO – význam organizace, památky UNESCO v ČR a ve světě</p>	<p>MkV- kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita</p> <p>Dě – nejstarší formy náboženství, křesťanství a středověká Evropa, kultura středověké a novověké společnosti</p> <p>Člověk a svět práce – zásady stolování</p>
<p>žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede</p>	<p><u>Majetek a vlastnictví</u> potřeby, typy potřeb, uspokojování potřeb, Maslowova pyramida potřeb,</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj</p>

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
příklady; objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	životní úroveň hodnoty v lidském životě, význam a utváření hodnot, žebříček hodnot každého člověka majetek a vlastnictví, význam a druhy majetku, nabývání a pozbývání majetku, nakládání s majetkem, majetková práva a povinnosti, hmotné a duševní vlastnictví	
žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky, objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Řízení společnosti stát, vymezení státu, formy státu, charakteristika demokratického a nedemokratického režimu, význam a úkoly státu, obrana státu, státní občanství ČR	VDO – občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám; rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Mezilidské vztahy osobní a neosobní vztahy, podobnosti a odlišnosti lidí, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, konflikty v mezilidských vztazích, tolerance k národnostním menšinám, problémy lidské nesnášenlivosti, předsudky a stereotypy, menšiny žijící v ČR	MkV – multikulturalita, etnický původ, kulturní diference, princip sociálního smíru a solidarity Dě – moderní dějiny – fašismus, nacismus, holocaust
žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Osobní bezpečí nebezpečné situace, bezpečné sportování, bezpečnost silničního provozu ochrana obyvatel za mimořádných událostí – charakteristika mimořádných událostí, varovný signál, integrovaný záchranný systém, komunikace s operačním střediskem, nácvik první pomoci vzájemná solidarita mezi lidmi, pomoc v nouzi a v situacích ohrožení, potřební lidé ve společnosti	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy VkZ - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
žák objasní význam správného rozložení potravin v průběhu dne; objasní klady a záporů alternativních způsobů stravování, zná poruchy příjmu potravy a jejich možné příčiny	Zdravá výživa rozložení látek v lidském těle, energetická potřeba organismu výživová hodnota potravy, denní příjem potravy a tekutin, alternativní výživa a poruchy výživy	VkZ - zdravý způsob života a péče o zdraví
žák objasní účinky drog na lidský organismus a rizika závislosti	Prevence zneužívání návykových látek rozdělení drog, účinky a rizika drog, doping	VkZ - zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
žák umí pojmenovat některé pohlavní orgány muže a ženy; umí vysvětlit psychické i fyzické rozdíly mezi chlapcem a dívkou v období dospívání;	Sexuální výchova rozmnožování, pohlavní orgány muže a ženy, projevy tělesné zralosti u chlapců a dívek	VkZ – změny v životě člověka a jejich reflexe

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
žák objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života, posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek, rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání, popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Osobnost sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí, sebeuvědomování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, vůle, posuzování sebe i druhých, stereotypy v posuzování druhých temperament, typy temperamentu, charakter, podobnost a odlišnost lidí, projevy chování, systém osobních hodnot osobní vlohy, schopnosti, dovednosti, nadání, talent, genialita, kreativita, osobní potenciál, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny inteligence, stupně inteligence, Mensa, emoční inteligence	OSV – osobnostní a morální rozvoj

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
<p>žák objasní, jak mohou city ovlivňovat naše poznávání a jednání; zná základní myšlenkové operace, druhy paměti, pravidla pro pamatování a snaží se těchto poznatků využít pro větší efektivitu vlastního učení; objasní rozdílné funkce pravé a levé hemisféry; umí pojmenovat své emoce, hledá jejich příčiny a přemýšlí o jejich projevech</p>	<p><u>Psychické procesy a stavy</u> smyslové poznávání skutečnosti – vnímání, vjem, smyslové klamy, sociální vnímání a poznávání, rozumové poznávání skutečnosti – myšlení, typy myšlení, myšlenkové operace, řešení problémů paměť, typy paměti, zapomínání, pozornost, učení, funkce pravé a levé hemisféry city, jejich druhy a vlastnosti, empatie</p>	OSV – osobnostní rozvoj
<p>žák rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady; provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci, dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování; přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu; je schopen diskutovat o příčinách a důsledcích korupčního jednání; rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů, rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí</p>	<p><u>Právní minimum</u> morální a právní normy, následky porušování norem, protiprávní jednání, přestupek, trestný čin, korupce – možné příčiny a důsledky právo, právní vztah – jeho účastníci, obsah, předmět, právní způsobilost, právní odpovědnost, právní předpisy, právní normy, základní práva spotřebitele právní řád ČR, Ústava ČR - jejich struktura, Listina základních práv a svobod moc zákonodárná v ČR, volby do parlamentu ČR, legislativní proces, poslanecká imunita moc výkonná v ČR, vláda a prezident, činnost ministerstev moc soudní v ČR, soustava soudů v ČR, občanskoprávní a trestní řízení, exekuce politické spektrum v ČR, politické strany, pravice, levice, pluralita, volební kampaň</p>	VDO – formy participace občanů v politickém životě

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu, vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		
žák rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti, na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	<p>Hospodářství ekonomie, ekonomika, základní ekonomické otázky, typy ekonomik, ekonomické sektory, statky, služby</p> <p>trh, nabídka, poptávka, fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání</p> <p>tvorba ceny, náklady, zisk, DPH, inflace</p> <p>peníze, funkce peněz, typy peněz, peněžní operace, vydávání peněz, ochranné znaky bankovek</p>	Dě – historie směny zboží
žák uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory; uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva; objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	<p>Globální svět globalizace – projevy, klady a zápory; globální problémy, klasifikace globálních problémů, ekologické globální problémy, příčiny, důsledky, možnosti řešení globálních problémů; organizace a hnutí</p>	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Ročník: 9.		
Výstupy Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	ekonomika domácnosti, rozpočet, nezbytné výdaje, nutné výdaje, rezervy, metody domácího účetnictví	– provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
žák objasní, co je důležité pro volbu vhodné profese, umí vyhledat potřebné informace, napsat strukturovaný životopis, rozumí pojmu rekvalifikace, objasní význam právní úpravy týkající se pracovního poměru;	Volba povolání volba povolání, studijní a jiné předpoklady pro výkon zvoleného povolání, sebepoznávání - vlastnosti, schopnosti a dovednosti; význam zodpovědné volby povolání pro další život, plánování vlastní budoucnosti; hledání zaměstnání, získávání potřebných informací, žádost o zaměstnání, komunikace se zaměstnavatelem, životopis, pracovní poměr; rekvalifikace	Člověk a svět práce – volba povolání
žák rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané; diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání; sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvládne nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi; na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení; vysvětlí, jakou funkci plní	Finanční gramotnost hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti – příjmy a výdaje, plat a mzda, srážky ze mzdy, úspory, investice, typy rozpočtu, finanční plán, finanční poradce, spotřebitel, spotřebitelská sebeobrana; státní rozpočet, příjmy a výdaje státu, daně v daňové soustavě ČR, poplatník a plátcé daně, význam daní, korupce; sociální politika státu, státní příspěvky, pomoc potřebným, životní úroveň; Česká národní banka, banky - jejich funkce a služby, finanční produkty - spořicí, úvěrové, pojistné; dluh, kontokorent, splátkový prodej, leasing, úroková sazba, platební karty, hotovostní a bezhotovostní placení	Člověk a svět práce – hospodaření domácnosti

Ročník: 9.		
Výstupy Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít; uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		
žák uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích; popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování; uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání;	Mezinárodní vztahy evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR, práva a povinnosti plynoucí z občanství v EU, výhody členství mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace, činnost organizací, ke kterým má ČR vztah (Rada Evropy, NATO, OSN, UNICEF, UNESCO aj.) války a ozbrojené konflikty, terorismus – jejich podoby a dopad na společnost, možnosti jejich řešení	VMEGS – jsme Evropané Ze – Evropa, Mezinárodní organizace
žák objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru; na příkladech objasní národní a mezinárodní úkoly Armády ČR; uvede příklady zahraničních misí Armády ČR; rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu; vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomoci při obraně státu;	Obrana státu povinnosti a pomoc občana při obraně státu, role a úkoly ozbrojených sil na národní a mezinárodní úrovni, zahraniční mise Armády ČR	

5.6. Vzdělávací oblast – Člověk a příroda

5.6.1. Název vyučovacího předmětu – Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět fyzika je vyučován v 6. – 9. ročníku dvě hodiny týdně. Cílem předmětu fyzika na ZŠ je, aby se žáci na základě pozorování, měření a experimentování orientovali v nejdůležitějších fyzikálních pojmech, veličinách a zákonitostech potřebných k porozumění fyzikálních jevů a procesů, které se vyskytují v přírodě, v běžném život i technické praxi. Naučit žáky pracovat se získanými údaji, jejich vyhodnocením a vyvozováním závěrů. Rozvíjet logické myšlení žáků, naučit je pracovat se získanými vědomostmi věcně, správně, přesně.

Vedeme žáky, aby získané vědomosti a poznatky využívali v praktickém životě a rovněž aplikovali i styl a metody práce používané ve fyzice (měření, pozorování, experimentování). Dále aby žáci rozpoznávali nebezpečí ohrožující zdraví a přitom si počínali tak, aby svým chováním neohrozili zdraví své ani druhých. Osvojili si způsoby bezpečného chování v různých krizových situacích, jako jsou rozličné havárie a živelné pohromy. Uvědomovali si dopad lidské činnosti na životní prostředí a aktivně se podíleli na ochraně přírodních systémů.

K tomu budou využity formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka + demonstrační pokusy, skupinová a týmová práce, laboratorní práce. Výuka probíhá v odborné učebně se všemi dostupnými pomůckami a vybavením. Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Úzká koordinace výuky fyziky s výukou ostatních přírodovědných předmětů nemusí být nutně časová, ale měla by být vždy obsahová a terminologická.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu fyzika tím, že:

- aplikujeme učivo na konkrétní reálné situace a uvádíme věci do souvislostí
- používáme odbornou terminologii
- necháváme žáky samostatně pozorovat a experimentovat, zpracovávat, porovnávat a posuzovat získané údaje
- povzbuzujeme žáky ve vyvozování vlastních závěrů a netradičních řešení

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu fyzika tím, že:

- zadáváme úlohy z praktického života a propojujeme výuku s praktickými činnostmi formou laboratorních prací
- používáme základní postupy vědecké práce, tj. pozorování, hypotéza, experiment, měření, vyvození závěru
- posuzovat a vyhodnocovat informace související se životním prostředím

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu fyzika tím, že:

- využíváme možnosti skupinové práce, při které vedeme žáky ke spolupráci a ochotě naslouchat a přijmout názory druhých
- povzbuzujeme žáky k formulování svých myšlenek a k přípravě argumentů při obhajování vlastních názorů

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu fyzika tím, že:

- při skupinové práci učíme žáky základům kooperace a usilujeme, aby si žáci střídali různé role ve skupině

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu fyzika tím, že:

- poukazujeme na zásahy člověka do životního prostředí i na možnosti jeho ochrany
- zdůrazňujeme potřebu šetřit energií jako podmínky pro trvale udržitelný rozvoj
- vysvětlíme význam obnovitelných zdrojů energie a upřednostňujeme je před tradičními
- zapojujeme žáky do aktivní ochrany životního prostředí ve svém okolí a regionu
- vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a stavu životního prostředí

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu fyzika tím, že:

- laboratorní práce využíváme jako příležitost k rozvoji manuální zručnosti a pracovních návyků
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s el. proudem a při používání laboratorních pomůcek a vybavení
- minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	délka a její jednotky, měření délky, opakované měření délky, objem a jeho jednotky, měření objemu kapalného tělesa, měření objemu pevného tělesa, hmotnost a její jednotky, rovnoramenné váhy, měření hmotnosti, čas a jeho jednotky, měření času, teplota a její jednotky, měření teploty tělesa, změna teploty v průběhu času	M – převody jednotek, aritmetický průměr, desetinná čísla
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	složení látek, Brownův pohyb a difúze	
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	teplotní roztažnost látek, teploměr	
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	hustota tělesa, výpočet hustoty, výpočet hmotnosti a objemu	M – slovní úlohy, přímá a nepřímá úměrnost
vysvětlí rozdíl mezi tělesem a látkou	látky a tělesa	
popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	vlastnosti a složení pevných látek, vlastnosti kapalin a plynů	
rozpozná, zda na dané těleso působí síla a porovná velikosti dvou působících sil	síla působící na těleso	
popíše vlastnosti gravitačního pole a objasní jeho význam pro život na Zemi	gravitační síla a gravitační pole	
zjistí, zda na těleso působí magnetická síla a ověří existenci magnetického pole	magnet a magnetická síla, magnetické pole	
pokusně určí póly magnetu a graficky znázorní indukční čáry	póly magnetu, indukční čáry	
umí zmagnetovat daný předmět	magnetizace látek	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
objasní funkci a užití kompasu	magnetické pole Země	Z – určování světových stran D – vznik a význam kompasu
třením zelektrizuje dvě tělesa a podle vzájemného působení určí jejich el. náboj	elektrování těles, el. pole	
na základě stavby atomu vysvětlí elektrování těles	model atomu, vznik iontů	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	klid a pohyb tělesa, trajektorie a dráha, druhy pohybu, pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný	
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	rychlost rovnoměrného pohybu, dráha a čas, průměrná rychlost	M – pohybové úlohy
změří velikost působící síly	měření síly siloměrem	
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	síla a její znázornění, gravitační síla a hmotnost tělesa, skládání dvou sil souhlasného směru, skládání dvou sil opačného směru, skládání dvou sil různého směru, rovnováha sil, těžiště tělesa, tlaková síla a tlak, tlak v praxi, třecí síla, význam třecí síly	M – úsečky, sčítání a odečítání délky úseček
využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	účinky síly, pohybové účinky síly na těleso, zákon setrvačnosti, zákon vzájemného působení těles	
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	otáčivý účinek síly, páka, rovnováha na páce, užití páky, pevná kladka	Pč – pracovní nástroje
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Pascalův zákon, hydraulická zařízení, hydrostatická tlaková síla, hydrostatický tlak, atmosférický tlak, změny a měření atmosférického tlaku, přetlak a podtlak	Z – atmosféra, počasí
předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	vztlaková síla v kapalinách, Archimédův zákon, chování tělesa v kapalině, plování těles, vztlaková síla v atmosféře	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	šíření světla, stín, měsíční fáze, rychlost světla, zákon odrazu světla, zobrazení rovinným zrcadlem, kulová zrcadla, zobrazení kulovým zrcadlem	M – přímky
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	lom světla, čočky, zobrazení předmětu čočkami, optické vlastnosti oka, optické přístroje, rozklad světla	Př – stavba lidského oka Vv – skládání barev
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	šíření zvuku, rychlost zvuku, zdroje zvuku	
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	hlasitost zvuku, rezonance zvuku, odrazení zvuku, pohlcení zvuku, tón	Hv – tón, zvuk
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	teplo, měrná tepelná kapacita, teplo přijaté a odevzdané	
dokáže určit, kdy síla koná práci a rozumí pojmu výkon, s porozuměním používá vztahy $W=F \cdot s$ a $P=W/t$	mechanická práce, výkon	
objasní souvislost mezi konáním práce a polohovou (pohybovou) energií tělesa, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností	pohybová energie tělesa, polohová energie tělesa, přeměna a přenos pohybové a polohové energie	EV – přenos a přeměna energie
vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty	vnitřní energie tělesa	
rozpozná v praxi některé formy tepelné výměny a uvede možnosti změny vnitřní energie tělesa	změna vnitřní energie tělesa při konání práce, změna vnitřní energie tělesa při tepelné výměně, zvětšení vnitřní energie tělesa při pohlcení záření, energie slunce	Pč – zahřívání materiálu, chlazení EV – využití sluneční energie, šetření energií – zateplení
pozná jednotlivé skupenské přeměny a je schopen uvést praktický příklad	tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace a desublimace	Z – koloběh vody
popíše princip spalovacího motoru	pístové spalovací motory	

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	elektrická práce	
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	elektrický příkon	
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	přenosová síť elektrické energie, jaderné síly a jaderná energie, jaderné reakce a jaderná elektrárna	EV – výhody a nevýhody JE Ch – sloučenina, prvek, izotop
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	radioaktivní záření, nebezpečí jaderných zbraní	D – použití jaderných zbraní
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrický obvod, směr elektrického proudu, zdroje elektrického napětí	Ch – elektrický článek
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	elektrický proud, měření proudu ampérmetrem, elektrické napětí, měření napětí voltmetrem	
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	elektrické vlastnosti látek, elektroskop a elementární náboj, vedení elektrického proudu kapalinou, vedení elektrického proudu v plynech, polovodiče	Ch – atom, iont
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Ohmův zákon, závislost odporu na vlastnostech vodiče, sériové zapojení rezistorů, paralelní zapojení rezistorů, smíšené zapojení rezistorů, reostat a potenciometr	
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet, cívka s proudem v magnetickém poli, elektromotor, elektromagnetická indukce, vznik střídavého proudu, transformátor	
zapojí správně polovodičovou diodu	přechod PN, polovodičová dioda, charakteristika diody	INF – integrované obvody

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	sluneční soustava	Z – sluneční soustava
odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	vesmír a hvězdy	

5.6.2. Název vyučovacího předmětu – Chemie

Předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku v časové dotaci dvě hodiny týdně v odborné učebně. Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty). Navazuje na učivo předmětů prvouka a přírodověda. Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Jsou využívány nově vytvořené výukové materiály, vzniklé v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Vzdělání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení důležitých občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemikáliemi.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu chemie tím, že:

- samostatně pozorují a experimentují
- získané výsledky porovnávají a posuzují
- pracují s informacemi, vyhledávají a třídí
- hodnocení podporuje motivaci k učení
- mají možnost jednotlivě nebo ve skupinách vyvozovat závěry a provádět sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu chemie tím, že:

- žáci mají možnost volit různé způsoby řešení problému a svá rozhodnutí obhájit
 - důraz je kladen na aplikaci poznatků v praxi
 - vyhledávají a třídí informace z různých zdrojů a vhodným způsobem je využívají
- využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu chemie tým, že:

- používají správných chemických symbolů a značek
- dokáží argumentovat
- dovedou prezentovat svůj názor, formulovat myšlenky, výstižně a souvisle se vyjadřovat

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu chemie tým, že:

- pracují v týmu
- dokáží argumentovat
- respektují názory druhých

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu chemie tým, že:

- respektují pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- dodržují pravidla slušného chování
- zodpovědně se chovají v krizových situacích, přivolat 1. pomoc, poskytnout 1. pomoc.
- orientovat se ve vztahu člověka a přírody
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu chemie tým, že:

- bezpečně používají materiál a nástroje
- dodržují pravidla z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- odpovědně a ekonomicky nakládat s odpady
- minimalizovat negativní vlivy chemie na životní prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	F – vlastnosti látek
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – R-věty, S- věty, piktogramy a jejich význam	OSV – osobní zodpovědnost jedince za své zdraví
Rozlišuje směsi a chemické látky	Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky,	
Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Základní výpočty, hmotností zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku,	M – zlomky, převody jednotek
Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	EV – likvidace úniku ropných produktů a jiných škodlivých látek
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	OSV – zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožující zdraví a životní prostředí EV – nebezpečí poškození životního prostředí (těžké kovy, baterie z mobilních telefonů, součásti PS v odpadu) EGS – znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva
Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky a produktu	Chemické rovnice – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice	Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky a produktu
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	Přírodověda – koloběh vody, skupenství, teplota varu, tuhnutí, význam kyslíku pro dýchání a hoření, vzduch pro zdraví EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života MkV – informace k problematice čistoty vody a vzduchu OSV – osobní odpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	
Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet Orientuje se na stupnici pH, změří, reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Kyselost a zásaditost roztoků, indikátory, stupnice pH, neutralizace (obecně), užití neutralizace v praxi	Př, Z – životní prostředí EV – vliv pH na život ve vodě, řeky u nás EV – reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků, význam a užití,	VMEGS – závislost světového hospodářství na těžbě ropy, ochrana před teroristickými útoky EV – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy, MdV – informace o haváriích tankerů OSV – osobní odpovědnost při práci s uhlovodíky, zemní plyn, acetylén, benzen
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva,	Př – životní prostředí Z – těžba ropy, uhlí, plynu, Př – ochrana přírody EV – skleníkové plyny, kyselá dešť, význam obnovitelných zdrojů
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů karbonylových a karboxylových kyselin	Př – životní prostředí Ch – destilace OSV – osobní odpovědnost při práci s uhlovodíky rozpouštědly, ředidly, barvami EV – znečišťování životního prostředí, poškození ozonové vrstvy VMEGS – poškození ozonové vrstvy jako globální problém lidstva OSV – poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí závislosti na alkoholu VDO – zákony o výrobě a prodeji a užívání alkoholických nápojů, návykové látky OSV – odpovědnost při práci s acetonem EV – nakládání se zbytky organických rozpouštědel.
Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech. Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle,	EV – znečišťování odpadních vod saponáty MDV – informace o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti VkJ – člověk a výživa

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	Fotosyntéza	Př – rostlinná barviva, koloběh uhlíku, hemoglobin Fy – barevné spektrum, formy energie
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověk	Léčiva a návykové látky, detergenty, pesticidy a insekticidy	Př – stresové hormony Čj – slangová slova
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Chemie a elektřina, Redoxní reakce, koroze, elektrolyza, galvanický článek, užití v praxi, řada napětí kovů, galvanický článek a akumulátory, výroba elektrického proudu chemickou cestou	Z – světová naleziště rud, ocelářský průmysl EV – význam sběru starého železa a ostatních kovů jako průmyslové suroviny, hospodářské ztráty způsobené korozí F – napětí
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní, látkové množství, molární hmotnost	Př – přenos nervového vzruchu Hv - syntetizátory
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze	
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace	Z – těžba ropy, uhlí, plynu, Př – ochrana přírody EV – skleníkové plyny, kyselá dešť, význam obnovitelných zdrojů EV – plasty v odpadech, význam recyklace MVEGS – plasty jako globální problém lidstva VDO – zákony o odpadech OSV – osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty, chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika.	Z – těžba ropy, uhlí, plynu, Př – ochrana přírody EV – skleníkové plyny, kyselá dešť, význam

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
		obnovitelných zdrojů OSV – osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty, chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání
Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Hořlaviny - přivolání hasičů, oznamovací povinnost, hasební látky a hasební prostředky, rozdělení hořlavin, předcházení požáru,	OSV – ztráty na lidských životech, hospodářské škody VkZ – poskytování 1. Pomoci
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Průmyslová hnojiva	
Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek,	Př – krvácení, zlomeniny, dýchání, obvazová technika EV – člověk a životní prostředí OSV – jednání člověka v krizových situacích VkZ – ochrana obyvatelstva

5.6.3. Název vyučovacího předmětu – Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku rozsahu 2 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- umožňuje poznat přírodu jako celek, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření kritického a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé i dlouhodobé projekty

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí, chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, fosilní paliva, fotosyntéza
- fyzika: světelná energie, sluch, zrak,
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin v závislosti na podnebných pásmech, biotopy, CHKO, národní parky, horotvorná činnost,

Předmětem se prolínají průřezová témata:

- EV: poznávání nejvýznamnějších ekosystémů a porozumění vazbám a vztahům mezi živou a neživou přírodou, aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za stav životního prostředí a angažovaný přístup k jeho ochraně
- MKV: vzájemné respektování
- OSV: evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, sebepoznání a sebepojetí
- MR: vymezení důležitých hodnot, praktická etika

Jsou využívány nově vytvořené výukové materiály, vzniklé v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodopis tím, že:

- využíváme každé příležitosti k motivování žáků k celoživotnímu učení
- se snažíme, aby bylo učení vedeno zábavnou formou a smysluplně
- dbáme na to, aby žáci porozuměli smyslu toho, co a proč se učíme

- uvádíme při výuce věci do souvislostí
- užíváme vhodných učebních pomůcek a učebnic
- respektujeme rozdílné schopnosti žáků
- umožňujeme žákům samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat a posuzovat
- umožňujeme žákům realizovat své vlastní nápady
- snažíme se o propojení informací se skutečným životem v rámci školních projektů
- se snažíme vytvářet motivující prostředí ve třídě, škole

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodopis tím, že:

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- propojujeme výuku s praktickými činnostmi formou laboratorních prací
- poskytujeme žákům možnost formulovat vlastní úsudek s využitím svých zkušeností při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodopis tím, že:

- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce, reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodopis tím, že:

- využíváme skupinového vyučování, které vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodopis tím, že:

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- vedeme žáky k hledání různých variant při řešení problémů životního prostředí
- vedeme žáky neschopnosti kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související se životním prostředím
- vedeme žáky ke znalostem přírodních hodnot místního regionu

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu přírodopis tím, že:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si při práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- vede žáky k rozvoji praktických dovedností pro chování a pobyt v přírodě
- vede žáky k uplatňování principů udržitelného způsobu života
- ekonomické využívání přírodních zdrojů, hospodaření s odpady

Vzdělávací obsah vyučovacého předmětu:

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života, fotosyntéza	Z, F – Planeta Země ve sluneční soustavě
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému	
Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel, Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	Základní struktura života – buňky, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	význam a zásady třídění organismů	
Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů	
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	VkZ – prevence bakteriálních a virových onemocnění (chřipka, žloutenka, AIDS)
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků. Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběr, konzumace a první pomoc při otravě houbami	Pč – pokrmy z hub
Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam	EV - vliv člověka na životní prostředí
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci	EV – význam kroužkovců pro tvorbu humusu, pojem zákonem chráněný druh
Odvodí na základě pozorování základní projevy	Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a	EV – lidské aktivity a jejich dopad na životní prostředí,

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	narušení přírodní rovnováhy, důsledky přemnožení hmyzu Ch – insekticidy

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů,	Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci, obratlovci, kruhoústí, paryby a ryby, obojživelníci, plazi, ptáci	Z – lokalizace moří a významných oblastí v ČR vztahujícím se k chovu ryb, Čj – nová slova – význam slov, přísloví vztahující se k rybám F – měření teploty, síla Ch – kyslík, slaná voda Z – tahy ptáků – práce s mapou
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Přehled systému rostlin, přechod rostlin na souš	EV – přizpůsobení se rostlin životnímu prostředí Z – tundra, ložiska černého a hnědého uhlí
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	F – síla Ch – fotosyntéza Čj - mnohoznačný význam slov M – rovina souměrnosti
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny),	VkZ – pylové alergie Pč – využití rostlin ve výživě člověka, luštěniny v potravě Z – hlavní oblasti pěstování rostlin

	nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana	
Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické metody poznávání přírody – zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – savci	Čj – práce s literaturou Eduard Štorch – Lovci mamutů
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Projevy chování živočichů	
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Úvod do biologie člověka, vývoj člověka	OV – socializace, diskriminace D – holocaust Z- archeologická naleziště na území ČR MkV – rasy, národnosti

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
		menšiny VDO – tolerance k odlišnostem Ch – nukleová kyselina VV – tvorba pravěkých lidí
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti	
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří	Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka, vývin nového jedince	VkZ - antikoncepce
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu člověka Aplikuje první pomoc při poranění a jinému poškození těla	Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie Zdravý životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	VkZ – nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení Významní biologové a jejich objevy	D – J. G. Mendel, šlechtění F – radioaktivita

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země – vznik a stavba Země	Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Nerosty a horniny – jejich vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků, principy krystalografie	

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky	
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv a Karpaty	

5.6.4. Název vyučovacího předmětu – Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku dvě hodiny týdně. Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických jevů a pojmů, k získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací, k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa, k aplikování geografických poznatků v praktickém životě. Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO – občanská společnost a stát
- EV – základní podmínky života, životní prostředí
- VMEGS – objevování Evropy, světa
- MKV – kulturní diference, etnický původ, multikulturalita

Jsou využívány nově vytvořené výukové materiály, vzniklé v rámci projektu TMVM CZ.1.07/1.1.01/01.0025 spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu zeměpis tím, že:

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- vyhledávají, shromažďují, třídí, porovnávají informace
- používáním odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu zeměpis tím, že:

- učíme žáky provádět rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů
- vedeme žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- hledání variant řešení problémů životního prostředí
- kritické vyhodnocování informací souvisejících se životním prostředím

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu zeměpis tím, že:

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování
- vedeme žáky k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vedeme žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu zeměpis tím, že:

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat
- učí se věcně argumentovat, vzájemně si naslouchat

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu zeměpis tím, že:

- žáci respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- orientovat se ve vývoji vztahů člověka a přírody
- aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí
- oceňovat hodnotu a krásu přírody a krajiny
- být schopen hodnotit postavení člověka v přírodě

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu zeměpis tím, že:

- žáci jsou vedeni k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- vyhledávají a využívají různých zdrojů informací
- ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady
- minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, Měsíc, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, Země ve vesmíru	Př – život ve vesmíru M – porovnávání rozměrů Slunce, měsíce, Země F – sluneční soustava

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Geografická kartografie a topografie – globus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	M – práce s měřítkem, poměr VMEGS – pohled na svět, ve kterém žijí D – vývoj poznání o tvaru Země
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy, základní topografické útvary, důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace, sítě, povrch, hlavní kartografické produkty – plán, mapa, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky. Statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu, Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové	krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry její základní části, litosféra, stavba Země, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, zvětrávání a činnost větru, povrch Země, litosféra, stavba Země, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, zvětrávání a činnost větru, povrch Země atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra	EV – klimatické změny EV – podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů Př – roční období, změny v přírodě Př – vliv geografické polohy na život ve světadílech

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
(mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu		
Porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky, rozmístění a růst počtu obyvatelstva, migrace, jazyky a náboženství, lidská sídla – vesnice, město	Př – lidská populace, podmínky života na Zemi D – nejstarší osídlené oblasti, růst počtu obyvatel M – rozbor grafů a kartogramů MkV – historie, tradice, kultura a rozmanitost etnik
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Světové hospodářství - zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství, průmysl, zdroje nerostných surovin, energetika, chemický průmysl, průmysl stavebních hmot, spotřební a potravinářský průmysl, dopravní cesty a uzly, služby	Ch – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu F – typy elektráren EV – stav v přírodě, vliv hospodářství na krajinu VMEGS – globalizace, neobnovitelné zdroje surovin, mezinárodní spolupráce MkV – politické a sociální problémy – tolerance D – vývoj počtu států

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
		Ov – státní zřízení, formy vlády, řešení konfliktů
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	regionální, společenské, politické a hospodářské útvary – státní hranice, státní zřízení, pevniny a oceány	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou	Afrika - fyzicko-geografická sféra, socioekonomická sféra, charakteristika států – pobřeží Středozemního moře, Sahel, země Guinejského zálivu, Východní Afrika, Jižní Afrika Amerika - fyzicko-geografická sféra, socioekonomická sféra, charakteristika států – Severní Amerika, státy Střední Ameriky, Jihoamerické regiony Antarktida Austrálie – poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství	D – nejstarší osídlené oblasti kolonizace Rv – rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa EV – stav životního prostředí, ochrana VMEGS – spolupráce zemí, život v evropském prostoru, integrace, postavení ČR

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Asie - fyzicko-geografická sféra, socioekonomická sféra, charakteristika států – Blízký východ, Střední východ, Zakavkazsko, Střední Asie, Jižní a Jihovýchodní Asie, Východní Asie, Sibiř a Dálný východ Atlantský oceán, Indický oceán a Jižní ledový, Tichý oceán a Oceánie	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
<p>lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p> <p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	Evropa - fyzicko-geografická sféra, socioekonomická sféra, charakteristika oblastí – Střední Evropa, Severní Evropa, Západní Evropa, Jižní a jihovýchodní Evropa, Východní Evropa	<p>Rv – rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa</p> <p>EV – stav životního prostředí a jeho ochrana</p> <p>VMEGS – spolupráce zemí, život v evropském prostoru, integrace, postavení ČR</p>
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Místní region – Vysočina zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležité pro jeho další rozvoj (potenciál x bariér	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	F – atmosférické prvky EV – stav přírody, ochrana VMEGS – poloha státu na mapě Evropy
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	M – práce s daty D – historie regionu Č – významné osobnosti regionu VDO – život v regionu Př – vliv osídlení na krajinu MkV – kultura a tradice EV – vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí VMEGS – postavení hospodářství v rámci EU
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	Př – příroda v místní krajině Vv – náčrtky a plány
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Globalizační, společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, integrace zemí, kolonizace,	Př – lidská populace, podmínky života na Zemi D – nejstarší osídlené oblasti, růst počtu obyvatel M – rozbor grafů a kartogramů MkV – historie, tradice, kultura a rozmanitost etnik
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Osídlení - obyvatelstvo a sídla, rozmístění a růst počtu obyvatelstva, migrace, zaměstnanost, lidské rasy, národy, jazyky a náboženství, lidská sídla	Př – lidská populace, podmínky života na Zemi D – nejstarší osídlené oblasti, růst počtu obyvatel M – rozbor grafů a kartogramů MkV – historie, tradice, kultura a rozmanitost etnik
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Zemědělství, průmysl, zdroje nerostných surovin, energetika, chemický průmysl, průmysl stavebních hmot, spotřební a potravinářský průmysl, dopravní cesty a uzly, služby, cestovní ruch	Ch – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu F – typy elektráren EV – stav v přírodě, vliv hospodářství na krajinu VMEGS – globalizace, neobnovitelné zdroje surovin, mezinárodní spolupráce MkV – politické a sociální problémy – tolerance D – vývoj počtu států Ov – státní zřízení, formy vlády, řešení konfliktů
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Globální problémy současného světa	Ov - lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl

5.7. Vzdělávací oblast – Umění a kultura

5.7.1. Název vyučovacího předmětu – Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Na 1. stupni základního vzdělávání probíhá výuka hudební výchovy vždy jedenkrát týdně. Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat. S přechodem na 2. stupeň se otevírá cesta širšímu nazírání na umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění. Žáci si připravují referáty a vyjadřují individuální vztah k hudbě.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu hudební výchova tím, že:

- se snažíme, aby učení bylo vedeno zábavnou formou a smysluplně
- při výuce uvádíme věci do souvislostí, využíváme vhodných učebnic a učebních pomůcek
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- poskytujeme žákům dostatek informačních zdrojů (využití knihovny, internetu, exkurze)

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu hudební výchova tím, že:

- zapojujeme žáky podle schopností a dovedností do soutěží
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a vhodným způsobem je využívat

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu hudební výchova tím, že:

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- ve výuce používáme často metody, které pracují s aktivním nasloucháním a dotazováním

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu hudební výchova tím, že:

- chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech
- poskytujeme žákům různé příležitosti dosáhnout úspěchu a prožít pocit uspokojení při jeho dosažení

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu hudební výchova tím, že:

- vytváříme u žáků smysl pro kulturu a tvořivost
- poskytujeme žákům dostatek příležitostí k aktivnímu zapojení se do různorodých kulturních aktivit jako aktéři, organizátoři nebo účastníci

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu hudební výchova tím, že:

- poskytujeme žákům příležitost plánovat a realizovat různé pracovní aktivity jako skupinové a kooperativní činnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozezpívání, pěvecký, mluvní projev, zpěv v jednohlase	správné dýchání, správné držení těla, hlasová a dechová cvičení, zřetelné vyslovování, rozlišení tónů a zvuků, hlas mluvený a zpěvní	
vytleská rytmus podle vzoru, krátké a dlouhé tóny	rytmus, dynamika	Čj – říkadla, básně
používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu	reprodukuje jednoduché motivy, hraje na nástroje z Orffova instrumentáře, hudební hry	Tv – pohybová cvičení

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vyjadřuje hudbu pohybem	držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod, pohybová improvizace	Tv – pohybová cvičení
hudební styly, hudba taneční, pochodová, ukolébavka	seznámení, poslech, nácvik	
pozná podle zvuku vybrané hudební nástroje, písně	nácvik písní, pozná a pojmenuje klavír, kytaru, triangel, bubínek, flétnu	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zpívá na základě dispozic v jednohlase	dýchání, nasazení a tvorba tónu, výslovnost, dynamika, opěrné písně	Čj – výslovnost hlásek, dýchání
vytleskává rytmus, využívá rytmické slabiky, hudební improvizace	vytleskává rytmus podle říkadel písní, rytmus pomalý, rychlý, notová osnova, noty, houslový klíč	Čj – říkadla, básně
hraje na jednoduché hudební nástroje podle individuálních dispozic	dětské hudební nástroje, rytmizace, hudební improvizace, hudební hry	
pohybově vyjadřuje znějící hudbu	chůze po špičkách, držení rukou, poskočný krok, pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby, pohybová orientace v prostoru, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	Tv – pohybová cvičení
rozlišuje délku, výšku, sílu tónu, melodii vzestupnou a sestupnou	poslech písní a skladeb, nácvik	
pozná podle zvuku vybrané hudební nástroje, rozlišuje hudbu vokální, instrumentální	vokální, instrumentální hry, poslech hry nástrojů	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	hlasová hygiena, správné dýchání, frázování, měkké nasazení, pěvecké dělení slov, rozšiřování hlasového rozsahu, zpěv písní, opěrné písně, jednoduchý kánon	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	rytmus, realizace písní ve 2/4 až 4/4 taktu, rytmická cvičení s využitím rytmických slabik (nota celá, půlová, čtvrtová)	Čj – říkadla, básně
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	doprovází podle schopností na rytmické nástroje, rytmizace, hudební hry, reprodukce motivů a témat	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	taktování, pohybový doprovod hudby, chůze dvoudobá, třídobá – taneční krok, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	Tv – pohybová cvičení
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	délka, síla, barva, výška tónu, rytmus, melodie vzestupná, sestupná, harmonie, barva, kontrast, rytmické a dynamické změny	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	hudba taneční, pochodová, ukolébavka, hudba vážná, zábavná, slavnostní, rozezná hudební nástroje	Čj – hudební skladatelé, hudební nástroje Tv – pohybová cvičení

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zpívá podle svých dispozic a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	hlasová hygiena, tvorba tónu, vázání tónu, prodlužování výdechu, dynamicky odlišený zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu, intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny), realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu, kánon	
grafický záznam vokální hudby	notová osnova, houslový klíč, délky not, repetice, zápis not	

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností hudební nástroje k doprovodné hře	hra na hudební nástroje, rytmizace říkadla, tvorba doprovodu, hudební hry, ozvěna, otázka – odpověď, rozlišování hudebních nástrojů	Čj – říkadla, básně
provádí na základě svých individuálních dispozic elementární hudební improvizace	hudební doprovod, hudební hry, využití žáků ZUŠ	
na základě svých individuálních schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem a vytváří pohybové improvizace	taktování, hra na tělo, taneční hry se zpěvy, jednoduché lidové tance, pantomima, pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci, pohybových hrách	Tv – pohybové hry
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudebně výrazové prostředky	rytmus, barva, melodie, metrické, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu, hudba pochodová, taneční, ukolébavka, hudební formy, interpretace hudby, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	Tv – pohybové hry
rozpozná jednoduchou formu písně	délka, síla, výška, barva tónu, vztahy mezi tóny – akord, rondo, variace, malá a velká písňová forma	

Ročník: 5.		
Výstupy Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	dýchání, nasazení, tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, kánon, lidový dvojhlas, opěrné písně, volné nástupy všech stupňů, hudební hry	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	orientace v notovém záznamu, čtení a zápis rytmického schématu písně	

Ročník: 5.		
Výstupy Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na hudební nástroje, tvorba hudebního doprovodu, hudební hry, ozvěna, otázka – odpověď	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	hudební doprovod, hudební hry vlastnosti tónů, vztahy mezi tóny, interpretace hudby	Tv – pohybová improvizace
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	taktování, hra na tělo, pohybový doprovod znějící hudby – dvou až čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci, pohybových hrách	Tv – pohybová cvičení
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	rytmus, melodie, harmonie, barva, pohyb melodie, zvukomalba, rytmické, metrické a dynamické změny v hudebním proudu	Čj – říkadla, básně, přednes, melodie hlasu
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, hudební styly a žánry	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
intonuje intervaly za pomoci jednoduchých lidových písní, doprovází zpěv rytmicky (hra na tělo, Orffovy nástroje)	rondo – hudební forma doby klasicismu, intervaly	
při zpěvu využívá správně pěvecké návyky, podle svých dispozic zpívá čistě a rytmicky přesně (jednohlas, kánon)	opakování písní, takty 2/4, 3/4, 4/4 stupnice, tónina, tónika, dominanta, subdominanta, sluchové rozlišení akordů dur a moll	OSV – kreativita

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
využívá instrumentální činnosti, rozvíjí hudební představivost, posiluje hudební paměť, rozeznává hudební žánry	jiné druhy hudebního divadla (opereta, muzikál, balet), Osvobozené divadlo: J. Voskovec, J. Werich	OSV – kreativita VMEGS – jsme Evropané
při poslechu vnímá rozdíl v obsazení nástrojů symfonického orchestru a komorní hudby, posuzuje užití určitého nástroje ve vztahu k mimohudebnímu obsahu skladby	Obrázky z výstavy – M.P. Musorgskij, Krzystof Pendorecki – hudební ukázky, obsazení symfonického orchestru, komorní hudba, lidové koledy	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
získané vědomosti a dovednosti využívá při vlastních hudebních aktivitách, vnímá mimohudební obsah skladby a vlastenectví autora	hudba k divadelní hře a filmu J.K. Tyl, F. Škroup – Fidlovačka, Píseň domova: B. Martinů – Otvírání studánek, Báseň a hudba: Z. Fibich – Vodník (melodram)	MkV – multikulturalita
pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků, uvědomuje si hudebně výrazové prostředky skladby	tempo v hudbě, metronom, smyčcové nástroje, J.Suk: suite Pohádka, malá písňová forma	OSV – kreativita
chápe vztahy mezi jednotlivými hlasy (hlavní a vedlejší melodie), chápe roli posluchače ve vztahu ke skladateli, vnímá užití výrazových prostředků ve skladbě	homofonie, polyfonie – ukázky hudby, tečkovaný rytmus, umění vícehlasu (J.S.Bach), hudba spjata s jinými druhy umění (tanec, divadelní hra)	OSV – sebepoznání a sebezpečí
seznamuje se s předními českými hudebními skladateli, aktivně vnímá poslech hudby, rozvíjí hudební sluch, harmonické a rytmické cítění	představitelé českého romantismu, Antonín Dvořák – ukázky z tvorby, B.Smetana – ukázky z tvorby Z.Fibich – ukázky z tvorby	VMEGS – jsme Evropané

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
získané vědomosti a dovednosti využívá při vlastních hudebních aktivitách, vnímá světovou proslulost českých hudebních skladatelů	B.Martinů – ukázka z tvorby, návštěva kulturního pořadu	MdV – tvorba mediálního sdělení OSV – rozvoj schopností poznávání

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá, chápe úlohu hudebního žánru ve společnosti	opakování písní, význam různých oblastí umění v životě společnosti	OSV – kreativita
uplatňuje individuální dovednosti při doprovodu zpěvu, vnímá užití nástrojů v hudbě	výrazové prostředky v hudbě, využití rytmických nástrojů k doprovodu	
při poslechu vnímá a charakterizuje výrazové prostředky, vyjadřuje své pocity, hudební i nehudební představy, vnímá mimohudební obsah programní hudby	hudba období klasicismu v našich zemích, česká lidová píseň 18. stol., období romantismu v české hudbě, B. Smetana: Vltava z cyklu Má vlast	EV – vztah člověka k prostředí
při poslechu vnímá rozdíl v obsazení nástrojů symfonického orchestru a komorní hudby, při zpěvu se orientuje v notovém záznamu melodie	ukázka jednohlasu a barokní polyfonie, J.S. Bach: Braniborský koncert č. 2, J.J.Ryba: Česká mše vánoční, J. Suk: Komorní hudba	
pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků, sluchem rozlišuje dvoudobé a třídobé takty	rozvíjení hudební představivosti, L.Janáček: Svatební písně, lidové taneční písně	MkV – kulturní diference OSV – kreativita
vyčleňuje z hudebního proudu elementární sémantické prvky, uvědomuje si jejich význam ve skladbě, chápe princip kontrastu a gradace, sluchem analyzuje nástroje symfonického orchestru	symfonická hudba – symfonie, taktování, rozvíjení hudební paměti, tónika, subdominanta, dominanta	MkV – kulturní diference
seznamuje se s předními slovanskými skladateli 19. stol., rozvíjí hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické cítění, vnímá mimohudební obsah skladeb	slovanská orientace v tvorbě A. Dvořáka – Slovanské tance, slovanští skladatelé 19. stol., hudba spojuje národy	VMEGS – objevujeme Evropu a svět

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	populární hudba, afroamerická hudba, klasický jazz, USA jako kolébka jazzu a moderní populární hudby, Scott Joplin–ragtime. Louis Armstrong	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – kreativita
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	rock, rock´a roll, folk, pop, vznik skladby, poslech nejvýznamnějších představitelů těchto hudebních žánrů, Beatles, Olympic, J.Nohavica, B.Dylan	VMEGS – jsme Evropané
poznává hudební výrazové prostředky, vyjadřuje své pocity a představy, kriticky hodnotí hudební dílo	20. stol., J. Dvořák, J. Suk, L. Janáček, impresionismus, Debussy	VMEGS – jsme Evropané OSV – sebepoznání a sebepojetí
dbá na hlasovou hygienu, orientuje se v základních stylech jazzové hudby, chápe spojení jazzové a symfonické hudby	tradicional, blues, dixieland, boogie-woogie, swing, G.Gerschwin–Summer time	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
rozlišuje hudební slohy, postihuje sémantické prvky hudby, dokáže vyjádřit hudební a nehudební představy, vnímá rozdíl mezi polyfonií a homofonií, aktivně poslouchá hudbu, vnímá kontrast a gradaci v hudbě v souvislosti s autorovým výběrem hudebních nástrojů, dynamikou a tempem	renesance, baroko, Bach – ukázka z fugy, Händel, Kludio Monteverdi – nářek Ariadny, Hudba ke královskému ohňostroji, klasicismus, Haydn, Mozart, Beethoven, sonátová forma, symfonie	VMEGS – jsme Evropané
chápe historické okolnosti vzniku hudebního díla, vztah umělce a společnosti, chápe mimohudební obsah programní hudby, vlastenectví autora	romantismus, symfonická báseň, Čajkovský, Shubert, Chopin – Mazurka, Giuseppe Verdi–Sbor Židů z opery Nabucco	VMEGS – jsme Evropané

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
aktivně se projevuje v oblasti vokálních činností, využívá doprovod na rytmické nástroje, orientuje se ve stylech a žánrech, kriticky hodnotí hudební dílo	opakování písní, poslech ukázek, besedy	MkV – lidské vztahy
vyjadřuje své hudební a nehudební představy, chápe souvislosti vzniku hudebního díla, charakterizuje hudebně výrazové prostředky, chápe vztah autor – interpret – posluchač, doprovází zpěv na rytmické nástroje	hudební divadlo, film, divadlo Semafor, J. Šlitr – J. Suchý	OSV – rozvoj schopností poznávání

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	projekt Vánoce, zpěv koled, Adam Michna z Otradovic, P.J. Vejvanovský– serenády a sonáty, J.J. Ryba	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	renesance, trubadúři, nejstarší české písně: Hospodine pomiluj ny; Svatý Václave; Ktož jsou boží bojovníci, homofonie, české baroko	VMEGS – jsme Evropané
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	klasicismus, Haydn, Mozart, Beethoven, český klasicismus: J.V. Stamic, symfonie	VMEGS – Jsme Evropané OSV – kreativita
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	romantismus, Chopin, Verdi, Schubert, Čajkovskij, Paganini, symfonická báseň	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	baroko, polyfonie, koncert, kantáta, oratorium, homofonie, české baroko	VMEGS – jsme Evropané

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	50. a 60.léta – divadlo malých forem, J.Suchý a J.Šlitr	OSV – sebepoznání a sebepojetí VMEGS – jsme Evropané

5.7.2. Název vyučovacího předmětu – Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Zabývá se vizuálně obrazným vyjadřováním, rozvíjí tvořivost, smyslovou citlivost, uplatňování subjektivity; vyučuje se v 1., 2., 5., 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně a v 3., 4., 6., 7., ročníku v dvouhodinových blocích jednou týdně. Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách jednotlivých tříd, dále v počítačové učebně, případně mimo budovu školy (práce venku, návštěvy výstav).

Formy a metody se volí podle charakteru učiva, uplatňuje se samostatná práce žáků, skupinová práce, práce v týmu, besedy nad výtvarnými díly, prezentace výtvorů, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova tím, že:

- povzbuzujeme žáky v tvořivosti, hledání vlastních způsobů vyjadřování
- vedeme žáky k vyhledávání nejrůznějších vizuálních estetických podnětů z oblasti umělecké i mimo ni

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova tím, že:

- nabízíme možnosti volby výtvarných vyjadřovacích prostředků, výtvarných technik, materiálů, postupů při řešení určitého námětu

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova tím, že:

- vedeme žáky ke vzájemnému porovnávání svých vizuálně obrazných vyjádření a k obhajobě vlastního zvoleného postupu
- přistupujeme k uměleckému vyjadřování jako k jednomu z prostředků neverbálního dorozumívání

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova tím, že:

- poskytujeme vhodné náměty pro práci v týmu či skupinách tak, aby si žáci vyzkoušeli různé role v týmu a mohli uplatnit své přednosti jiným způsobem než v ostatních vyučovacích předmětech
- umožňujeme žákům příležitosti zažít pocit úspěchu a ocenění

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova tím, že:

- podporujeme osobité výtvarné vyjadřování žáků
- vedeme žáky k respektování práce spolužáků, k toleranci

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova tím, že:

- učíme žáky správným pracovním návykům při různých výtvarných technikách
- vedeme žáky k pracovní kázni, učíme je účelné organizaci práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření (objemy, tvary) na základě jeho zkušeností, zážitků a představ	rozvíjení smyslové citlivosti – malba vodovými barvami, dovede používat různé druhy štětců, experimentování a práce s barvou (pohádková postava, vzpomínky z prázdnin.)	
obrazné vyjádření celku	uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti (masopustní maska, postavy zvířátek)	
v tvorbě uplatňuje vlastní životní zkušenosti	uplatňování subjektivity – pocity, nálady, představy (pohádky, divadelní představení, Den matek)	
objevuje rozdíly při vyjadřování různými vhodnými prostředky	kresba – podzimní krajina, zážitek z četby	OSV – kreativita
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	kresba, malba	OSV – kreativita
vlastní zkušenosti aplikuje ve vizuálně obrazných vyjádřeních	kresba, malba – duben: měsíc bezpečnosti, hry dětí	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
aplikuje prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, objekty, barvy) na základě odlišností a představ	rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, jejich kombinace na ploše, uspořádání objektů do celků, vnímání velikosti	
obrazné vyjádření celku	uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti (masopustní maska, postavy zvířátek)	
prokazuje své vlastní životní zkušenosti a uplatňuje při tom v plošném uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a objekty	kresba – (květiny, ryby) dekorativní práce, malba – prázdniny, zážitky	
porovnává se svojí dosavadní zkušeností vhodné prostředky k obraznému vyjádření	volná technika – přání tématické práce (zvířátka se chystají na zimu, leporelo, ovoce)	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	kresba, malba, koláž	OSV - kreativita
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	malba, kresba, tématické práce, soutěže, karneval	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	malba – teorie barev – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy, kombinace barev (zážitky z Vánoc, zvířátka, ozdobný papír) kresba – rozvíjení smyslové citlivosti – zapouštění inkoustu, tuše do barvy (listy, ovoce, zvíře, ilustrace)	
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	papírová koláž (maska nebo postava čerta), jaro – velikonoční výzdoba – kraslice, pozdravy jara	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	malba, kresba – ze života dětí	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	koláž – roční období, kresba – (větvička, písmena, číslice), malba – (zážitky, příběh, pohádka)	OSV - kreativita
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	malba, kresba, koláž	OSV - kreativita

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
při tvůrčích činnostech se seznamuje s barevnými kontrasty	jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) jejich kombinace a poměry v ploše, malba – hra s barvou, emocionální malba, zažehlování voskového papíru, kresba – kresba dle skutečnosti, kresba různým materiálem	
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování	kompozice v ploše	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření	výtvarné zpracování přírodního materiálu, textilní koláž	
objevuje vhodné prostředky pro uplatnění, další techniky	koláž - expresivní působení malby, práce s přírodninou, otisky rostlin, výzdoba třídy	
vyjadřuje nové i neobvyklé pocity	malba – nálada, tempera – pocity	OSV - kreativita

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	malba, koláž, kresba - výstava pro spolužáky, skupinová práce, samostatná práce	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	akvarel – zapouštění barev, kontrast, rytmus malba – geometrické řazení prvků stříkání barev na plochu, suchý pastel – užití teplých a studených barev na tmavém pozadí	
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	vnímání velikosti, výraznosti, uspořádání objektů do celků	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	vizuálně obrazné vyjádření v rámci skupiny, v nichž se dítě pohybuje, vysvětlování výsledků, záměr tvorby, ilustrace, hračka, volná malba	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	výzdoba třídy	OSV - kreativita

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	kombinované techniky malba	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	dětští ilustrátoři	
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	výtvarné soutěže, výzdoba třídy	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	linie, tvary, objemy, světlo, barva vztahy a uspořádání prvků v ploše a v prostoru, rytmus, kontrast, dynamika	HV – rytmus, kontrast, dynamika, barva tónu, uspořádání v hudbě OSV – kreativita
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	tématické práce ze života dětí, ilustrace literárního díla, hmatové zážitky – modelování, inspirace hudebním zážitkem	literatura, HV OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, kreativita
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	jednoduché plošné kompozice z geometrických prvků, barevné vztahy, variabilita – s použitím počítačového programu	informatika MdV – tvorba mediálního sdělení

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vyjadřuje se vlastním osobitým způsobem, porovnává jeho účinky s účinky jiných vizuálně obrazných vyjádření	kombinace a variace vlastní tvořivosti, porovnávání s tvorbou spolužáků, s uměleckou interpretací podobných témat	D – výtvarné vyjadřování v minulosti OSV – kreativita
ověřuje komunikační účinky upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích	diskuse nad pracemi žáků i uměleckými výtvarnými díly, porovnávání účinků, obhajování vlastních záměrů	OSV – sociální rozvoj – komunikace
odhadne působení vizuálně obrazného vyjádření v různých rovinách	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ symbolika barev	HV, ČJ – srovnání OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, kreativita; sociální rozvoj – komunikace
rozpozná některá umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti přiměřeně svému věku a historickým znalostem	typy vizuálně obrazných vyjádření	D – historické souvislosti
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	besedy nad vybranými výtvarnými díly	D, ČJ OSV – sociální rozvoj – komunikace

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	vztahy, uspořádání prvků v ploše, objemu a prostoru, světlostní a barevné kvality, textura, struktura	HV, ČJ – výrazové prostředky, uspořádání – porovnání OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	uspořádání prostoru, celku, vyjádření proměn	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie	manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostor, koláž, frotáž, experimenty s fotografií s využitím počítačové techniky, experimenty s využitím počítačové grafiky – proměny tvarů, objemů, barev	informatika – dovednosti při práci s počítačem TV – tělesná kultura, vnímání pohybu MdV – tvorba mediálního sdělení OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	fotografie, tiskoviny, reklama – výběr, kombinace ve vlastní tvorbě	MdV – kritické vnímání mediálních sdělení OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	různé prezentace vlastních výtvorů i uměleckých děl, vnímání jejich působení, diskuse hlediska motivace výtvarných děl – fantazijní, založená na smyslovém vnímání, expresivní, racionální; reflexe, uplatnění ve vlastní tvorbě; prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, vlastních představ	HV, ČJ – srovnání OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	další typy vizuálně obrazných vyjádření – kresba, malba, grafika, plastika, užité umění; některé moderní formy – comics, fotografie, reklama	D – historické souvislosti, podmíněnost, přístupy OSV – sociální rozvoj – komunikace
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením, diskuse, postoje a jejich vývoj	D – historická podmíněnost, souvislosti OSV – sociální rozvoj – komunikace

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vybírání, vytváření a pojmenovávání škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; zkouší je uplatňovat pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	prvky vizuálně obrazných vyjádření ve vztazích a uspořádání	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, uspořádání objektů do celků	ČJ, HV – hudební a dramatické umění, film OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	prostředky pro vyjádření jevů v proměnách a vztazích, jejich výběr, kombinace, variace ve vlastní tvorbě; počítačová grafika, fotografie	Informatika – dovednosti při práci s počítačem MdV – tvorba mediálního sdělení.
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, jejich užití ve vlastní tvorbě	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	utváření a uplatnění komunikačního obsahu vizuálně obrazného vyjádření, vysvětlování obsahu tvorby, prezentace ve veřejném prostoru	OSV – sociální rozvoj – komunikace
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání a motivace	ČJ, HV – srovnání s tvorbou literární, dramatickou, hudební OSV – sociální rozvoj – komunikace
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických	typy vizuálně obrazných vyjádření; historické, sociální a kulturní souvislosti	D – výtvarné umění historických období OSV – sociální rozvoj – komunikace

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků		
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	osobní postoj v komunikaci, jeho utváření, zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria porovnávání	OSV – sociální rozvoj – komunikace

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	prvky vizuálně obrazných vyjádření ve vztazích a uspořádání	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, uspořádání objektů do celků, zaznamenání časového průběhu	ČJ, HV – hudební a dramatické umění, film OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	prostředky pro vyjádření jevů v proměnách a vztazích, jejich výběr, kombinace, variace ve vlastní tvorbě; počítačová grafika, fotografie, video, animace, komunikační grafika	Informatika – dovednosti při práci s počítačem MdV – tvorba mediálního sdělení.
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, jejich užití ve vlastní tvorbě	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	utváření a uplatnění komunikačního obsahu vizuálně obrazného vyjádření, vysvětlování obsahu tvorby, prezentace ve veřejném prostoru	OSV – sociální rozvoj – komunikace
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání a motivace	ČJ, HV – srovnání s tvorbou literární, dramatickou, hudební OSV – sociální rozvoj – komunikace
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	typy vizuálně obrazných vyjádření; historické, sociální a kulturní souvislosti	D – výtvarné umění historických období OSV – sociální rozvoj – komunikace
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	osobní postoj v komunikaci, jeho utváření, zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria porovnávání	OSV – sociální rozvoj – komunikace

5.8. Vzdělávací oblast – Člověk a zdraví

5.8.1. Název vyučovacího předmětu – Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku jedna hodina týdně.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný

Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí.

Z průřezových témat prolínají –

Osobnostní a sociální výchova (poznávání sebe a lidí, zvládnání rozhodujících situací, výchova k mezilidským vztahům),

Výchova demokratického občana (zásady slušnosti a tolerance, chování), Environmentální (vliv prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí).

Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávání je zaměřeno:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- na základní hygienické, stravovací a pracovní návyky
- získání základní orientace v názorech na to, co je zdravé, co může zdraví prospět, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality
- profesní dráha, uplatnění ve společnosti
- aktivní zapojování do činností podporující zdraví
- vliv vrstevníků, medií a sekt
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví tím, že žáci:

- vyhledávají a třídí informace, které využívají v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují a organizují
- využívají se jejich zkušenosti
- jsou zadávány úkoly, s využitím poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví tím, že žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí
- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- jsou podněcováni k argumentaci
- vztah mezi člověkem a životním prostředím
- problematika zdraví a zdravého životního stylu

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví tím, že žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví tím, že žáci:

- spolupracují ve skupině
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo si o nepožádají
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- dodržují pravidla slušného chování

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví tím, že žáci:

- respektují názory ostatních
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví tím, že žáci:

- mohou využít ITC pro vyhledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci
- dodržují pravidla bezpečnosti
- v hodině pracují s literaturou, encyklopediemi...
- odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady

Vzdělávací obsah vyučovacého předmětu:

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	OSV – cvičení sebekontroly a sebeovládání a zvládání problémových situací MkV – vztah k sobě samému a druhým lidem
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů (komunitě)	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	MkV – vztah k sobě samému a druhým lidem OSV – sebezpoznání a sebezpojetí
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
	řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy	OSV – sebepoznání MV – zodpovědnost za své zdraví
vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování	BESIP	
diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situace, zná zásady první pomoci při život ohrožujících stavech	BESIP, 1. pomoc	
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	MkV – lidské vztahy
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu	OSV – dovednosti při řešení problémů Ov – návykové látky Tv – sportovní chování, fair play

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim mladistvých; poruchy pohlavní identity	
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí Spolupracuje na přípravě a modelových situacích ohrožení pro mladší spolužáky	ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	
charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	MV – postoje
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity ochrana před přenosnými i chorobami základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a	OSV – sebepoznání Př – viry a bakterie

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
	sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, – sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	OSV – dovednosti při řešení problémů
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	Tv –první pomoc
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy	Tv – získávání fyzické odolnosti a obratnosti

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
<p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p>	<p>TV – tělesná kondice</p>
<p>vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc rizikových situacích a v situacích ohrožení dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě</p>	
<p>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p>	
<p>respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů komunitě</p>	<p>vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p>	<p>MkV – vztah k sobě samému a druhým lidem OSV – sebepoznání a sebepojetí</p>

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	MkV – vztah k sobě samému a druhým lidem
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy	OSV – sebepoznání MV – zodpovědnost za své zdraví
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	vztahy ve dvojici – - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	

5.8.2. Název vyučovacího předmětu – Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět tělesná výchova je realizován v 1. – 9. ročníku jako samostatný předmět dvě hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoje pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- rozvoj spolupráce ve skupině

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- vyučující volí takové formy a postupy, které umožňují efektivní řízení vyučovací jednotky a vedou k předem stanoveným cílům
- metodicko – organizační formy
- sociálně – interakční formy
- komplexní postup
- analyticko – syntetický postup
- induktivní postup
- deduktivní postup

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV: obecné modely řešení problémů, zvládnání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- VDO: angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování, fair-play
- EV: vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu TV tým, že:

- žáci jsou vedeni k osvojení základního tělocvičného názvosloví
- učí se cvičit podle nákresu nebo popisu
- změří základní pohybové výkony a porovnávají je s předchozími
- orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu TV tým, že žáci:

- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- řeší problémy v souvislosti s nespportovním chováním
- řeší problémy s nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu TV tým, že:

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
- zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu TV tým, že:

- jednání žáků je v duchu fair-play, dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu TV tým, že:

- se žáci podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu
- projevují přiměřenou samostatnost a vůli k zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní
- učitel umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu TV tým, že:

- žáci jsou vedeni učitelem k uplatnění hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	cvičení během dne, rytmické cvičení, jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	Hv – písně

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
seznamuje se v souladu s individuálními předpoklady a s jednoduchými pohybovými činnostmi	základy gymnastiky, jednoduchá cvičení na nářadí,	
seznamuje se s jednoduchým tělocvičným názvoslovím, cvičí podle názoru	tělocvičné pojmy, komunikace v tělesné výchově	
spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech	míčové a pohybové hry,	
seznámí se s pravidly her a soutěží, jedná v duchu fair-play	zásady jednání a chování, vztah ke sportu	SR – kooperace a kompetice
dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování	bezpečnost při sportování	OSV – psychohygiena
reaguje na jednoduché pokyny a povely	základní pravidla míčových a pohybových her	
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	základy atletiky, rychlý běh, hod míčkem, základy gymnastiky, průpravná cvičení a úpoly	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	atletika, rychlý běh, hod míčkem, základy gymnastiky, formy rychlosti, vytrvalosti a síly	
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	rytmické a kondiční cvičení, jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	Hv – jednoduché tance
procvičuje v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti nebo činnosti prováděné ve skupině	kotoul vpřed, stoj na lopatkách, skok přes švihadlo, podbíhání dlouhého lana, cvičení na lavičkách, přetahy a přetlaky	
seznamuje se základním tělocvičným názvoslovím, cvičí podle názoru	tělocvičné pojmy, komunikace v tělesné výchově	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	příhrávka jednoruč, obouruč, míčové a pohybové hry,	SR – kooperace a kompetice
dodržuje pravidla her a soutěží, jedná v duchu fair-play	pravidla, fair-play	M – počítání
dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování	bezpečnost při sportování	OSV – psychohygiena
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	atletika, rychlý běh, hod míčkem, základy gymnastiky, formy rychlosti, vytrvalosti a síly	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	atletika, princip štafetového běhu, běh na delší vzdálenosti, běh terénem, technika skoku z místa, běh na 60 m	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	šplh na tyči, cvičení na žíněnce, napojované kotouly, stoj na hlavě, přitahování do výše čela na hrazdě, odraz z můstku při cvičení na koze	OSV – kooperace a kompetice
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	střelba na koš, přehazovaná, basketbalový a volejbalový míč	
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, příprava ke sportovnímu výkonu, cviky	Prv – lidské tělo
reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené pokyny, signály	
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	zdravotně zaměřené činnosti	Prv – zdraví

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	bezpečnost při sportování	

Ročník: 4.		
	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti	základy gymnastiky, cvičení na náradí, průpravná cvičení a úpoly, základy atletiky, rychlý běh, hod míčkem, rozvoj forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace	MKV – lidské vztahy
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	kondiční cvičení, správné držení těla, protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	Hv – rytmika
procvičuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	míčové a pohybové hry	
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle popisu cvičení	organizace při tělesné výchově, pravidla	
seznamuje se s měřením základních pohybových výkonů a porovná je s předchozími výsledky	měření pohybových výkonů, výkonnostní tabulky	
spolupracuje při organizaci pohybových činností a soutěží na úrovni třídy	komunikace v tělesné výchově	
jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	zásady jednání a chování	OSV – psychohygienu

Ročník: 4.		
	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
<p>dodržuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; reaguje na situaci úrazu spolužáka</p>	bezpečnost při sportování	
<p>porovnává kvalitu pohybových činností a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p>	tělocvičné pojmy	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
<p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<p>hod kriketovým míčkem, 400 a 800 m, běh k metě, sprint, vytrvalostní běh, skok z místa, šplh na tyči, napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad, stoj na hlavě, odraz, cvičení na koze, roznožka, výskok do kleku a dřepu, švédská bedna, kruhy, žebřiny, lavičky, plné míče</p>	
<p>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p>	<p>pohybová hygiena, kompenzační a relaxační cviky, jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití, správné dýchání a držení těla, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži</p>	Hv – rytmika
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<p>příhrávka jednoruč a obouruč, driblíng, střelba na koš, basketbal, volejbal, přehazovaná, florbal, malá kopaná, miniházená</p>	
<p>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	tělocvičné názvosloví, pojmy	
<p>změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p>	<p>pravidla zjednodušených pohybových her, měření výkonů, základní pohybové testy</p>	

Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	pohybové hry	
jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	vztah ke sportu, fair-play, olympijské ideály a symboly	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí, bezpečnost při sportování, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	komunikace, pravidla	MKV – lidské vztahy
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	zdroje informací o pohybových činnostech	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
uvědomuje si důležitost dodržování bezpečnostních pravidel	kontrola tělesného rozvoje a pohybové výkonnosti – měření, vážení, poučení o bezpečnosti, péče o náčiní a vlastní výstroj	EV – zdravý způsob života
zvládá základní gymnastické prvky	gymnastika; akrobacie trampolínka a můstek, koza, hrazda po čelo, kruhy	D – pohyb a jeho význam pro zdravý životní styl, kalokaghatie – harmonická osobnost F – mechanika

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zvládá techniku pádů	, pády stranou, vzad	F – páky
uplatňuje ve hře získané dovednosti, orientuje se v pravidlech sportovních her a zvládá terminologii	sportovní hry; fotbal, basketbal, softbal florbal, přehazovaná, vybíjená, ringo, freesbee,	OSV – kooperace a kompetice OSV – komunikace
zvládá techniku jednotlivých atletických disciplín	atletika; technika vrhu koulí, průpravná běžecká cvičení, stupňovaný běh, nízký start, 60 m sprint, atletická abeceda, nácvik hodů kriketovým míčkem, hod kriketovým míčkem,	F – mechanika
aktivně se zapojuje do činnosti	pohybové hry	
vytváří si zásobník kompenzačních cviků, zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	kompenzační cvičení	EV – zdravý způsob života
zvládá jednoduché posilovací cviky	posilování s váhou vlastního těla	OSV – seberegulace a sebeorganizace
předvádí jednoduchá cvičení na míči	cvičení s gymnastickými míči	OSV - psychohygienu
chápe význam jógy pro posílení zdraví	jóga	
uvědomuje si nutnost relaxace a dokáže ji využít	relaxace	
ovládá základy názvosloví a dokáže je při hodině využít	základy názvosloví, povelová technika	
zvládá pravidla vybraných sportovních her a dokáže řídit utkání	organizace a řízení zápasů a turnajů, pravidla	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
chápe a řídí se zásadami fair-play	zásady jednání a chování v duchu fair-play a olympijských ideálů	MkV – lidské vztahy
uplatňuje bezpečné chování v silniční i železniční dopravě	osobní bezpečí, ochrana zdraví	
cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista	ochrana zdraví	
ošetří drobná i závažná poranění	1. pomoc	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	protahovací a napínací cvičení – strečink	EV – zdravý způsob života
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	kondiční cvičení – aerobic a kalanetika, šplh na tyči bez přírazu	OSV – seberegulace a sebeorganizace
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	základy názvosloví, povelová technika	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	organizace a řízení zápasů a turnajů, pravidla	
udrží stanoviště a cvičiště v čistotě	kontrola tělesného rozvoje a pohybové výkonnosti – měření, vážení, bezpečnost a úrazy, údržba cvičišť a náčiní	EV – zdravý způsob života
zvládá základní gymnastické prvky	gymnastika; akrobacie, trampolínka, přeskok, hrazda po čelo, kruhy	D – pohyb a jeho význam pro zdraví životní styl, kalokaghatie – harmonická osobnost F – mechanika
orientuje se v pravidlech sportovních her a zvládá terminologii, uplatňuje ve hře získané dovednosti	sportovní hry; kopaná, volejbal, softbal, basketbal, florbal, házená	OSV – kooperace a kompetice OSV – komunikace
zvládá techniku jednotlivých atletických disciplín	atletika; běžecká abeceda, rozložené rovinky, letný start, nízký a polovysoký start, starty z bloků, běh v tempu na 1000 m, hod kriketovým míčkem, vrh koulí	F – mechanika
aktivně se účastní pohybové činnosti	pohybové hry	
vytváří zásobník cviků	cvičení s gymbaly	OSV – psychohygienu
vytváří zásobník cviků	kompensační cvičení	
respektuje a řídí se zásadami fair-play	zásady jednání a chování v duchu fair-play a olympijských ideálů	
cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista	ochrana zdraví	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
uplatňuje bezpečné chování v silniční i železniční dopravě	bezpečnost, zdraví	
ošetří drobná i závažná poranění	1.pomoc	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech; vytváří varianty osvojených pohybových her	kontrola tělesného rozvoje; měření, vážení, poučení o bezpečnosti	EV – zdravý způsob života
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	protahovací a napínací cvičení – strečink	EV – zdravý způsob života
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	kondiční cvičení; cvičení s krátkou tyčí, švihadlem, s plným míčem, s lavičkami, na žebřinách, šplh na tyči a na laně	
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	základy názvosloví, povelová technika	
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	organizace a řízení zápasů a turnajů, pravidla	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	gymnastika; akrobacie, přeskok, hrazda po čelo, kruhy, rytmická gymnastika	D – pohyb a jeho význam pro zdraví životní styl, kalokaghatie – harmonická osobnost F – mechanika
dodržuje při hře základní útočná a obranná rozestavení	sportovní hry; kopaná, softbal, basketbal, volejbal, ragby, florbal, házená	OSV – kooperace a kompetice OSV - komunikace
aktivně se zapojuje do pohybové činnosti; aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	pohybové hry	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
zvládá a využívá správnou techniku při vrhu koulí	atletika; vytrvalostní běh na 2000m, fartlek, odrazová cvičení, vrh koulí – koulařská gymnastika,	F – mechanika
vytváří zásobník cviků	kompenzační cvičení	
chápe a řídí se zásadami fair-play	zásady jednání a chování v duchu fair-play a olympijských ideálů	MkV – lidské vztahy

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem, posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny; uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	protahovací a napínací cvičení – zásobník cviků	EV – zdravý způsob života
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	kompenzační a relaxační cviky – zásobník cviků	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	základy názvosloví, povelová technika	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	organizace a řízení zápasů a turnajů, pravidla	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	zásady jednání a chování v duchu fair-play a olympijských ideálů	MkV – lidské vztahy

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
uvědomuje si nutnost dodržování bezpečnosti v hodinách TV	kontrola tělesného rozvoje – měření, vážení, poučení o bezpečnosti, údržba cvičišť a náčiní	EV – chování k vlastním věcem ovlivňuje vztahy k okolí
zvládá základní gymnastické prvky a cvičení na náradí	gymnastika; akrobacie, hrazda doskočná, hrazda po čelo, trampolínka, přeskok, kruhy, rytmická gymnastika, základy kalanetiky	D – pohyb a jeho význam pro zdraví životní styl, kalokaghatie – harmonická osobnost
zvládá základní prvky obrany	kop vpřed, údery	F – mechanika, páky
uvědomuje si význam a role všech hráčů v utkání	sportovní hry; kopaná, volejbal, softbal, basketbal	OSV – kooperace a kompetice OSV - komunikace
usiluje o zlepšení fyzické kondice	atletika; speciální běžecká cvičení	F – mechanika
aktivně se účastní pohybové činnosti	pohybové hry	
zvládá techniku šplhu na laně	kondiční cvičení – šplh na laně s přírazem i bez přírazu, cvičení s váhou vlastního těla	

5.9. Vzdělávací oblast – Člověk a svět práce

5.9.1. Název vyučovacího předmětu – Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět pracovní činnosti je určen všem žákům na 1.stupni v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně, na 2. stupni 6. – 8.tř. v rozsahu jedné hodiny týdně.

Je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Na 1. stupni je rozdělen do čtyř tematických okruhů: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce a přípravu pokrmů. Na 2. stupni na práce s drobným materiálem, přípravu pokrmů, práce s laboratorní technikou a svět práce. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova (rozvíjet schopnosti a dovednosti, osobnostní rozvoj – psychohygieny, sociální rozvoj – komunikace a kooperace) Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce pomoc při práci), Environmentální výchova (podmínky života a vztah k životnímu prostředí).

Vzdělání v pracovních činnostech směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojení a uplatnění zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- základů organizace a plánování
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti a osvojení si potřebných poznatků a dovedností pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu pracovní činnosti tím, že:

- si žáci osvojují základní pracovní dovednosti a návyky
- učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
- poznávají vlastnosti materiálu a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu pracovní činnosti tím, že žáci:

- chápou význam kontroly dosažených výsledků
- promýšlí pracovní postupy
- poznatky aplikují v praxi
- seznamují se s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu pracovní činnosti tým, že:

- si žáci rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- seznamují se s významem pojmů ve vztahu k práci s technickými materiály, s laboratorní technikou a při přípravě pokrmů
- seznamují se s výkladem pojmů souvisejících s volbou povolání

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu pracovní činnosti tým, že:

- žáci jsou vedeni ke spolupráci a vzájemné pomoci
- při práci ve skupině se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých a společně se snaží dosáhnout kvalitního výsledku

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu pracovní činnosti tým, že:

- na základě jasných kritérií hodnotí své činnosti nebo výsledky
- vytvářejí si pozitivní vztah k práci
- mají odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce
- respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu pracovní činnosti tým, že žáci:

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami
- dbají na ochranu životního prostředí
- své znalosti dokáží využívat v praxi

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
provádí jednoduché činnosti s modelovací hmotou, papírem, textilem i přírodním materiálem	práce s modelovací hmotou, papírem, textilem a přírodními materiály	OSV – kreativita
pracuje podle podrobného názoru	práce s modelovací hmotou, papírem, textilem a přírodními materiály (názor)	
při jednoduchých činnostech s drobným materiálem se inspirovuje prvky lidových tradic	práce s modelovací hmotou, papírem, textilem a přírodními materiály – lidové tradice, vystřihování podle návodu	OSV – kreativita
rozpozná vhodné pracovní pomůcky vzhledem k použitému materiálu	práce s modelovací hmotou, papírem, textilem a přírodními materiály	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	práce s modelovací hmotou, papírem, textilem a přírodními materiály	
sestavuje, montuje a demontuje nejjednodušší typy stavebnic	jednoduché stavebnice (plošné, prostorové)	OSV – kreativita
pracuje podle podrobné, názorné předlohy	práce s jednoduchými stavebnicemi, předloha	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	práce s jednoduchými stavebnicemi	
rozlišuje mezi vhodnou a nevhodnou péčí o nenáročnou pokojovou rostlinu	péče o pokojové rostliny – zalévání, otírání listů	
osvojí si správné návyky při používání jídelního příboru	přiřazování jednotlivých částí příboru k určitým pokrmům, rozlišování vhodného a nevhodného držení, společné stolování	
rozlišuje mezi vhodným a nevhodným chováním při stolování	pravidla správného stolování	

Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
tvoří jednoduché výrobky z modelovací hmoty, papíru, textilu a přírodních materiálů	práce s modelovací hmotou, papírem, textilem a přírodními materiály	OSV – kreativita

pracuje podle názoru a slovního návodu	práce s modelovací hmotou, papírem, textilem a přírodními materiály (názor, návod)	
tvoří jednoduché výrobky z papíru, textilu a přírodních materiálů zaměřené k lidovým tradicím	práce s modelovací hmotou, papírem, textilem a přírodními materiály – lidové tradice	OSV – kreativita
správně posoudí použití vhodných pracovních pomůcek vzhledem k použitému materiálu	práce s modelovací hmotou, papírem, textilem a přírodními materiály	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	práce s modelovací hmotou, papírem, textilem a přírodními materiály	
sestavuje, montuje a demontuje přiměřeně náročné typy stavebnic	práce se stavebnicemi	OSV – kreativita
pracuje podle názorné předlohy a slovního návodu	práce se stavebnicemi, předloha, slovní návod	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	práce se stavebnicemi	
pozoruje přírodu, zaznamenává výsledky pozorování	pozorování přírody, jednoduché zaznamenávání postřehů	Prv – roční období, příroda
seznamuje se s vhodnou péčí o nenáročnou rostlinu	péče o rostliny – otírání listů, setí zalévání, kypření	
osvojí si správné návyky při přípravě jídelního stolu	příprava tabule pro jednoduché stolování	
osvojí si základní návyky správného chování při stolování	pravidla správného chování při stolování	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	tvoření z tradičních i netradičních materiálů	OSV – kreativita
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	konstrukční činnosti – stavebnice	OSV – kreativita
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pozorování přírody, záznam a vyhodnocování výsledků pozorování	Prv – roční období, příroda
pečuje o nenáročnou rostlinu	pěstování nenáročných rostlin – otírání listů, setí, zalévání a kypření	
připraví tabuli pro jednoduché stolování	jednoduchá úprava tabule pro stolování	OSV – kreativita
chová se vhodně při stolování	pravidla správného chování při stolování	

Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z drobných materiálů zaměřené na lidové tradice	tvoření z tradičních i netradičních materiálů – lidové tradice a zvyky	OSV – kreativita
správně používá vhodné pracovní pomůcky vzhledem k použitému materiálu	práce s tradičním i netradičním materiálem	
udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	práce s tradičním i netradičním materiálem	
pracuje podle slovního návodu a jednoduché předlohy	konstrukční činnosti – stavebnice (předloha, slovní návod)	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	konstrukční činnosti – stavebnice	
rolišuje mezi vhodným a nevhodným používáním pěstitelského náčiní a pomůcek	pěstitelské činnosti – používání pomůcek a náčiní	
osvojuje si zásady hygieny a bezpečnosti práce při pěstování rostlin	hygienické a bezpečnostní zásady při pěstitelských činnostech	
seznámí se ze základním vybavením kuchyně	cvičná kuchyně – seznámení s vybavením, příprava pokrmů	
udrží pořádek a čistotu pracovních ploch	příprava pokrmů – udržování pořádku, následný úklid	

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vytváří přiměřenými pracovními postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	tvoření předmětů z tradičních i netradičních materiálů	OSV – kreativita
vytváří přiměřenými pracovními postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů zaměřené na lidové tradice	tvoření předmětů z tradičních i netradičních materiálů – lidové tradice a zvyky	OSV – kreativita
volí vhodné pracovní pomůcky vzhledem k použitým materiálům	tvoření předmětů z tradičních i netradičních materiálů	
udrží pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, pomůže při poskytování první pomoci při úrazu	tvoření předmětů z tradičních i netradičních materiálů	

Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
sestavuje, montuje a demontuje složitější typy stavebnic	stavebnice – konstrukční činnost	OSV – kreativita
pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu	konstrukční činnost se stavebnicí (předlohy, schémata)	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	konstrukční činnost se stavebnicí	
provádí jednoduché pěstitelské činnosti	pěstování rostlin, množení odnožemi a řízkováním	
seznamuje se se zásadami správného ošetřování a pěstování pokojových i jiných rostlin	péče o pěstované rostliny podle daných zásad	Př – projevy života rostlin
vhodně a správně používá pěstitelské pomůcky, nástroje a náčiní	pěstitelské činnosti – používání pomůcek, nástrojů a náčiní	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, osvojuje si pravidla první pomoci při úrazu	hygienické a bezpečnostní zásady při pěstitelských činnostech, zásady první pomoci	
seznámí se se základním vybavením kuchyně, s jeho funkcí a využitím	používání základního vybavení ve cvičné kuchyni při přípravě jednoduchých pokrmů	
vyzkouší si způsoby přípravy jednoduchých pokrmů ze studené kuchyně	příprava pokrmů ze studené kuchyně	OSV – kreativita
chová se správně při stolování a seznámí se s pravidly společenského chování	společné stolování, pravidla společenského chování	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	dodržování čistoty, pořádku, hygienických pravidel a bezpečnosti práce při přípravě pokrmů	

Ročník: 5		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	tvoření výrobků z nejrůznějších materiálů	OSV – kreativita
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	tvoření výrobků z nejrůznějších materiálů – lidové tradice a zvyky	OSV – kreativita

Ročník: 5		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	tvoření výrobků z nejrůznějších materiálů	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	tvoření výrobků z nejrůznějších materiálů	
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	stavebnice – konstrukční činnosti, sestavování modelů	OSV – kreativita
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	konstrukční činnosti, sestavování modelů (předlohy, návody, náčrty)	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	stavebnice – konstrukční činnosti, sestavování modelů	
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	jednoduché pěstitelské činnosti – setí, sázení, množení odnožemi a řízkováním	Př – třídění rostlin
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	ošetřování pěstovaných rostlin podle daných zásad	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	pěstitelské činnosti – správné používání pomůcek, nástrojů a náčiní	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	dodržování hygienických a bezpečnostních zásad při pěstitelských činnostech, zásady první pomoci	
orientuje se v základním vybavení kuchyně	příprava pokrmů – využívání vhodného kuchyňského vybavení	
připraví samostatně jednoduchý pokrm	příprava jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně	OSV – kreativita
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	společné stolování – dodržování základních pravidel správného chování, pravidla společenského chování	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	dodržování čistoty, pořádku, hygienických pravidel a bezpečnosti práce při přípravě pokrmů, zásady první pomoci při úrazu	

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
dodržuje základní pravidla bezpečné práce a ošetří drobná zranění	řád školní dílny, organizace a bezpečnost práce, základy první pomoci	
čte jednoduchý technický výkres a načrtne vlastní náčrt výrobku	zobrazení jedním pohledem (pohled zepředu), druhy čar, kóty a kótování, technický náčrt	M – geometrie Fy – jednotky
orientuje se v druzích dřeva a v materiálech vyráběných ze dřeva s ohledem na jejich využití	pěstování a těžba dřeva, struktura a rozdělení, zpracování dřeva, vlastnosti a upotřebení, pokusy a pozorování	Př – význam lesa, dřeviny Z – složení lesů EV – význam lesa pro životní prostředí
podle náčrtu si připraví materiál na výrobek	měření (druhy měřidel, zásady přesného měření), vyrobení a použití šablony, orýsování materiálu, způsoby upínání materiálu	Fy – měření délky M – rýsování
volí vhodné pracovní operace a správně používá nástroje k opracování dřeva, ošetřuje a udržuje používané nářadí	řezání (druhy pil), pilování a broušení, vrtání (nářadí pro vrtání, druhy vrtáků), dlabání	OSV – stanovení kroků k dosažení cíle OSV – časová organizace práce
z jednotlivých částí sestaví finální výrobek	lepení (druhy lepidel), spojování vruty a hřebíky, jednoduché plátování a čepování	
posoudí potřebu povrchové úpravy a povrchově upraví hotový výrobek	barvení dřeva, moření a lakování dřeva	
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Kuchyně – základní vybavení, spotřebiče pro tepelnou úpravu pokrmů, ukládání potravin, osobní hygiena	OSV – rozvoj poznávání
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině	Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Řád školní učebny, zásady a bezpečnost práce v učebně, zranění – 1. pomoc, šetření – plyn, voda, elektřina	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin,	
úklid pracoviště	pořádek a čistota na pracovních plochách, trouby, dřezy, podlahy, odpady	OSV – sebeorganizace EV – vztah člověka k prostředí
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce	Zásady práce a bezpečnosti při práci na školní zahradě	
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Základní podmínky pro pěstování – půdy a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy	Z, Př – stavba půdy

Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny	Př – čeledi rostlin, stavba rostlin
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje),	

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	zařízení a řád školní dílny, první pomoc a ošetření úrazů	
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	pravouhlé promítání (nárys, bokorys, půdorys), čtení technického výkresu (řez a průřez, popisové pole, měřítko), technologický postup	M – geometrie, tělesa Z – měřítko
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	měření posuvným měřidlem, kovy (výroba technických kovů, železné a neželezné kovy, základní vlastnosti materiálu, zpracování kovů), plasty (rozdělení plastů, výroba a zpracování, vlastnosti a použití), rozebíratelné a nerozebíratelné spoje, ošetřování a údržba nářadí	Fy – měření EV – vliv výroby a používání plastů na životní prostředí
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	měření, orýsování, řezání, pilování, broušení, vrtání kovů a plastů, ohýbání a rovnání plechu nebo drátu, stříhání plechu, sekání plechu, řezání závitů, tvarování plastů za tepla	Fy – měření
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	samostatná tvořivá práce (vypracování technického náčrtu a postupu, volba materiálu, zhotovení výrobku, kontrola a zhodnocení funkčnosti výrobku)	OSV – stanovení osobních cílů OSV – spolupráce a organizace v týmu

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Řád školní kuchyně, zásady a bezpečnost práce v učebně, zranění – 1. pomoc, šetření – plyn, voda, elektřina	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině	OSV – komunikace
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Potraviny – skupiny potravin, sestavování jídelníčku	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Zdravá výživa – výživová pyramida, výživový talíř	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, pokrmy z obilovin, brambor, zeleniny, moučnický	
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce	Zásady práce a bezpečnosti při práci na školní zahradě	
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Ovocné rostliny – druhy, způsob pěstování, uskladnění a zpracování	
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny, rostlina a zdraví člověka, léčivé účinky, jedovaté rostliny	
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty	

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
orientuje se v pracovních činnostech, vlivy na volbu profesní orientace	povolání jako cíl, možnosti, očekávání, profese a jejich charakteristika, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní	
co a kdo ovlivňuje volbu povolání	možnosti, očekávání, cílové hodnoty, tělesné a zdravotní předpoklady, sebepoznání, sebehodnocení zájmy	OSV - osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
cesta za povoláním, možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání	volba povolání – hledání souladu, krok za krokem, informace o trhu práce, úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti	
způsoby hledání zaměstnání, pohovor u zaměstnavatele	průběh pohovoru, požadavky na životopis, sebeprezentace, modelové situace	OSV - osobnostní rozvoj - sociální rozvoj - komunikace
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	průběh pohovoru, požadavky životopisu, prezentace, modelové situace	
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	povolání jako cíl, volba, neúspěch, možnosti vzdělání, informační listy o povolání, předpoklady pro povolání	

5.10. Rozšiřující oblast

5.10.1. Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku. Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislé od počtu žáků v daných ročnících, na uplatňování zásady nabídky předmětů z co největšího počtu oblastí.

V 7. ročníku si žáci volí z předmětů Sportovní hry a Konverzace v anglickém jazyce, v 8. a 9. ročníku z nabídky Informatika a Cvičení z českého jazyka.

5.10.2. Obsahová náplň volitelných předmětů

Sportovní hry

7. ročník

Volitelný předmět sportovní hry je určen žákům 7. třídy v rozsahu jedné hodiny týdně. V hodinách žáci rozvíjejí své pohybové dovednosti, posuzují je a ovládají kompenzační a koordinační cvičení, dodržují hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu. Žák zvládá dle individuálních předpokladů provedení daných sportovních her a komunikuje při pohybových činnostech (terminologie osvojovaných pohybových činností).

Ročník: 7.		
Výstupy Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
orientuje se v pravidlech sportovních her a zná sportovní terminologii	Základní pravidla: malá kopaná, florbal, basketbal, ringo, stolní tenis, baseball	OSV, ČJ – verbální a neverbální komunikace
dodržuje zásady bezpečnosti při všech sportovních aktivitách	Význam rozcvičky a protažení těla, použití ochranné výstroje, dodržování pravidel a bezpečnosti	Př – anatomie, stavba těla, stavba svalstva
chápe význam soutěžení v duchu fair-play a řídí se jím při hře	Podvádění při hře, faulování, simulování, přijmutí porážky, respekt k soupeři	OSV – zásady slušného chování, etika, sebeovládání, emoce
při fotbalu se umí pohybovat s míčem, kombinovat se spoluhráči a střílet na bránu	Fotbal, vedení míče, přihrávky a zpracování míče, střelba na bránu	
stolní tenis ovládá na rekreační úrovni	Stolní tenis, správné držení pátky, pohyb u stolu, základní údery (forhend, bekhend, podání)	
při florbalu kontroluje míček holí, přihrává a vystřelí na bránu	Florbal, práce s holí (vedení míčku, přihrávky), střela švihem a střela z náprahu	M – prostorová představivost

Ročník: 7.		
Výstupy Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
dovede házet míč jednou i oběma rukama a chytat míč do rukou i do náruče	Vybíjená, házení a chytání míče, hra v poli a v zámezí, role kapitána	
umí používat baseballové vybavení a hrát utkání se základními pravidly	Baseball, nácvik nadhozu a odpalu, pohyb po metách, chytání do rukavice	F- rychlost
driblováním s basketbalovým míčem se pohybuje po hřišti a na střelbu používá správnou techniku hodů	Basketbal, driblování a pohyb s míčem, přihrávky, technika střelby na koš	
dovede házet a chytat frisbee a používá ho pro rekreační a sportovní účely	Frisbee, technika hodů (forhend, bekhend), nácvik přesnosti hodů a chytání talíře	F – gravitace, síla
ke hře přes síť používá ringo kroužek a řídí se pravidly hry	Ringo, chytání a odhoz kroužku, podání, točení hráčů v poli, počítání skóre	
ke hře přes síť používá volejbalový míč a ve hře aplikuje některá pravidla volejbalu	Přehazovaná, podání, chytání míče, přihrávky v poli, smečování, točení hráčů, taktické prvky	M – počítání sportovních výsledků
zdokonaluje si různé činnosti s míčem a využívá je při sportovních hrách	Míčová olympiáda, dovedností soutěže, štafetové soutěže	
uvědomuje si význam jednotlivých hráčů pro úspěch celého týmu	Pozice hráče: útočník, obránce, brankář, náhradník	OSV - tolerance

Konverzace v anglickém jazyce**7. ročník**

Volitelný předmět konverzace v anglickém jazyce je určen žákům 7. třídy v rozsahu jedné hodiny týdně.

Předmět je zaměřen na rozvíjení interaktivních komunikačních i receptivních dovedností v anglickém jazyce s důrazem na schopnost jejich aplikace v praktickém životě, na rozšiřování, třídění a upevnění slovní zásoby uvedených témat. Podporuje rozvíjení schopnosti podat a přijmout informaci s porozuměním. Umožňuje získat znalosti a dovednosti pro obsažnější diskusi nebo dialog. Volitelný předmět je maximálně zaměřen na rozvoj mluvené podoby jazyka se zaměřením na nejběžnější situace a prostředí, ve kterém angličtinu používáme. Mluvnické chyby je možno tolerovat a motivovat tak žáky, aby se nebáli mluvit anglicky s cílem jednoduše se dorozumět.

K naplňování výstupů a kompetencí v předmětu využívají učitelé výchovně vzdělávací strategie uvedené v základní charakteristice ŠVP.

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
Popisuje vztahy v rodině, podobu, věk, zvyky, jednání členů své rodiny, ptá se ostatních na jejich rodinu a konverzuje o dané problematice	Tématický okruh: Family Slovní zásoba: rodina, příbuzenské vztahy, podoba lidí, koníčky	OSV rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace
Popíše svou školu, třídu, školní pomůcky, pojmenuje hlavní předměty, hovoří o svém rozvrhu, oblíbených předmětech, zdůvodní, proč je má rád, tvoří a prezentuje krátké rozhovory mezi žákem a učitelem (pozdní příchod, nemoc, zapomínání, žádost o pomoc a vysvětlení)	Tématický okruh: School Slovní zásoba: škola, třída, pomůcky, předměty, častá slovesa a fráze ze školní praxe	OSV hodnocení, popis, kreativita
Zná a používá základní názvy druhů zboží v obchodě s potravinami, oblečením, určuje množství zboží, popíše cestu k obchodu, ptá se na cenu, pozná britské mince a bankovky, tvoří a prezentuje krátké rozhovory mezi prodávajícím a nakupujícím	Tématický okruh: Shopping Slovní zásoba: potraviny, oděvy, obaly na zboží, hmotnostní jednotky, měna, počitatelnost a nepočitatelnost (potraviny, ovoce a zelenina), fráze v obchodě	OSV rozvoj poznávacích schopností, hraní rolí
Jednoduše popisuje své volnočasové aktivity, informuje ostatní o svém běžném denním a týdenním režimu, zdůvodní, proč má	Tématický okruh: Free time Slovní zásoba: sport, koníčky, zábava	OSV vytváření vlastního názoru a jeho obhajoba, diskuse na téma Free time

Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
rád vybrané činnosti, ptá se ostatních na totéž, tvoří a prezentuje krátké rozhovory		
Popisuje prostředí, v němž žije, jednoduše popisuje porovnává život na venkově a ve městě, diskutuje a hovoří o svém bydlišti s ostatními	Tématický okruh: Places to live Slovní zásoba: město, vesnice, stavby, budovy, domy, občanská vybavenost, životní prostředí, krajina	EVVO – ochrana prostředí, v němž žijeme
Popisuje a porovnává základní druhy dopravy a dopravní prostředky, jednoduše popíše jízdní kolo a osobní automobil, zná a využívá běžné fráze související s cestováním, tvoří a prezentuje jednoduché dialogy na toto téma	Tématický okruh: Transport Slovní zásoba: dopravní prostředky, komunikace, osobní automobil, kolo, základní dopravní značky, fráze při cestování	
Jednoduše popisuje krajinu, v níž žije, hovoří o možnostech trávení volného času v přírodě, rozumí jednoduše formulované předpovědi počasí, charakterizuje jednotlivá roční období, pojmenovává běžné meteorologické jevy	Tématický okruh: Nature and weather Slovní zásoba: příroda, krajina, živočichové a rostliny, život aktivity v přírodě, počasí, předpověď počasí	EVVO – ochrana prostředí
Rozeznává a pojmenovává jednotlivé typy pořadů, hovoří o svých oblíbených pořadech a jednoduše je prezentuje, mluví o svých oblíbených osobnostech a hvězdách, porovnává skladbu českých a britských televizních kanálů	Tématický okruh: TV and film Slovní zásoba: televize, film, video, typy pořadů, žánry, přídavná jména hodnotící úroveň (exciting, boring, fantastic)	
Pojmenovává nejběžnější povolání, popisuje práci lidí při výkonu povolání, jednoduše hovoří o svých ambicích a volbě povolání, popíše povolání svých rodičů nebo jiných členů rodiny, pojmenovává některé základní pracovní prostředky a pomůcky	Tématický okruh: Jobs Slovní zásoba: povolání, volba povolání, stroje, nástroje	

Informatika

8. – 9. ročník

Volitelný předmět informatika se vyučuje v 8. a 9. ročníku jedna hodina týdně. Vyučovací předmět volně navazuje na povinný předmět ICT. Svým obsahem rozšiřuje již získané dovednosti a dále je upevňuje.

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vkládá základní objekty do textu a pracuje s nimi	Textový editor , komentář (vlození, odstranění), diagram SmartArt (druhy, formát), hypertextový odkaz	
využívá vytvořené databáze k hromadné korespondenci	vytvoření a vyplnění zdrojové tabulky, sloučení textu se zdrojovou tabulkou, používání proměnných v textu	
ovládá pohyb v prostředí tabulky a správně zadává vstupní data	Tabulkový kalkulačtor , pohyb v listu a zadávání údajů (formát buňky), posloupnost čísel	
při práci s daty vhodně využívá jednoduché funkce a matematické nástroje funkce s podmínkou	jednoduché funkce (maximum, minimum, počet), základní matematické nástroje (operace s čísly, procenta, zaokrouhlování)	M - procenta
formuluje a vkládá podmínky do složitějších funkcí	funkce s podmínkou (když, countif, sumif), vícenásobné funkce	M – základy logiky
vytváří databáze a spravuje údaje v nich	databáze (vytváření databází, řazení, filtrování, souhrny)	
přesouvá data do příbuzných aplikací a dále s nimi pracuje	import a export dat (vlození tabulky a grafu do textového nebo prezentačního editoru)	
pro práci se soubory a složkami používá souborové manažery	Souborový manažer , výběr, kopírování, přesun, odstranění, přejmenování, zobrazení, editace souborů, vytvoření složky, funkce najít, vlastnosti složek	
orientuje se v základním hardwarovém složení počítače a vysvětlí jeho funkci	základní deska (význam, typy), procesor, operační paměť, pevný disk (funkce, typy, jednotka výkonu), optické mechaniky, karty (grafické, zvukové), porty a výstupy (USB, VGA, HDMI), zdroj, monitor	Aj – zkratky a anglické názvy v IT oblasti
pomocí vhodného softwaru vytváří a upravuje krátká videa	střih videa, vlození titulků, export videa do vhodného rozlišení a formátu	MdV - stavba mediálních sdělení

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
vytváří vlastní styly a používá je při formátování textu	styly a formátování (vytvoření vlastního stylu), automatický formát, motiv	
ke zpracování a prezentaci informací využívá vhodný software	různý prezentační software, prostředí a ovládání programu, tvorba jednotlivých snímků, práce s objekty	
obohacuje prezentaci o multimediální prvky a informace z internetu	vložení audiovizuálních objektů a jejich formát (zvuk, video), hypertextové odkazy	MdV - tvorba mediálního sdělení
použitím dostupných nástrojů zvyšuje atraktivitu prezentovaného materiálu	použití šablon (vlastní, z internetu), možnosti efektů (pořadí, spuštění, rychlost, zpoždění), přechod snímků (volba přechodu a jeho nastavení),	MdV - tvorba mediálního sdělení
pro ovládání a pohyb v prezentaci volí vhodný prostředek	ovládání prezentace (lektorem, časování), nastavení a prohlížení prezentace, odkazová tlačítka	MdV - tvorba mediálního sdělení
vytvořené prezentace dále uveřejňuje a publikuje	tisk snímků, export prezentace na internet, prezentace v emailu	
rozumí významu zálohy dat a pro zálohování a přenos dat využívá vhodná média	význam zálohování dat, zálohovací nástroje, úložná média (flash disk, paměťové karty, externí HDD), cloudová řešení	
orientuje se v problematice počítačových virů a chrání před nimi svá data	nebezpečí počítačových virů, zásady ochrany dat před viry, antivirové programy	Ov – osobní bezpečnost
pomocí vhodného softwaru přehrává audiovizuální soubory	kódování a formáty pro obraz a zvuk, kodeky, multimediální přehrávače (ovládání, vložení titulků)	
pracuje s běžnými perifériemi počítače a používá je k doplnění a prezentaci svých prací	scanner (funkce, nastavení parametrů, výřez, volba formátu), tiskárna (ovládání, údržba, výměna a doplnění tiskové kazety), tisk (možnosti tisku, vlastnosti tiskárny, síťové tiskárny, správa tiskové fronty)	Vv – převod obrazu do digitální podoby

Cvičení z českého jazyka

8. – 9. ročník

Volitelný předmět cvičení z českého jazyka je určen žákům 8. a 9. třídy v rozsahu jedné hodiny týdně.

Předmět je zaměřen především na procvičování a prohlubování znalostí a dovedností získaných v předmětu český jazyk, dále slouží k upevňování pravopisných pravidel a jejich praktické aplikaci. Umožňuje hlouběji procvičit a lépe osvojit základní učivo předmětu český jazyk v daném ročníku.

Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
tvoří správné spisovné tvary, aplikuje osvojená pravidla pravopisu	procvičování pravopisu, skloňování slov přejatých	
vysvětlí obvyklá zastaralá slova a méně používaná slova cizí	vyhledávání slov cizího původu, nahrazování přejatých slov domácími a opačně	Čj (literatura) – ukázky z české literatury
žák je schopen najít v textu a vysvětlit základní frazémy	rčení, přísloví, přirovnání, cizí slova	Nj, Aj – slovní zásoba
rozlišení a použití různých vrstev národního jazyka	nářečí, hovorový jazyk, obecná čeština	
pracuje s jazykovými příručkami	praktická cvičení	
pokouší se plynule hovořit s využitím běžných jazykových prostředků	mluvnická cvičení na vlastní téma	
složitější větné rozbory, vysvětluje významové vztahy v souvětí souřadném	rozbor věty jednoduché, souvětí podřadné, významový poměr vět vedlejších, několikanásobných větných členů, vět hlavních, zápor, přístavek	
zvládá pravopis morfologický i syntaktický v jednoduchém souvětí	složitější větné rozbory, psaní velkých písmen ve vlastních názvech, interpunkce ve větě	
rozlišuje lit. hodnotu a konzumní, svůj názor doloží argumenty	interpretace přečteného textu, beseda nad zhlédnutým dílem a knihou	VMEGS – Evropa a svět nás zajímají
tvoří vlastní literární text podle schopností	slohová cvičení (charakteristika, líčení, výklad...)	
jazyková cvičení s využitím počítačových technologií, vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích	internet, CD-ROM, knihovna, liter. encyklopedie, výukové programy	MdV – vnímání autora mediálního sdělení

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Mezipředmětové souvislosti a průřezová témata
osvojení spisovné podoby českého jazyka – správná aplikace - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	rozvoj slovní zásoby, zásady spisovné češtiny - prohřešky proti spisovnému jazyku, skloňování slov cizího původu	Nj, Aj – slovní zásoba
žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	slovní druhy, termíny, cizí slova	Nj, Aj – slovní zásoba
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	vývoj jazyka, nářečí, jazyk různých spol. vrstev	Ov – život společenských vrstev
samostatná práce s jazykovými příručkami	vyhledávání informací v jazyk. příručkách, výklad jazyk. pravidel	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	pravopis spojek a čárek	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	celkové větné rozbor, psaní interpunkčních znamének	
samostatně vlastními slovy a pomocí spisovného jazyka reprodukuje přečtený text, interpretuje hl. myšlenky	čtenářský zážitek (lyrika, epika, drama, válečná literatura,) besedy nad zhlédnutým dílem nebo četbou, uvádění argumentů a protiargumentů – obhajoba vlastního názoru	MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
jazyková cvičení s využitím počítačových technologií, vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích	výukové počítačové programy, CD-ROM, knihovna, liter. encyklopedie	MdV – vnímání autora mediálního sdělení
samostatně formuluje vlastní myšlenky na určité téma – písemně i ústně	vypravování, úvaha, referát, řečnictví, analyzuje např. vlastnosti hlasu, artikulace, tempa, melodie..., studuje formální stránku řeči	MdV – stavba mediálních sdělení
na základě komunikačního záměru volí správné jazykové prostředky k vyjádření	vytváří různé jazykové útvary s použitím vhodných funkčních stylů, jazyk teenagerů, druhy vět (jednočlenné, dvojčlenné, větný ekvivalent)	Ov – život v různých sociálních vrstvách a skupinách

5.10.3. Nepovinné předměty – římskokatolické náboženství

- Obor přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- rozvíjení základních existenciálních zkušeností a otevírání se jejich křesťanské interpretaci
- vnímání a otevírání se celistvé skutečnosti světa, který obklopuje člověka
- vnímání a přijímání života v jeho plnosti i s jeho rozpory
- porozumění křesťanskému obrazu Boha a Ježíše jako Krista
- odpovědnému jednání ve společnosti na základě křesťanských mravních ideálů
- budování pozitivních vztahů a postoje tolerance k lidem jiných náboženských vyznání a k rozvíjení ekumenických postojů
- vnímání křesťanských svátků a slavností a pochopení jejich významu pro život člověka
- ocenění přínosu křesťanství pro vývoj lidské společnosti a kulturu jak v národním, tak světovém měřítku

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy – 1. stupeň

1. období – žák:

- orientuje se v základním obsahu křesťanské víry
- zná základní biblické obrazy Boha a rozumí jim na základě intuitivního přístupu k symbolům
- na základě vybraných momentů života Ježíše Krista dokáže vysvětlit základy křesťanského poselství
- je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a umí v nich uplatnit princip křesťanského zlatého pravidla
- na základě zkušeností umí popsat křesťanství jako skutečnost prožívanou v církvi
- orientuje se ve střídání všedních dnů a křesťanských svátků a rozlišuje jejich rozdílnou náplň a funkci

2. období – žák:

- rozumí základnímu křesťanskému životnímu postoji víry, naděje a lásky
- disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení
- je pozorný vůči základním existenciálním zkušenostem a zná jejich náboženskou interpretaci
- zná způsoby diferencovaného poznávání světa, dokáže rozlišit kompetence jeho vědecké a náboženské interpretace
- umí popsat svůj život nejen v plnosti možností seberealizace, ale i v jeho ohraničenosti a rozporech
- rozumí základním křesťanským etickým principům
- vnímá skutečnost vlastního svědomí a umí popsat jeho funkci
- umí popsat základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků
- umí vysvětlit přínos křesťanství skrze příklady života osobností křesťanské historie
- zná některé další církve a náboženské společnosti působící v jeho regionu
- chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím

Učivo

OTEVŘENOST PRO ZÁKLADNÍ ŽIVOTNÍ ZKUŠENOSTI

- probouzení a vyjadřování pocitů radosti, úžasu, vděčnosti a důvěry
- zkušenost s vlastními hranicemi, tj. zkušenost s rozloučením, vinou, nepochopením, zradou nebo zkušenost utrpení a smrti
- rozvoj pozitivního postoje k sobě a k životu: naděje jako příslib nového východiska
- zkušenost kamarádství, přátelství, bezpečí a blízkosti, vlastní jedinečnosti a život ve společenství jako dar a úkol

POROZUMĚNÍ NÁBOŽENSKÉ FORMĚ ŘEČI BIBLE

- základní starozákonní a novozákonní symboly významné pro křesťanskou představu Boha
- biblické obrazy Boží blízkosti
- biblický obraz stvoření
- exemplární starozákonní příběhy
- biblické svědectví o Bohu jako cíli směřování lidského společenství

ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ

- potřeba záchrany (spásy) v lidském životě a křesťanská odpověď
- modlitba jako forma setkání člověka s Bohem
- příběhy Ježíšova života
- Ježíšovo jednání s nemocnými lidmi a s lidmi na okraji společnosti
- Ježíšovo jednání s lidmi, kteří se provinili
- Ježíšova podobenství o Božím království
- Církev - společenství křesťanů
- svátosti jako součást křesťanského života

POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ MRAVNOSTI

- princip křesťanské mravnosti (zlaté pravidlo): Co nechceš, aby jiní dělali tobě, nedělej ty jim
- křesťanské ideály mravnosti: Ježíšovo učení obsažené v přikázání lásky a v blahoslavenstvích
- Desatero jako pomoc na cestě k uskutečnění svého lidství
- morální konflikty současnosti: válka a mír, péče o životní prostředí
- možnost obrácení a smíření jako křesťanská nabídka pomoci člověku v situaci provinění

KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY

- původ křesťanských svátků
- způsob slavení různých křesťanských svátků: Vánoc, Velikonoc, Svatodušních svátků, apod.
- mešní a křestní katolické liturgie
- význam doby přípravy na slavnost a její slavnostní prožití
- svátky křesťanských světců a významných postav

HISTORICKÉ SOUVISLOSTI ROZVOJE KŘESŤANSTVÍ V NAŠÍ ZEMI

- exemplární události spojené s raným křesťanstvím v Čechách a na Moravě (sv. Václav, sv. Prokop, sv. Vojtěch),
- život a zaměření klášterů (sv. Anežka)

EKUMENISMUS A MEZINÁBOŽENSKÝ DIALOG

- křesťanské církve působící v našem regionu
- příklady uctívání Boha a životní praxe u různých náboženství, s nimiž mohou děti dělat zkušenost v naší zemi (židovství, islám, buddhismus)
- příležitosti, při nichž se můžeme společně s křesťany jiných církví a s příslušníky jiných náboženství setkávat, pracovat a usilovat o společné lidské hodnoty

Očekávané výstupy – 2. stupeň

žák:

- zná základní součásti obsahu katolické nauky
- rozumí bibli jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího božského jednání vůči člověku, umí vysvětlit jejich souvislost s postojem víry a umí interpretovat biblické poselství jako výzvu pro život člověka
- umí popsat, v čem spočívá pohled na člověka a svět ve světle křesťanské víry a porovnat vlastní zkušenost a zkušenost víry církve
- zná metodu kritického a diferencovaného přístupu k vlastní osobě, umí přijmout sám sebe
- zná základní psychické, sociální a historické souvislosti podmiňující hledání a nalézání životního smyslu a zná jeho transcendentní interpretaci
- umí zhodnotit principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky v jeho nejširších sociálních kontextech
- rozumí struktuře a podstatě křesťanských slavností a jejich významu pro křesťanskou spiritualitu a život společenství církve
- umí posoudit důležité pozitivní i negativní události světového křesťanství, zhodnotit jejich církevní interpretaci a vyvodit závěry pro svůj kritický postoj – umí rozpoznat negativní projevy různých náboženských sekt
- rozumí rozdílům a společným prvkům v učení křesťanských církví a zná základní principy ekumenického dialogu
- rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a umí popsat východiska a zásady vzájemné tolerance

Učivo

OTEVŘENOST PRO ZÁKLADNÍ ŽIVOTNÍ ZKUŠENOSTI

- zkušenost vlastní identity, důstojnost muže a ženy, lidská sexualita: vzájemné ocenění a přijetí, zkušenost životních změn jako projevu životní síly, životní vzory a ideály, hodnota lidského života, lidská osobnost jako celistvost: harmonie těla, duše a ducha
- pozitivní a negativní zkušenosti v životě ve společenství, zkušenost zodpovědnosti, zkušenost omezení existencí pravidel, problémy s uznáváním autorit a institucí, konstruktivní a destruktivní kritika
- zkušenost s násilím a zneužíváním moci a z toho plynoucím strachem
- zkušenost viny, odporu a utrpení

POROZUMĚNÍ NÁBOŽENSKÉ FORMĚ ŘEČI BIBLE

- podstata symbolického a metaforického vyjádření, literární druhy biblického textu
- příběh stvoření světa jako obraz a jako výzva člověku k úctě ke světu a ke spoluzodpovědnosti za svět
- příběhy zdůrazňující podstatné prvky identity věřícího člověka ve SZ a v NZ
- biblické pojetí člověka a jeho života

ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KATOLICKÉHO UČENÍ

- Boží trojjedinost jako projev Božího života
- Vtělení: křesťanská víra v Ježíšovo lidství a božství
- Boží království jako realita a jako vize
- Kristovo vzkříšení jako vítězství nad mocí viny a smrti, příběh Letnic jako impuls k misionářskému poslání křesťanů církev - jedna, svatá, apoštolská, katolická
- život a organizace církve
- svátosti církve
- základní formy modlitby v tradici církve

POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ MRAVNOSTI

- Zlaté pravidlo jako orientace na správné jednání, přikázání lásky k Bohu a k bližnímu jako ideál křesťanské mravnosti
- vnitřní svoboda jako základ křesťanské morálky, evangelní výzvy k čestnosti a pravdivosti, k nenásilí, k lásce k nepřítelům, ke svobodnému postoji k vlastnictví a majetku
- sociální rozměr viny a hříchu
- etika životního prostředí z křesťanského hlediska
- práce a povolání ve službě lidem (výkon jako výzva: naplnění nebo zotročení?)
- etika trávení volného času
- křesťanský pohled na hodnotu individuálního lidského života (mravní aspekt eutanazie, interrupce, genové inženýrství...)
- bezpodmínečná láska v mezilidských vztazích a ve vztahu Boha k člověku: odpuštění a smíření, tvořivost v budování pozitivních mezilidských vztahů jako cesta k naplnění života smyslem

KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY

- společné slavení jako vyjádření pozitivního postoje ke světu
- křesťanské slavení neděle a dalších významných svátků
- katolická liturgie svátostí

HISTORICKÉ SOUVISLOSTI VÝVOJE SVĚTOVÉHO KŘESŤANSTVÍ

- klíčové historické události, např. pronásledování prvních křesťanů, Milánský edikt a jeho důsledky, západní a východní křesťanská mise, křesťanské státy středověku, osvícenectví a vznik sekularizované společnosti, současný vztah církví a státu v ČR

- změny obrazu církve v průběhu dějin, 2. vatikánský koncil
- křesťanské umění románské, gotické, renesanční, barokní, moderní
- historie vývoje hlavních proudů křesťanství: katolického, pravoslavného, poreformačního
- sekty, jejich původ a techniky manipulace

EKUMENISMUS A MEZINÁBOŽENSKÝ DIALOG

- základní společné prvky a rozdíly v učení křesťanských církví
- ekumenický dialog a spolupráce
- poznávání a oceňování životních forem jiných náboženství
- klíčové historické události související s dějinami židovství a islámu
- víra a interpretace životních zkušeností v ostatních nekřesťanských náboženstvích: židovství, islám, hinduismus, buddhismus, jiná náboženství
- pověsti - místní tradice, dopravní výchova

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Hodnocení žáků na škole

Obecné zásady hodnocení

Hodnocení žáka upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb.

Cílem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil

Hodnocení vede k pozitivnímu vyjádření a stává se pro žáky motivující. Je důležité si uvědomit, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka, (nesmí docházet ke srovnání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).

Obsah:

1. Pravidla hodnocení a klasifikace žáků základní školy
2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech
3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření
4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření
5. Zásady pro používání slovního hodnocení a jeho kritéria
6. Zájmové útvary
7. Vývojové poruchy
8. Klasifikace a hodnocení žáků s vývojovou poruchou
9. Chování
10. Opravné zkoušky
11. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. Pravidla hodnocení a klasifikace žáků základní školy

Výsledky vzdělávání žáka/yně v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se hodnotí těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Celkové hodnocení žáka/yně na vysvědčení se vyjadřuje stupni:

- prospěl (a) s vyznamenáním
- prospěl (a)
- neprospěl (a)
- nehodnocen (a)

Žák/yně je hodnocen/a stupněm:

prospěl (a) s vyznamenáním

Není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen/a na vysvědčení stupněm horším než 2 – chvalitebným, průměr prospěchu z povinných předmětů nemá horší než 1,5 a jeho/její chování je hodnoceno stupněm velmi dobré. V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace jsou výsledky vzdělávání žáka/yně popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka/yně. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání, hodnocení píle žáka/yně a jeho/její přístup ke vzdělání v souvislostech, které ovlivňují jeho/její výkon a naznačují další rozvoj žáka/yně.

prospěl (a)

Není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen/a stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

neprospěl (a)

Je – li v některém z povinných předmětů hodnocen/a stupněm 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

nehodnocen(a)

Není – li možné žáka/yni hodnotit z některého z povinných předmětů stanoveným školním vzdělávacím programem na konci 1. pololetí.

Za každé pololetí se žákovi/yni vydává vysvědčení. Za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi/yni výpis z vysvědčení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka/yně je vyjádřeno na vysvědčení klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů.

Při hodnocení prospěchu žáka/yně může být u žáka/yně v prvním až třetím ročníku ve všech vyučovacích předmětech a u žáka/yně čtvrtého ročníku ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření použito širší slovní hodnocení. O použití širšího slovního hodnocení rozhodne ředitel/ka školy na základě návrhu učitele/ky a souhlasu zástupce žáka/yně. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přesunu žáka/yně na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělání se převede slovní hodnocení do klasifikace.

Do vyššího ročníku postoupí žák/yně, který na konci druhého pololetí prospěl/a ze všech povinných předmětů. Do vyššího ročníku postoupí i žák/yně prvního stupně základní školy, který/á již v rámci prvního stupně opakoval/a ročník a žák/yně druhého stupně základní školy, který/á již v rámci druhého stupně opakoval/a ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka/yně.

Nelze-li žáka/yni hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel/ka školy pro jeho/její hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději **do dvou měsíců** po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák/yně se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka/yni hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel/ka školy pro jeho/její hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno **nejpozději do konce září následujícího školního roku**. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák/yně nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele/ku školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím žák/yně v daném předmětu ředitel/ka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žák/yně.

Žák/yně, který/á plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl/a nebo nemohl/a být hodnocen/a. To neplatí o žákovi/yni, který/á na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval/a. Tomuto žákovi/yni může ředitel/ka školy na žádost zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel/ka školy může žákovi/yni, který/á splnil/a povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl/a nebo nemohl/a být hodnocen/a, povolit na žádost jeho/jejích zákonných zástupců opakování ročníku po posouzení jeho/jejích dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech

Stupeň

1 (výborný)

Žák/yně ovládá požadované poznatky uceleně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje získané poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho/ni projevuje samostatnost a tvořivost. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho/její činnosti jsou pouze s menšími nedostatky. Je schopen/a samostatně pracovat s informacemi, má dobré komunikační dovednosti.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák/yně ovládá poznatky, pojmy, fakta v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele/ky uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho/jejím myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen/a samostatně nebo s menší pomocí pracovat s informacemi, má dobré komunikační dovednosti.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák/yně má v ucelenosti poznatků nepodstatné mezery. Nedostatky se projevují u intelektuálních a motorických činností. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele/ky korigovat. Uplatňuje poznatky podle podnětů učitele/ky. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti a výstižnosti.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák/yně má v ucelenosti poznatků závažné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností, při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytnou závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný/á, jeho/její ústní a písemný projev má vážné nedostatky

ve správnosti. Závažné nedostatky a chyby dokáže žák/yně za pomoci učitele/ky opravit. Při práci s informacemi, daným textem má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák/yně si poznatky neosvojil/a úplně uceleně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho/její dovednost vykonávat intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených dovedností a vědomostí se vyskytují závažné chyby. Získané vědomosti nedovede uplatnit ani s podněty učitele/ky. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti. Chyby nedokáže opravit ani za pomoci učitele/ky.

3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Při klasifikaci v těchto předmětech se hodnotí:

Vztah k práci, ke kolektivu a k praktickým činnostem.
Osvojení praktických dovedností a návyků.
Využití získaných praktických vědomostí v praktických činnostech.
Aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa.
Kvalita výsledků činnosti.
Dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a péče o životní prostředí
Hospodárné využití materiálu.
Obsluha a údržba pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Dovede si organizovat vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví a aktivně se stará o životní prostředí.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Výsledky jeho/její práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti. K údržbě nástrojů, náradí musí být částečně podněcován/a.

Stupeň 3 (dobrý)

Za pomoci učitele/ky uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele/ky. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně. Dodržuje předpisy. K údržbě nástrojů, náradí a pomůcek musí být částečně podněcován/a. Překážky v práci překonává jen s částečnou pomocí.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák/yně pracuje bez zájmu. Získané teoretické poznatky dovede využít jen za soustavné pomoci učitele/ky. Při volbě postupů potřebuje soustavnou pomoc učitele/ky, ve výsledcích

má závažné nedostatky. Práci si dovede organizovat za soustavné pomoci učitele/ky. Méně dbá o pořádek na pracovišti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák/yně neprojevuje zájem o práci, nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele/ky. Výsledky jeho/její práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné. Práci si nedokáže zorganizovat, nedbá o pořádek na pracovišti.

4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Při klasifikaci se hodnotí:

Stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu.

Osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace.

Kvalita projevu.

Vztah žáka/kyně k činnostem a zájem o ně.

Estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu.

V tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka/kyně.

Všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho/její péče o zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák/yně je v činnostech velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho/její projev je esteticky působivý, originální, pročitěný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje. Má aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák/yně je v činnostech aktivní, tvořivý/á, převážně samostatný/á na základě využívání svých osobních předpokladů. Tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák/yně je v činnostech méně aktivní a tvořivý/á, samostatný/á a pohotový/á. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho/její vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele/ky. Nerozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák/yně je v činnostech málo aktivní a tvořivý/á. Rozvoj jeho/jejích schopností a projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele/ky. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák/yně je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho/jejích schopností je neuspokojivý. Jeho/její projev je povětšinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet estetický vkus a tělesnou zdatnost.

5. Zásady pro používání slovního hodnocení a jeho kritéria

1. Smyslem slovního hodnocení je odstranění případného stresu žáka/yně z klasického hodnocení výkonu žáka/yně známkou, úsilí o jeho/její spoluúčast při hodnocení a dovedení žáka/yně k sebehodnocení.
2. Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka/yně v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech je možno na žádost zákonného zástupce žáka/yně použít slovního hodnocení ve všech nebo jen v některých předmětech slovní hodnocení. Žádost o slovní hodnocení předloží zákonný zástupce žáka/yně prostřednictvím třídního učitele/ky řediteli/ce školy, který/á po poradě s třídním učitelem/kou a vyučujícími jednotlivých předmětů rozhodne o jejím schválení.
3. Výsledky vzdělávání žáka/yně v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka/yně ve vztahu k jeho/jejímu věku a k jeho/jejím vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka/yně v jejich vývoji, hodnocení píle žáka/yně a jeho/její přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho/její výkon a naznačení jeho/jejího dalšího rozvoje. Obsahuje rovněž zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka/yně a jak je překonávat.
4. Kritériem pro hodnocení vzdělávání žáka/yně je porovnávání výsledků žáka/yně s očekávanými výstupy. V naukových předmětech je hodnocena kvalita vědomostí a znalostí samostatného myšlení, dovedností a návyků, tvůrčího přístupu a zájmu. V předmětech s převahou výchovného zaměření je hodnocena především dovednost, tvořivost a tvůrčí schopnosti žáka/yně.
5. Pro zápis širšího slovního hodnocení se používají speciální tiskopisy vysvědčení. Pořadí hodnocených předmětů odpovídá pořadí na klasickém formuláři vysvědčení. Kopie vysvědčení se slovním hodnocením se zakládá do katalogového listu žáka/yně.
6. Jakmile žák/yně překoná nejméně obtíž, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci s přihlédnutím ke specifické poruše žáka/yně.
7. Při slovním hodnocení se uvádí :
 - a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami – ovládá bezpečně, ovládá, podstatné ovládá, ovládá se značnými mezerami, neovládá
 - b) úroveň myšlení – pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti, uvažuje celkem samostatně, menší samostatnost v myšlení, nesamostatné myšlení, odpovídá nesprávně i na návodné otázky
 - c) úroveň vyjadřování – výstižné, poměrně přesné, celkem výstižné, nedostatečně přesné, vyjadřuje se s obtížemi, nesprávně i na naváděcí otázky
 - d) úroveň aplikace vědomostí – spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb, s pomocí učitele/ky řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává, praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele/ky

- e) píle a zájem o učení – aktivní, učí se svědomitě a se zájmem, učí se svědomitě, k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů, malý zájem o učení, potřebuje stále podněty, pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Převedení slovního hodnocení do klasifikace:

Žák/yně odpovídá stupni prospěchu v případě, že:

Výborný – učivo předepsané osnovami bezpečně ovládá, vyjadřuje se poměrně přesně a výstižně, spolehlivě a uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, iniciativně, přesně a s jistotou, je aktivní, pracuje svědomitě a se zájmem, je pohotový(á), bystrý(á), dobře chápe souvislosti.

Chvalitebný – učivo ovládá, uvažuje celkem samostatně, své myšlenky vyjadřuje celkem výstižně, dovede používat své vědomosti a dovednosti, při řešení úkolů se dopouští malých, nepříliš častých chyb, pracuje pečlivě a svědomitě.

Dobry – učivo v podstatě ovládá, má menší samostatnost v myšlení, dovede se dosti přesně vyjádřit, své vědomosti a dovednosti užívá za pomoci učitele/ky, s touto pomocí nedostatky překonává a chyby odstraňuje, v učení a v práci nepotřebuje větších podnětů.

Dostatečný – ovládá učivo jen částečně, ve vědomostech a dovednostech jsou nedostatky, myslí nesamostatně, vyjadřuje se s obtížemi a nepřesně, je třeba naváděcích otázek, dělá podstatné chyby, které nesnadno překonává, má malý zájem o učení, potřebuje stálou pomoc, motivaci a povzbuzování.

Nedostatečný – učivo neovládá, odpovídá nesprávně, nepomáhají ani naváděcí otázky, praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele/ky, veškerá pomoc a pobízení jsou zatím neúčinné.

6. Zájmové útvary

Výsledky práce v **zájmových útvarech** organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni :

pracoval (a) úspěšně

pracoval (a)

7. Vývojové poruchy

U žaka/kyně se speciálními vzdělávacími potřebami může ředitel/ka školy s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi/kyni pracovat podle individuálního vzdělávacího plánu. U těchto žáků rozhodne ředitel/ka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce.

Žákovi/yni, který/á se nemůže pro svůj zdravotní stav po dobu delší než dva měsíce účastnit vyučování, stanoví ředitel/ka školy takový způsob vzdělávání, který odpovídá možnostem žaka/yně nebo mu může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu na základě doporučení PPP a SPC a písemné žádosti zákonných zástupců.

Žákonný zástupce je povinen vytvořit pro stanovené vzdělávání podmínky.

8. Klasifikace a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při hodnocení a klasifikaci se přihlíží k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků/yně a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků/yně a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel/ka takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka/yně, a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci/kyně po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák/yně předpoklady podávat lepší výkon. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák/yně zvládl/a.

Klasifikace je vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se projednávají s rodiči a jejich názor je respektován.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcně všestranné

9. Chování

Chování žáka/yně ve škole a na akcích pořádaných školou je klasifikováno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák/yně uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák/yně je však přístupný/á výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka/yně je v rozporu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. Žák /yně se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu a pravidlům slušného chování, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka/yně ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se takových závažných přestupů proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

Za jeden přestupek se uděluje žákovi/yni pouze jedno opatření k posílení kázně.

Ředitel/ka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi/yni po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouholetou úspěšnou práci.

Třídní učitel/ka může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi/yni po projednání s ředitelem/kou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní aktivity nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi/yni udělit:

- napomenutí třídního učitele/ky
- důtku třídního učitele/ky
- důtku ředitele/ky školy

Třídní učitel/ka neprodleně oznámí řediteli/ce školy uložení důtky třídního učitele/ky. Důtku ředitele/ky školy lze žákovi/yni uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Při klasifikaci se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka/yně. Napomenutí a důtku třídního učitele/ky navrhuje třídní učitel/ka po projednání s ostatními učiteli, kteří ve třídě vyučují. Opatření k posílení kázně žáků/yně se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy.

Ředitel/ka školy nebo třídní učitel/ka neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiné ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi/yni a jeho (jejímu) zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly, napomenutí nebo důtky se zaznamenávají do dokumentace žáka/kyně. Udělení pochvaly a jiné ocenění se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Kritéria pro udělení opatření pro posílení kázně:

a) napomenutí třídního učitele /NTU/

- používání mobilu ve vyučování
- zapomínání učebních pomůcek, domácích úkolů, cvičebního úboru,(stanovení počtu zapomenutí je v kompetenci TU, který s nastavenými pravidly prokazatelně seznámí žáky a jejich zákonné zástupce)
- nekázeň při vyučování a o přestávkách,
- zavinění drobného úrazu nekázní,
- neúcta k dospělým vyjádřena nevhodným chováním mluvou a či jednáním vulgárních výrazů
- nepovolená manipulace s pomůckami didaktickou technikou, PC

b) důtku třídního učitele /DTU/

- hrubé nebo drzé chování vůči dospělým a žákům
- zesměšňování slabších nebo tělesně postižených
- odmítnutí pokynu pedagogického pracovníka

- fyzické nebo slovní napadení žáků
- přepisování známek v žákovské knížce
- podvádění a lhaní
- drobná krádež nebo navádění
- porušení zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek
- opakované zapomínání učebních pomůcek, (stanovení počtu zapomenutí je v kompetenci TU, který s nastavenými pravidly prokazatelně seznámí žáky a jejich zákonné zástupce)
- opakovaná nekázeň při vyučování a o přestávkách
- opakované používání vulgárních výrazů

c) důtku ředitele školy /DŘŠ/

- opakované hrubé a drzé chování vůči dospělým, fyzické napadení zaměstnance školy
- opakované hrubé a drzé chování vůči žákům, fyzické napadení žáků, jehož důsledkem je těžší zranění
- opakované neuposlechnutí pokynů pedagoga nebo dozírající osoby
- opuštění areálu školy nebo vyučovací hodiny bez souhlasu vyučujícího nebo dozírající osoby
- opakované porušení zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek

- **Udělení důtky třídního učitele nemusí předcházet udělení napomenutí třídního učitele.**
- **Udělení důtky ředitele školy není přímo podmíněno udělením napomenutí třídního učitele ani důtkou třídního učitele.**
- **Udělení důtky ředitele školy není podmínkou pro klasifikaci druhým nebo třetím stupněm chování.**

10. Opravné zkoušky

Žáci/kyně devátého ročníku a žáci/kyně, kteří/ré dosud neopakovali ročník a na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou výchovného zaměření konají opravnou zkoušku.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem/kou školy. Žák/yně může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Žák/yně, který/á nevykoná opravnou zkoušku úspěšně, nebo se k jejímu konání nedostaví, **neprospěl/a**. Ze závažných důvodů může ředitel/ka školy žákovi/yni stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák/yně zařazen/a do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

11. Získávání podkladů pro klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující sledováním výkonu žáka/yně, různými způsoby ověřování vědomostí, schopností aplikace získaných poznatků do praxe, řešením problémových otázek s otevřeným koncem, prací ve skupině a dále konzultacemi s ostatními vyučujícími, psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nelze individuálně přezkušovat po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované poruše, kdy je tento způsob doporučen psychologem.

Učitel/ka oznamuje žákovi/yni výsledek každé klasifikace, kterou zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů. Při ústním zkoušení oznámí vyučující žákovi/yni hodnocení okamžitě. Výsledky písemných prací a praktických činností oznámí žákovi/yni nejpozději do 14 dnů. Učitel/ka sděluje všechny známky, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům/yním.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky/yně dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje zápisem do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci/yně konat jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel/ka je povinen/a vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka/kyně průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období, předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli/ce nebo vedení školy.

Klasifikační stupeň určí vyučující příslušného předmětu. Při dlouhodobějším pobytu (léčení) vyučující respektuje známky, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák/yně umístěn/a. Žák/yně se znovu nepřezkoušuje.

Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledné hodnocení za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák/yně získal/a a které byly sděleny rodičům.

Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo na informačních odpoledních, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou stanovený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka/yně informuje vyučující rodiče bezprostředně a prokazatelným způsobem .

Pokud je klasifikace žáka/yně stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uchovávají po dobu, během které se klasifikace žáka/yně určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 15. září dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům/yním a na požádání také rodičům.

Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

Neklasifikují žáky/ně ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden. Žáci/kyně nemusí dopisovat do sešitu látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací.

Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech, ale hodnotit to, co umí.

Učitel/ka klasifikuje jen probrané učivo. Klasifikace samostatně nastudovaného učiva je nepřipustná.

Před ověřováním znalostí musí mít žáci/kyně dostatek času k naučení, procvičení a zvládnutí učiva.

Prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

6.2. Autoevaluace školy

Vnitřní hodnocení školy – autoevaluace slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované v ŠVP, napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Výsledky slouží jako zpětná vazba, východisko pro další práci školy. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2005 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Autoevaluace školního vzdělávacího programu a průběhu vzdělávání je zaměřena především na začleňování klíčových kompetencí a cílů vzdělávání do efektivního průběhu výchovně vzdělávacího procesu. Autoevaluace školy a procesů probíhajících v ní je založena na dlouhodobém pozorování, analýze a vyhodnocování zjištěného.

Oblasti autoevaluace	Cíle a kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení evaluačních činností
Vzdělávací program	Mapování realizace školního vzdělávacího programu „Škola pro každého“ soulad ŠVP s RVP	pozorování, evidence pozorovaných jevů, kontrola školních dokumentů (třídní knihy, plán akcí apod.), řízené rozhovory s učiteli, hospitace, ČŠI	průběžně, dle termínů, výroční zpráva (každoročně)
Podmínky vzdělávání	Úroveň řízení školy	porady vedení školy, pedagogické rady, spolupráce se Školskou radou, vyhodnocování pozitiv a negativ v chodu školy	průběžně
	Prostorové a materiální podmínky, hospodaření, výkazy, smlouvy, plnění rozpočtu a závazných ukazatelů, revize BOZP, PO	pozorování, požadavky učitelů a rodičů, dodržování zákonných norem, dokumentace, audit	dle plánu zpráva BOZP-každoročně
	Klima školy	ankety, dotazníky, spolupráce se žákovským parlamentem a komunitou rodičů, jednání pedagogických rad a vedení školy, pozorování vztahů na pracovišti	v období pedagogických rad, dotazníky 1x za 3 roky
	Začleňování a podpora žáků	hospitace, podpora vzájemné komunikace učitelů – vychovatelů - výchovného poradce - odborných pracovišť, dostatečná nabídka kroužků ve škole	průběžně
Průběh vzdělávání (učitel)	Podpora dosahování vzdělávacích cílů	hospitace, prezentace žákovské práce, zprávy pracovních týmů	v období pedagogických rad jednání MS 3x ročně
	Rozvoj strategií učení	hospitace	průběžně

Oblasti autoevaluace	Cíle a kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení evaluačních činností
	Rozvoj osobnostních a sociálních způsobilostí	dotazník žákům, hospitace, řízený rozhovor s učiteli a žáky	průběžně
	Rozvoj praktických návyků a dovedností	hospitace, žákovské práce	průběžně
	Začleňování a podpora žáků	hospitace, rozhovor	průběžně
Výsledky vzdělávání (žák)	Dosahování vzdělávacích cílů	rozhovor, hospitace, rozbor žákovských sebehodnotících a hodnotících výroků, spolupráce s odborníky	průběžně
	Projevy strategií učení	hospitace, žákovské práce	průběžně
	Projevy osobnostní a soc. způsobilostí	rozhovor, anketa žákům	průběžně
	Projevy praktických návyků a dovedností	hospitace, pozorování	průběžně
	Srovnávací, dovednostní a znalostní testování žáků	zadávání srovnávacích testů	dle sledovaných jevů
Vztah rodičů ke škole		ankety, zápisy z třídních schůzek, spolupráce se Školskou radou a zřizovatelem	v období třídních schůzek 2x ročně a jednání Školské rady
Komunitní programy školy		porady vedení školy, vyhodnocování projektů	průběžně

Úroveň hodnocení v jednotlivých oblastech je daná v rozmezí stupňů od velmi dobré po nevyhovující. Stupeň velmi dobrá – úroveň v ukazatelích v dané oblasti je velmi dobrá až nadprůměrná, stupeň dobrá – úroveň většiny ukazatelů je velmi dobrá, zbytek dosahuje úrovně průměrné až podprůměrné, stupeň vyhovující – úroveň většiny ukazatelů je dobrá, stupeň částečně vyhovující – maximálně třetina ukazatelů je nevyhovující, zbytek vyhovující, stupeň nevyhovující – více jak třetina ukazatelů je hodnocena jako nevyhovující.

Vývoj evaluačních nástrojů je jednou z průběžných činností pedagoga. Tento vývoj začíná u správně pojmenovaných oborových výstupů, sestavováním map indikátorů a pojmenováním kvality jednotlivých výstupů oborových nebo průřezových projektů s integrujícími přesahy.

Průběžně vyvíjíme další evaluační nástroje, které budou rozvíjet kvalitu žákovských výstupů a volbu vzdělávacích strategií (pravidla pro psaní oborových prací, pro hodnocení projektů, kritéria hodnocení klíčových kompetencí apod.). Dílčí šetření provádíme také v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

S výsledky jednotlivých evaluačních a autoevaluačních šetření se dále pracuje. Podle potřeby jsou prezentovány na pedagogických radách a současně se stávají součástí analýzy školního roku v evaluační zprávě školy. Slouží pro vyhodnocení stávajícího stavu a jeho porovnání s posledním měřením, pro korekci dalšího rozvoje školy a vzdělávacích aktivit pedagogů, i žáků.

Důležitou zpětnou vazbu škole poskytují i inspekce ČŠI a kontroly ze strany zřizovatele.

Příloha č. 1 : Standardy pro základní vzdělávání – českého jazyka, cizího jazyka a matematiky – dostupné na webových stránkách MŠMT, webových stránkách školy